

**İLOKULDA BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN BRANŞ
ÖĞRETMENİ TARAFINDAN OKUTULMASININ
ÖĞRENCİLERİN PSİKOMOTOR VE DUYUŞSAL
GELİŞİMLERİNE ETKİSİ**

Savaş AYDIN

BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR ANABİLİM DALI

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ**

Doktora Tezi-2022

**T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**İLKOKULDA BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN BRANŞ ÖĞRETMENİ
TARAFINDAN OKUTULMASININ ÖĞRENCİLERİN PSİKOMOTOR VE
DUYUŞSAL GELİŞİMLERİNE ETKİSİ**

Savaş AYDIN

**Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Doktora Tezi**

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ**

MALATYA

2022

İÇİNDEKİLER

ÖZET	vii
ABSTRACT.....	viii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ	x
TABLOLAR DİZİNİ.....	xi
1. GİRİŞ.....	1
2. GENEL BİLGİLER	8
2.1. Beden Eğitimi ve Spor	8
2.1.1. Beden Eğitimi	8
2.1.2. Spor.....	9
2.1.3. İlkokulda Beden Eğitimi ve Oyun Dersi.....	10
2.1.4. Beden Eğitimi ve Oyun Dersinin Amaçları	10
2.1.5. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programının (1-4. Sınıf) Hedeflenen becerileri	12
2.1.6. Beden Eğitimi ve Oyun Dersinin Önemi	12
2.1.7. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı'nın Yapısı.....	13
2.1.8. Fiziksel Etkinlik Kartları	14
2.1.9. Oyun Derleme Kitapçığı.....	16
2.2. Beden Eğitimi Öğretmeni	17
2.2.2. Beden Eğitimi Öğretmeninin İş Tanımı ve Görevleri	18
2.2.3. Beden Eğitimi Öğretmeninin Nitelikleri.....	19
2.2.4. Beden Eğitimi Öğretmeninin Mesleki Yeterlikleri.....	20
2.3. Motor Gelişim.....	20
2.3.1. Motor Gelişim Dönemleri.....	22
2.3.2. İlkokul Öğrencilerinin Oyun ve Fiziki Etkinliklerle İlgili Gelişim Özellikleri	25
3. MATERYAL ve METOD	29
3.1. Araştırma Modeli	29
3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi.....	29
3.3. Araştırma Grubu	30
3.4. Veri Toplama Aracı	31
3.4.1. TGMD-3 Testi ve Uygulama Yönergesi (Test of Gross Motor Development)....	31
3.4.2. Okula bağlılık Ölçeği.....	34
3.4.3. Araştırma süreci ve İlkokul 3. Sınıf Ders Programı	35

3.5. Araştırmanın Etik Boyutu	36
3.6. Veri Analizi.....	36
4. BULGULAR.....	38
5. TARTIŞMA	51
6. SONUÇ ve ÖNERİLER	65
KAYNAKLAR	67
EKLER.....	81
Ek-1. Özgeçmiş.....	81
Ek -2. TGMD III Testi Uygulama Yönergesi ve Örnek Kayıt Formu	82
Ek-3. TGMD-3 Puanlama Yönergesi	87
Ek-4. Çocuk ve Ergenler İçin Okula Bağlanma Ölçeği.....	91
Ek-5. Beden Eğitimi ve Oyun Dersinde Uygulanılan Etkinlikler ve Uygulama Yönergesi	92
Ek-6. Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik İzni.....	96
Ek-7. Veli Onam Formu	97
Ek-8. Deney ve kontrol öğrencilerin TGMD-3 testi lokomotor, nesne kontrol ve kaba motor toplam ham puanlar	98
Ek- 9. İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin temel amaçları	101

TEŞEKKÜR

“İlkokulda Beden Eğitimi Dersinin Branş Öğretmeni Tarafından Okutulmasının Öğrencilerin Psikomotor ve Duyuşsal Gelişimlerine Etkisi” adlı doktora tezimin sürecinde desteğini her zaman hissettiğim kıymetli danışman hocam Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ’ye ve TİK jüri üyeleri hocalarıma teşekkür ederim.

Savaş AYDIN

Malatya, 2022

ÖZET

İlkokulda Beden Eğitimi Dersinin Branş Öğretmeni Tarafından Okutulmasının Öğrencilerin Psikomotor ve Duyuşsal Gelişimlerine Etkisi

Amaç: Bu araştırmanın amacı, ilkokul üçüncü sınıf beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin psikomotor ve duyuşsal gelişimlerine etkisini incelemektir.

Materyal ve Metod: Araştırmada yarı deneysel yöntem uygulanmıştır. Araştırma grubunu, ilkokul üçüncü sınıf 50 deney ve 50 kontrol grubu olmak üzere toplam 100 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak “TGMD-3 Testi”, “Okula Bağlılık Ölçeği” ve araştırmacı tarafından oluşturulan “Demografik Bilgi Formu” kullanılmıştır. Deney grubu öğrencilerine 14 haftalık Fiziki Etkinlik Kartları uygulanmıştır. Elde edilen veriler, SPSS istatistik paket programı kullanılarak bilgisayar ortamında analiz edilmiştir. Deney ve kontrol grubu “Independent Samples T” testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Normal dağılım gösteren tekrarlı ölçüm verileri “Tekrarlı ölçümlerde iki yönlü varyans analizi” kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Deney ve kontrol grubu öğrencilerin ön test, ara test ve son test; lokomotor, nesne kontrol ve kaba motor becerileri ile okula bağlılık ölçeği ölçekli puanlarına ait grup etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin okula bağlılık toplam puan ve ölçeğin alt boyutlarını oluşturan öğretmene ve arkadaşına bağlılık alt boyut puanları arasında anlamlı fark tespit edilmiştir.

Sonuç: İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin sınıf öğretmenleri yerine branş öğretmeni tarafından okutulması öğrencilerin psikomotor ve duyuşsal gelişimine olumlu etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi Öğretmeni, Kaba motor, Lokomotor, Nesne kontrol, Okula bağlılık, TGMD-3.

ABSTRACT

The Effect of Teaching Physical Education Lesson by Branch Teacher in Primary School on Students' Psychomotor and Affective Developments

Aim: The aim of this research is to examine the effects of teaching third grade physical education and game lessons by the branch teacher on the psychomotor and affective development of students.

Material and Method: In the research, quasi-experimental method was applied. The research group consists of a total of 100 primary school third grade students, 50 of which are in the experimental group and 50 in the control group. “TGMD-3 Test”, “School Engagement Scale” and “Demographic Information Form” created by the researcher were used as data collection tools. 14-week Physical Activity Cards were applied to the experimental group students. The obtained data were analyzed in computer environment using SPSS statistical package program. Experimental and control groups were evaluated using the “Independent Samples T” test. Normally distributed repeated measurement data were evaluated using “Two-way analysis of variance in repeated measurements”.

Results: Pre-test, mid-test and post-test of the experimental and control group students; It was determined that the group effect of locomotor, object control and gross motor skills and school engagement scale scores was statistically significant and the eta square value effect size was high. A significant difference was found between the total scores of students' commitment to school and the sub-dimensions of commitment to teachers and friends, which are the sub-dimensions of the scale.

Conclusion: It was concluded that physical education and game lessons in primary school were taught by branch teachers instead of classroom teachers, which had a positive effect on students' psychomotor and affective development.

Keywords: Gross motor, Locomotor, Object control, Physical Education Teacher, School engagement, TGMD-3.

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

TGMD-3	: Test of Groos Motor Development (Kaba motor beceri testi)
BKI	: Beden Kütle İndeksi
FEK	: Fiziki Etkinlik Kartları
SPSS	: İstatistik Analiz Paket Programı
$\bar{X}$	: Aritmetik Ortalama
SS	: Standart Sapma
N	: Kişi Sayısı
η^2	: Eta Kare Değeri
Sd	: Serbestlik Derecesi
ÖYGGM	: Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü
F	: Frekans (Sıklık)
p	: Anlamlılık değeri

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil No	Sayfa No
Şekil 1. Motor gelişim piramidi.....	23
Şekil 2. Temel hareket becerileri.....	25
Şekil 3. Uygulama ve işlem süreci	29
Şekil 4. Deney ve kontrol grubu lokomotor beceriler ölçekli puan değişimi.....	41
Şekil 5. Deney ve kontrol grubu nesne kontrol beceriler ölçekli puan değişimi.....	42
Şekil 6. Deney ve kontrol grubu kaba motor toplam puan değişimi.....	43
Şekil 7. Deney ve kontrol grubu okula bağlılık alt boyut puan değişimi	46
Şekil 8. Deney ve kontrol grubu öğretmene bağlılık alt boyut puan değişimi	48
Şekil 9. Deney ve kontrol grubu arkadaşına bağlılık alt boyut puan değişimi	49
Şekil 10. Deney ve kontrol grubu okula bağlılık ölçeği toplam puan değişimi	50

TABLULAR DİZİNİ

Tablo No	Sayfa No
Tablo 2.1. Sınıf düzeyine göre öğrenme alanı/alt öğrenme alanı/kazanım dağılımları.	13
Tablo 2.2. 3. Sınıf beden eğitimi ve oyun dersi kazanımları (29).....	15
Tablo 2.3. Sarı kart temel hareket becerileri	16
Tablo 2.4. Beden eğitimi öğretmeni nitelikleri	19
Tablo 2.5. Türkiye’de öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri	20
Tablo 2.6. İlkokul çocukları gelişim özellikleri	26
Tablo 3.1. Deney ve Kontrol grubu tanımlayıcı bilgiler	30
Tablo 3.2. Deney ve Kontrol Grubu TGMD-3 Ön Test Ortalama ($\bar{X}$), Standart Sapma (S) T-Testi Sonuçları.....	31
Tablo 3.3. TGMD-3 testi uygulama yönergesi	32
Tablo 4.1. Deney Grubu TGMD-3 Ölçekli Puanlar Ön, Ara ve Son Test Puanlarının Tek Faktörlü ANOVA Sonuçları	38
Tablo 4.2. Kontrol Grubu TGMD-3 Ölçekli Puanlar Ön, Ara ve Son Test Puanlarının Tek Faktörlü ANOVA Sonuçları	39
Tablo 4.3. Deney ve Kontrol Grubu TGMD-3 testi Ölçekli Puanlarına Ait Ön Test, Ara Test ve Son Test Puanlarına İlişkin Tekrarlı ANOVA Sonuçları.....	39
Tablo 4.4. Deney Grubu Okula Bağlılık Ölçeği Ön, Ara ve Son Test Puanlarının Tek Faktörlü ANOVA Sonuçları	43
Tablo 4.5. Kontrol Grubu Okula Bağlılık Ölçeği Ön, Ara ve Son Test Puanlarının Tek Faktörlü ANOVA Sonuçları	44
Tablo 4.6. Deney ve Kontrol Grubu Okula Bağlılık Ölçek Puanlarına Ait Ön Test, Ara Test ve Son Test Puanlarına İlişkin Tekrarlı ANOVA Sonuçları.....	45

1. GİRİŞ

Bedensel hareketler, çocukların okul çağı eğitiminde önemli bir araç olduğu bilinmektedir. Bu dönemde bireyin; motor, bilişsel ve sosyal gelişimine katkı sağlamak (1) ve bunu hayatları boyunca sürdürülebilirlik ve egzersiz eğitimini sağlamaya yönelik önemli unsurlar yer almaktadır (2,3). Bu dönemde kazanılan beceriler, gelecekte sergileyecekleri tutum ve davranışların oluşumu için temel oluşturmaktadır. Hareket etme; bu süreci çocuk gelişimini her anlamda destekleyen, sağlıklı bir büyümeyi ve bedensel gelişimi doğrudan etkileyen unsurların başında gelmekte olduğu ifade edilmektedir (4).

Hareket; hareket etme ve fiziksel etkinlik olarak bilinen yürümek, yemek yemek, araç kullanmak, bisiklete binmek, diş fırçalamak gibi günlük yaşamda yerine getirdiğimiz temel hareketlerdir (1). Bu hareketlerden bir kısmını bireylerin yardımı ile öğrenebilmekle beraber, bazılarını ise deneme yanılma yöntemi ile edilmiş olabilmektedir. Hatta bir kısım hareketler de vardır ki öğrenmenin karmaşıklığı nedeniyle zaman alır.

Gelişmiş toplumlarda özellikle eğitim kurumlarında beden eğitimi ve spor etkinlikleri, sergilenmesinde ve uygulamasında önemli yer tutmaktadırlar. Bu durum, alanında uzman beden eğitimi öğretmenleri ile sağlamakta olacağı ifade edilmektedir (5). Örneğin; diş hekimi, cerrah, pilot, heykeltıraş, balet ya da sporcunun hareketlerinin önemli bir bölümünü yıllarca yaptıkları uygulamalar sonrasında edindikleri becerilerdir. Bunlar bir uygulayıcının (öğretmen, antrenör vb.) denetimi altında gerçekleşmektedir (3,6).

Psikomotor gelişimde, bedensel gelişim ile birlikte bilişsel süreçler de kullanılmaktadır (7-9). Her gelişim alanı, birbirinden ayrı olsa bile birbirlerinin tamalayıcısıdır (10). Temel motor hareketlerin gelişimi, vücut bölümlerinin birlikte ve uyum içerisinde çalışmasını gerektirmekte olduğu bilinmektedir. Koordinasyon gelişimi, bedensel olgunluğa göre yeterli hale gelmektedir (7-9). Bu nedenle bu kombinasyonel kavramlar, okul çağı çocuklarda hareket eğitimi ve psikomotor gelişimi için oldukça önem arz etmektedir. Bu özelliklerin kazandırılması da ancak alanında uzman olan beden eğitimi öğretmenleri tarafından gerçekleştirilebilmektedir.

Okul çağı çocukların gelişim süreci, beden eğitiminde çerçeve programın sağladığı bilgi ve becerilerin kazanılmasının yanı sıra yüksek fiziksel kondisyona sahip, uyumlu bir şekilde geliştirilmelidir (11,12). Çocukluk dönemin gelişimi, insanların en önemli gelişim dönemi olduğu gibi kritik bir dönem olduğu da bilinmektedir (13). Fiziksel durum, insanın kişiliğini, tıbbi durumunu, vücut yapısını ve vücut tipini, bedeninin işlevsel yeteneklerini, fiziksel etkinliğini ve fiziksel uygunluğunu karakterize etmektedir. Bu nedenle fiziksel durum, bir insan vücudunun gelişim ve durumunun, fiziksel niteliklerinin ve yeteneklerinin, yaşam koşullarına uyum sağlamanın iç faktörleri tarafından belirlenen morfolojik, fiziksel ve işlevsel indeksleri sistemi olarak tanımlanmaktadır (14).

Okul çağı çocukların gelişimi üzerine yapılan araştırmalar sonucunda, fiziksel aktivite ve egzersizin çocuk gelişimi üzerinde olumlu etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (2, 15). Ancak günümüzde gelişen teknoloji ve hareketsiz yaşamın artık okul çağındaki çocukların fiziksel durumu son zamanlarda büyük endişe yaratmakta olduğu ifade edilmektedir. Pek çok bilim insanı, modern bir okul için oldukça tipik olan fiziksel aktivitenin azalmasının yanı sıra araştırma yükündeki artışın neden olduğu okul çocuklarının sağlık durumundaki sürekli sapma eğilimine dikkat çekmektedir (11, 12). Çocukların sağlığındaki bozulma eğilimi büyük görünmekte ve hastalıkların önlenmesi için dikkatin iki katına çıkarılması gerektiğine dair kanıtlar vermektedir (16-18). Eğitim ve öğretimde müfredatın yoğunlaştırılması, fiziksel aktivite seviyesinin azaltılması, psiko-duygusal gerilimin büyümesi sosyal ve ekonomik yaşam standartları, yetersiz beslenme gibi önemli yaşamsal etkenler büyüyen bir beden fizyolojik süreçlerindeki dengesizliğine ve sonuç olarak gelişimin ilerlemesini etkilediği bilinmektedir (19). Genç nesilde sağlık ve fiziksel durumu artırma sorunu, son zamanlarda büyük bir güncelliğe ve çözümü, modern toplumun yüksek öncelikli görevi haline geldiği bilinmektedir. Bu son derece karmaşık görevi çözmek için aşamaların, özelliklerin, yapı sağlığı yasalarının, fiziksel durum düzeyini artırmanın faktörleri ve koşullarının tam olarak anlaşılmasını sağlayan bütüncül bir bilimsel yaklaşım olmalıdır (20).

“Beden eğitimi ve spor; genel olarak insan sağlığı, karakter gelişimi, morali ve verimliliği, milli yönden sağlam, güçlü, ortak duygu ve davranışları yüksek bir insan gücü potansiyeli ve varlığı ile doğrudan ilgili en etkili bir eğitim sağlık faaliyetidir” (5). Beden eğitiminin amacı genel eğitimle aynıdır. Çünkü beden eğitimi, genel eğitimin bir parçası olarak bilinmektedir. Beden eğitiminin temel amacı, yıldız sporcuları kazanan

takımlar veya uzman performans geliştirmek değil; karakter değerleri ve fiziksel uygunluk ile ulusal bir canlılık geliştirmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'nın beden eğitimi ve rekreasyon ulusal planı, beden eğitiminin her çocuğu fiziksel, zihinsel ve duygusal olarak uygun hale getirmek ve ayrıca başkalarıyla mutlu yaşamasına yardımcı olacak kişisel ve sosyal nitelikler geliştirmek olması ve onu iyi bir vatandaş olarak inşa edilmesi gerektiği ifade edilmektedir (21).

Beden eğitimi ve oyun dersleri, temel motor becerileri kullanma fırsatı sağlar (22). İlkokul çağındaki çocukların beden eğitimi, sağlığın g¼clendirilmesine, uyumlu fiziksel gelişmeye, fiziksel niteliklerin geliştirilmesine, v¼cudun morfolojik ve işlevsel yeteneklerinin ileri d¼zeyde geliştirilmesine, hayati motor becerilerin oluşmasına ve iyileştirilmesine ve buna karşılık gelen bilgilere y¼nelik olmalıdır (23-25). Beden eğitimi s¼recinin organize etmenin yolu, okul çağındaki çocuklarda fiziksel durum d¼zeyinin teşhisi ve değerlendirilmesi ile bağlantılıdır (26).

T¼rkiye'de, 2012 yılında eğitim sistemi 4+4+4 olarak bilinen, 4 yıl ilkokul, 4 yıl ortaokul ve 4 yıl lise eğitimi şeklinde yeniden d¼zenlenmiřtir. D¼zenleme ile bir¼ok derste ve i¼eriklerinde ¼nemli değişiklikler yapılmış olup, ilkokullardaki beden eğitimi ve oyun dersinin "Beden Eğitimi ve Oyun" dersi olarak d¼zenlenmesi de bunlardan biri olmuştur. Bu d¼zenleme ile "Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel M¼d¼rl¼ę¼'n¼n 14.08.2012 tarihli ve 1259 sayılı yazısı ¼zerine, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca, 29.08.2012 tarihli ve 139 sayılı" kararla "İlkokul Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi (1-4. sınıflar) ¼ęretim Programı'nın, 2012-2013 ¼ęretim yılından itibaren 1. sınıflardan başlanması ve kademeli olarak uygulanmasına, ders kitabı hazırlanmaması, ilgili Genel M¼d¼rl¼kçe hazırlanarak dağıtımı yapılacak ¼ęretim materyallerinin (Fiziksel Etkinlik Kartları ve Oyun Oynuyorum Derleme Kitap¼ıęı) kullanılmasına karar verilmiştir." (27). Ancak yapılan d¼zenleme ile birlikte ulaşılması istenilen hedeflere alanında uzman beden eğitimi ¼ęretmenlerinin bu dersi y¼r¼tmesi gerektiği ger¼eęini yerine getiren bir karar bulunmamıştır.

T¼rkiye'de beden eğitimi ve oyun dersi; "İlkokul 1, 2 ve 3. sınıflarda haftada beş ders saati, 4. sınıflarda ise iki ders saati olarak, sınıf ¼ęretmenleri tarafından işlenen bir derstir. Beden eğitimi ve oyun dersinin işlenmesi i¼in ¼ęretmenlere yol g¼sterici ¼ęretim programının yanında Fiziksel Etkinlik Kartları ve Oyun Oynuyorum Derleme Kitap¼ıęını da b¼nyesinde barındırmaktadır". "Beden Eğitimi ve Oyun dersinin ilkokul 1-4. sınıflarda okuyan ¼ęrencilerin oyun oynamalarına, fiziki etkinliklere katılmalarına

ve bu süreçlerde bedensel, zihinsel, kişisel, duygusal ve sosyal becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak tüm eğitim süreçlerini içerdiği görülmektedir. Bu eğitim sürecinde öğrencilerin yaş düzeyi, hazırbulunuşlukları, ilgileri, beklentileri, yöresel özellikler gibi etkenlerin dikkate alınması öngörülür. Ders, öğrencilerin yaşına ve fiziksel özelliklerine uygun fiziksel etkinliklere katılacağı ve oyun oynayacağı şekilde planlanır.” (MEB, 2017). Ancak bu program, “Milli Eğitim Bakanlığı, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü’nün 28/10/2016 tarihli ve 43769797-101.01-E.12117451 sayılı yazısı üzerine Talim Terbiye Kurulunca” 2017-2018 eğitim-öğretim yılından itibaren yenilenmiştir (28).

Milli Eğitim Bakanlığı, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü’nün “10/09/2018 tarihli ve 43769797-121.01-E.15901046” sayılı yazısı üzerine Kurulumuzun “19/01/2018 tarihli ve 7 sayılı kararıyla” ders adının “İlkokul Beden Eğitimi ve Oyun Dersi (1-4. Sınıflar) Öğretim Programı” olarak değiştirilmesi ve içeriğinin amaca uygun bir şekilde güncel hale getirilmesi kararı alınmıştır (29).

2018 yılında, ilkokul beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programı kazanımları, bir önceki öğretim programı ile aynı kalmakla beraber, tekrar bazı düzenlemeler yapılmıştır (29). Düzenlemelerle birlikte şunlara yer verilmiştir: “Esnek bir yapıda, öğrenci merkezli, süreç ağırlıklı, evrensel ve toplumsal değerleri içinde barındıran, eğlenerek öğrenme fırsatı sunan, centilmenliğin ön planda olduğu, öğretmene özgürlük tanıyan, öğrencilerin tümünün katılımının gerekli görüldüğü bir derstir”. Ders programlarına dahil edilen bu son özelliklerin yapılandırmacı çağdaş eğitim anlayışına her ne kadar denk gelse de, derste rehberlik edecek öğretmenin alanında uzman beden eğitimi öğretmenlerinin olmayışı günümüz çağdaş eğitim anlayışına ters düşmekte olduğu bilinmektedir. Bu durumda sınıf öğretmenleri, beden eğitimi ve oyun derslerinde alanında uzman olmadığı halde dersleri okutmak ile görevli olduğu bilinmektedir.

Türkiye’de, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun derslerini verimli okutulamadığından, beden eğitimi ve oyun derslerine ilkokullarda beden eğitimi öğretmenlerinin okutulması ile dersin işleyişi ve hedeflerine ulaşmada yeterli olacağı belirtilmektedir (30). Bununla birlikte sınıf öğretmenleri, ilkokulda beden eğitimi öğretmenin sayısının yetersiz olduğunu, lisans döneminde aldıkları eğitimin yetersizliğinden kaynaklı dersleri yanlış ve eksik işledikleri ifade edilmektedir. Ayrıca “çocukların ilkokul birinci kademedan ikinci kademeye geçişte motor beceri ve yetenek gelişimlerini istenilen düzeyde sağlanamadığını, beden eğitimi ve oyun dersinin

kazanımlarının gerçekleştirebilmesi için öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu bu dersin branş öğretmenleri tarafından okutulması gerektiği” ifade edilmektedir (31-33).

Çocuğun olumlu gelişiminde, hayata hazırlamada, yaşam boyu sürdüreceği doğru süreç geçirmesinde beden eğitiminin ve oyunun vazgeçilmez bir rolü olduğu yapılan tanım ve açıklamalardan da görülmektedir (34). Ancak uygulama süreci durumu daha önemlidir. Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersinde, dersin yeterliliklerine sahip olmadıkları yönünde elde edilen araştırmalar, ders sürecinde aksaklıkların olduğu göstergesi olarak kabul edilmektedir. Bu durum beden eğitimi ve oyun dersinde branş öğretmenin, ders üzerindeki etkisini incelemeyi gerekli kılmaktadır.

Bu araştırmanın amacı, ilkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının, öğrencilerin psikomotor ve duyuşsal gelişimlerine etkisini incelemektir. Araştırma amacı doğrultusunda hipotezler şunlardır:

H₁: İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin lokomotor beceri gelişimlerine etkisi vardır.

H₂: İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin nesne kontrol beceri gelişimlerine etkisi vardır.

H₃: İlkokulda beden eğitimi oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin kaba motor beceri gelişimlerine etkisi vardır.

H₄: İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin okula bağlılık düzeyi gelişimlerine etkisi vardır.

H₅: İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin öğretmene bağlılık düzeyi gelişimlerine etkisi vardır.

H₆: İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin arkadaşına bağlılık düzeyi gelişimlerine etkisi vardır.

İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerini yürütmekte olan sınıf öğretmenlerinin yerine, beden eğitimi öğretmenlerinin dersin amaç ve hedeflerin istenilen seviyeye ulaşmak için oldukça önem arz etmektedir. Ülkemizde ilkokulda yer alan beden eğitimi ve oyun dersinin sınıf öğretmenleri tarafından okutulmasının dersin amacına ulaşma ve öğrencinin gelişiminde beden eğitimi öğretmenlerine göre daha az etkili olduğu düşünülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin derse yönelik tutumları, görüşleri, düşünceleri,

bilgi düzeyleri ve uygulamaları konularında yurt dışında birçok bilimsel araştırma yapıldığı ve sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin bilgi ve uygulama düzeylerinin yetersiz olduğu görülmüştür. Türkiye’de de, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersi uygulamaları üzerine araştırmaların yapıldığı tespit edilmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinin ilkökul kademesinde beden eğitimi ve oyun dersinde etkinliğinin ve gelişime etkisi belirlenmemiş ve konu ile ilgili eksikliklerin giderilmesi için bu araştırmanın yapılması için ihtiyaç teşkil etmiştir. Özellikle beden eğitimi ve oyun dersinin beden eğitimi öğretmenleri tarafından okutulması, öğrencilerin motor becerileri düzeylerinin gelişimi üzerinde etkililiğinin olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte öğrencilerin beden eğitimi ve oyun dersinin, beden eğitimi öğretmenleri tarafından okutulmasıyla eğitim gördüğü okula olan bağlılığını belirlemenin, eğitim kalitesi için ihtiyaç duyulduğu düşünülmektedir. Konu ile yapılan araştırmaların tarama modelinde yapılması, böyle bir araştırmanın deneysel olarak gerçekleştirilecek olması, ölçümlerde öğrencilerin psikomotor ve okula bağlılıklarının elde edilen sonuçlar ile literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu durum araştırmanın özgünlüğü arttırmaktadır.

İlkokul beden eğitimi ve oyun dersi, Türkiye’ de özel okullar dışında genelde programda adı geçen, ancak içerik olarak çocuğun sayısal ya da sözel derslerindeki eksiklerini tamamlamaya yönelik bir ders içeriği olduğu bilinmektedir. Bunun en önemli nedeni, ilkokullarda beden eğitimi ve oyun derslerinin sınıf öğretmenleri tarafından verilmesinden kaynaklandığı ifade edilmektedir (35). Çünkü sınıf öğretmenleri kâbiliyet gerektiren beden eğitimi ve oyun derslerini yürütebilecek niteliklere sahip değildir. Sınıf öğretmenlerinin yükseköğrenimleri sırasında aldıkları beden eğitimine ilişkin dersler yeterli olmamaktadır. Nitekim Şirin ve Bozkurt, “sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersi öğretme tekniklerini kullanma ve uygulama derecelerinin yeterli düzeyde olmadığı, bu ders konusunda hem hizmet öncesi hem de hizmet içi yeterli düzeyde eğitim almaları gerektiği” ifade edilmektedir (36).

Bu araştırmanın sınırlılıkları aşağıda yer almaktadır:

- Bu araştırma, yarı deneysel yöntemin sınırlılıklarıyla çerçevelenmiştir.
- Araştırma gurubu, dokuz yaşındaki eğitim ve öğretimine devam etmekte olan öğrenciler ile sınırlıdır.
- Araştırma, öğrencilerin motor becerilerini ölçmek için ölçme aracı olarak “TGMD-3 Testi’ nden elde edilen sonuçlar ile sınırlıdır.

- Araştırma, ğrencilerin duyuşsal gelişimlerini ölçmek için lme aracı olan ‘‘Okula Bağlılık leği’’ nden elde edilen sonuçlar ile sınırlıdır.
- Deney ve kontrol grubu, araştırmanın yapıldığı okulun 3. Sınıf kademesindeki öğrencileri ile sınırlıdır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Beden Eğitimi ve Spor

2.1.1. Beden Eğitimi

Beden Eğitimi kelimesi, “fiziksel” ve “eğitim” olmak üzere iki kelimedenden oluşur. “Fiziksel” kelimesinin sözlük anlamı bir kişinin fiziksel güç, fiziksel dayanıklılık, fiziksel uygunluk, fiziksel görünüm veya fiziksel sağlık gibi vücut özellikleriyle ilgili kavramları ifade ederken, eğitim kelimesi; sistematik talimatlar veya belirli bir görev için eğitim veya hazırlık anlamına gelmektedir. Bir araya getirilen iki kelime, insan vücudunun geliştirilmesi ve sürdürülmesi, fiziksel becerilerin geliştirilmesi için fiziksel güçlerin veya faaliyetlerin geliştirilmesi için gerekli fiziksel aktiviteler, eğitim faaliyet programlarıyla ilgili sistematik talimatlar anlamına gelmektedir (21).

“Beden eğitimi” kavramının birçok tanımı bulunmaktadır (37):

“Beden eğitimi ve spor, insan sağlığını, kişilik oluşumu ve moral verimliliğin artırılması, milli yönden güçlü, ortak duygu ve davranışları yüksek bir insan varlığı ile doğrudan ilişkili olan etkili bir eğitim faaliyeti” olarak belirtilmektedir (38).

Beden eğitimi, erken yaşlardan ortaokuldan ayrılana kadar çocukların fiziksel aktivite, spor ve hareketten ömür boyu keyif ve katılım peşinde koşma eğilimini ve becerilerini, bilgisini, tutumlarını geliştirmelerini sağlayan fiziksel aktiviteler bütünüdür (39). Bireyin “bedenen, ruhen ve fikren gelişimini sağlamak, günlük yaşama ve iş yaşamının koşullarını hazırlamak, ulusal bilinç ve yurttaşlık duygularını kuvvetlendirmek amacıyla yapılan, düzenli ve metodlu araştırmaların tümüne” beden eğitimi denir (37,38).

Gary’e göre beden eğitimi, adından da anlaşılacağı gibi, fiziksel hareket içinde, beden hakkında ve beden aracılığıyla oluşan eğitimidir.

- Çocukların potansiyellerini en üst düzeye çıkarmasını sağlamak için hareket, fiziksel aktivite ve spor eğitimi,
- Bilimsel, sosyal ve kültürel bilgi ve anlayışı geliştirmek için hareket, fiziksel aktivite ve spor hakkında eğitim,

- Her bireye ve topluma hizmet etmek için zevk, güven, sosyal beceriler, refah, değerler ve tutumları beslemek için hareket, fiziksel aktivite ve spor yoluyla eğitim olarak tanımlanmaktadır (39).

Beden eğitimi; planlı, okul müfredatında yer alan ve tüm öğrencilere verilen aşamalı öğrenim biçimidir. Bu, hem “hareket etmeyi öğrenmeyi” (yani fiziksel olarak daha yetkin hale gelmeyi) hem de “öğrenmeye geçmeyi” (hareket yoluyla öğrenme, başkalarıyla işbirliği yapmak gibi fiziksel aktivitenin ötesinde bir dizi beceri ve anlayış) içermektedir. Spor ve dans da dahil olmak üzere çok çeşitli aktiviteler yaşayan çocukların olduğu fiziksel aktivitedir. Beden eğitimi, tüm çocukların verimli ve güvenli bir şekilde hareket edebilmesi ve yaptıklarını anlayabilmesi için fiziksel yeterlik geliştirmektir (40).

Beden Eğitimi, çocuğun bütün kişiliğinin gelişmesine ve beden zihni ve ruhunda yerine getirilmesi ve mükemmelliği için fiziksel aktiviteler yoluyla yapılan eğitimidir (41). Butcher; beden eğitimi dersini ve ders amaçlarının fiziksel gelişim, zihinsel denge, duygusal uyum, manuel eğitim ve sosyal uyumluluk olarak sıraladığı ifade edilmektedir (21).

Beden eğitimi, aktif ve sağlıklı bir yaşam tarzı oluşturmak ve bundan zevk almak için gerekli becerileri, bilgileri, değerleri ve tutumları geliştirmektir. Geniş bir öğrenme yelpazesi aracılığıyla bireyler ve gruplar veya ekipler halinde zorluklarla yüzleşmede öğrenci güvenini ve yeterliliğini geliştiren faaliyetler bütünüdür (40).

2.1.2. Spor

“Spor” kavramı da “beden eğitimi” kavramı gibi birçok yerde farklı bir tanımlama olmasına rağmen genel anlamda “Bireyin belirli düzenlemeler içerisinde fiziksel aktivitesi ve motorik becerilerini zihinsel, ruhsal ve sosyal davranışlarını geliştiren ve bu davranışları belirli kurallar doğrultusunda yarıştırmayı amaçladığı, sosyal ve pedagojik bir uğraşı” olarak ifade edilmektedir (42,43).

Erkal, “yarışma ve kazanmaya dönük, fiziksel, zihinsel ve teknik bir çaba izleyenler arasından heyecan ve estetik duygusu kazandıran bir süreç” olarak tanımlanmaktadır. Toplam bir bütünlük içerisinde değerlendirildiğinde “anatomi, fizyoloji, ortopedi, biyo-mekanik, psikoloji gibi bilim dallarının yardımı ile gelişen, sürdürülen bilimsel olgu” olarak tanımlanmaktadır (38).

Başka bir tanımlamada spor; “yenmek, geçmek, başarı göstermek amacıyla düzenlenmiş belirli kurallara dayanan sistemli hareketlerdir”. Bireylerin düzenli kurallar çerçevesinde kazanmaya dayalı yaptıkları etkinliklerdir (37,44). Bireysel veya takım olarak mücadeleye dayalı yapılan etkinlikler olarak ifade edilmektedir (45)

Spor, beden eğitimi müfredatının temel bir parçasını ve genellikle fiziksel aktivite bağlamını oluşturur (39). Bu nedenle spor beden eğitiminin ayrılmaz bir parçası olarak bilinmektedir.

2.1.3. İlkokulda Beden Eğitimi ve Oyun Dersi

Beden eğitimi ve oyun dersinin amacı, “öğrencilerin oyun ve fiziki etkinlikler yolu ile hayatları boyunca kullanacakları temel hareketler, aktif ve sağlıklı hayat becerileri, kavramları ve stratejileri ile birlikte bunlarla ilişkili hayat becerilerini ve değerleri geliştirerek bir sonraki eğitim düzeyine hazırlanmalarını sağlamak” olarak ifade edilmektedir (39).

2.1.4. Beden Eğitimi ve Oyun Dersinin Amaçları

MEB’ e göre, İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programının temel amaçları Ek-8’de yer almaktadır (29). Beden eğitiminin amaçları, birçok beden eğitimi uzmanı tarafından farklı şekilde ifade edilmektedir. Aşağıda beden eğitiminin ana amaçları yer almaktadır:

Organik Zindeliğin Geliştirilmesi

Bu hedef, “solunum sistemi, dolaşım sistemi, sinir sistemi, kas sistemi ve sindirim sistemleri” gibi sistemler vücudun çeşitli organik sistemlerin geliştirilmesi yoluyla fiziksel güç oluşturur. Beden eğitimi, fiziksel aktivitelerle ilgilidir. Organik sistemlerimiz üzerinde çeşitli etkiler yaratır. Bu sistemler boyutu, şekil, verimlilik vb. bireyin değerli olmasını sağlayan sağlıklı bir birey olmasını desteklemektedir (21).

Zihin ve Ruh Sağlığının Gelişimi

Zihinsel gelişim hedefi birikimle ilgilenir. Bilgi birikimi ve düşünme ve bilgilerini yorumlama yeteneği bu hedefler arasında yer almaktadır. Fiziksel eğitim programcılarının zihin uyanıklığına, derin konsantrasyona ve hesaplanmış hareketlere ihtiyacı vardır. Fiziksel aktiviteler, çeşitli aktiviteler gerçekleştirmek için zihni keskinleştirir. Kuralları içerir ve oyunların düzenleme teknikleri, anatomik ve fizyolojik çalışmalar dengeli beslenme, sağlık ve hastalıklar, kişisel hijyen vb. çeşitli

faaliyetlere katılım yoluyla bir birey belirli sonuçlar çıkarmayı öğrenir. Oyunlarda yeni durumlarla karşı karşıya gelen bir birey bağımsız kararlar alabilmekte ve anlayabilmektedir (21).

Sosyal Gelişim

Yaşadığımız demokratik toplumda hepsine sahip olmak gereklidir. Birey, grup bilinci ve işbirliğine dayalı yaşam duygusu geliştirir. Sosyal özellikler hayatta daha iyi uyum için gerekli görülmektedir. Beden eğitimi programı bu özellikleri geliştirir. Liderlik nitelikleri sağlarlar. Fiziksel aktiviteler sayesinde oyuncular birbirleriyle daha da yakınlaşırlar. Biğer ve durumlara göre kendilerini ayarlama fırsatı tanır. İşbirliği, nezaket, adil oyun, sportmenlik, öz denetim, bencillik, hoşgörü ve sempati gibi özellikleri elde etmede yardımcı olur (21).

Nöro Kas Koordinasyonunun Gelişimi

Uygun fiziksel egzersiz, sinir sistemi güçlendirilir. Nöro kas koordinasyonu uzun bir süre tekrarla çeşitli egzersizlerde iyi gelişir. İyi nöro kas koordinasyonu yorgunluğa karşı uzak durmaya yardımcı olur. Vücudumuzun doğru ve düzgün çalışmasını sağlar. Nöro kas gelişimi, kişinin günlük işlerini yapmasına yardımcı olur. Yeterli, iyi dengelenmiş, hızlı, verimli bir hareket ve zarif vücut geliştirir (21).

Arzu Edilen Alışkanlıkların Geliştirilmesi

- Düzenli faaliyetler, dinlenme, düzenli diyet
- Temizliğin korunması
- İşinde disiplinli olmak
- Sağlıklı bir vücuda katkıda bulunabilecek arzu edilen faaliyetlerin bir programını yazmak ve mutlu bir zihne sahip olmak

Kişilik Gelişimi

- Sportmenlik kazanımı
- Liderlik niteliklerinin geliştirilmesi
- Sosyal işbirliğinin geliştirilmesi
- Korkusuzluğun gelişmesi
- Kendine güvenin olumlu niteliklerine sahip olma
- Kendini kontrol etme

Zihinsel Hijyen Sağlama

- Zihinsel hijyen, akıl sağlığı teşvik eden ve sürdüren faaliyet ve teknikler.
- Stresler ve benzeri dizilerle yüzleşme becerisinin geliştirilmesi
- Oyunlar ve sporlar yoluyla endişe ve gerginliğin ortadan kaldırılması

Fonksiyonel Bilginin Gelişimi

- Farklı oyunların kurallarını ve tekniklerini bilmek
- Bilgi ve bilgi edinme, uygun sağlık prosedürü
- Oyunların ve alıştırmaların yöntem ve ilkelerini bilmek
- Vücudun bölümlerini ve egzersizin çeşitli organ ve sistemler üzerindeki etkilerini bilmek (21).

2.1.5. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programının (1-4. Sınıf)

Hedeflenen becerileri

- Dayanıklılık
- Esneklik
- Hareketlilik
- Çabukluk
- Koordinasyon / Ritim
- Kuvvet

2.1.6. Beden Eğitimi ve Oyun Dersinin Önemi

- Beden eğitimi zihnin uyanıklığını geliştirir.
- Beden eğitimi, sağlık ve tehlikeleri, bulaşıcı olan ve olmayan hastalıklar hakkında bilgi sağlar.
- Fiziksel aktiviteler sayesinde boş zaman doğru şekilde kullanılabilmesini sağlar.
- Beden eğitimi yoluyla insan vücudu büyük oranda geliştirilebilir. Fiziksel güzellik de gelişir.
- İyi bir sporcu iyi bir vatandaşlık bilinci sağlar. Başkalarına nasıl uyum sağlayacağını bilir.
- Beden eğitimi, insanlar arasında iyi ilişkilerin geliştirilmesine ve sürdürülmesine yardımcı olur. İşbirliği, sempati, sadakat, kardeşlik, nezaket gibi diğer liderlik özellikleri ve sosyal özellikler geliştirir (46).

- Fiziksel aktivitelerle saldırganlık ortadan kaldırılabilir. Fiziksel faaliyetlere katılarak stres, gerginlik ve hassasiyetin üstesinden gelinebilmektedir.
- Beden eğitimi, oyunlar ve sporlar yoluyla disiplin oluşturmaya yardımcı olur.
- Beden eğitimi, hoşgörünün gücünü artırmak için bir dizi fırsat sağlar.
- Beden eğitimi, çocuğun kişilik gelişimi için gerekli tüm temel özellikleri geliştirir.
- Beden eğitimi, mutluluk verimliliğine ve karakter oluşumuna yol açar.
- Beden eğitimi, insanların maneviyatlarını güçlendirmeye ve daha fazlasını geliştirmeye uygun olmalarına yardımcı olur. İnsan yeteneklerinin kapsamını genişletir. Bireyin yaşamını ve bir bütün olarak toplum yaşamını zenginleştirir (21,46).

2.1.7. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı'nın Yapısı

Beden Eğitimi ve Oyun dersi, ilkokul 1-4. kademesinde öğrenim gören öğrencilerin oyunlara katılım, fiziki etkinliklerde bulunma ve bu süreçlerde bir bütün olarak (bedensel, zihinsel, kişisel, duygusal ve sosyal) becerilerini geliştirmede katkıda bulunulacak tüm eğitim süreçlerini içermektedir. Bu eğitim sürecinde öğrencilerin yaşı, gelişim özellikleri, duyuşsal durumları buldukları bölgede yer alan özellikler gibi birçok faktör göz önünde bulundurulmalıdır. Bu doğrultuda “beden eğitimi ve oyun dersi, ilkokul 1-4. sınıflar düzeyindeki öğrencilerin gelişim ihtiyaçları ve eğitim öncelikleri göz önüne alınarak” “Hareket Yetkinliği” ve “Aktif ve Sağlıklı Hayat” olmak üzere iki temel öğrenme ve gelişim alanı oluşturmaktadır. Bu öğrenme alanlarını dokuz adet öğrenme çıktısı desteklemektedir. Programın yapısındaki amaçlara ulaşmada rehber rolü gören “Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)” dır. “Ders kazanımları ile ilişkilendirilen Fiziksel Etkinlik Kartları, oyunlaştırılmış hareket becerileri ve oyunları görsel destekli olarak sunmaktadır”.

Tablo 2. 1. Sınıf düzeyine göre öğrenme alanı/alt öğrenme alanı/kazanım dağılımları.

Öğrenme Alanı	Alt Öğrenme Alanı	1.Sınıf	2.Sınıf	3.Sınıf	4.Sınıf
1.Hareket Yetkinliği	<i>“Hareket Becerileri”</i>	5	9	8	5
	<i>“Hareket Kavramları ve İlkeleri”</i>	4	3	1	3
	<i>“Hareket Stratejileri ve Taktikleri”</i>	2	1	2	2

2.Aktif ve Sağlıklı Hayat	<i>“Düzenli Fiziksel Etkinlik”</i>	2	2	2	2
	<i>“Fiziksel etkinlik kavramları, ilkeleri ve ilgili hayat becerileri”</i>	8	10	13	9
	<i>“Kültürel birikimlerimiz ve Değerlerimiz”</i>	3	3	3	4
Toplam		24	28	29	25

2.1.8. Fiziksel Etkinlik Kartları

Fiziksel etkinlik kartları sarı ve mor kart gruplarından oluşmaktadır. Sarı kart grubunda “Öğretmen Kartı”, “Temel Hareket Becerileri ve Kavramları Kartı”, “Birleştirilmiş Hareket Kartları”, “Sağlık Anlayışı Kartları”, “Spor Engel Tanımaz Kartı”, “Hareket Yetkinliği Kartı” ve “Fiziksel Etkinlik ve Beslenme Piramidi Kartı” vardır. Mor kart grubunda ise “Öğretmen Kartı”, “File ve Raket Oyunları”, “Hücum Oyunları”, “Vurma ve Yakalama Oyunları”, “Etkin Katılım” , “Sağlık Anlayışı” ve “Spor Engel Tanımaz” kartları vardır. “Öğretmen kartları” kartların kullanımında rehber rölü görmektedir. Kartlarda kullanım sırasında dikkat edilecek hususlar, kullanım sırası ve etkinliklerin içeriğini (oyunlar, rontlar, sözlü-sözsüz danslar, hareket ve etkinlik uygulamaları) belirten yönergeler yer almaktadır. Sarı kart grubu 1-3. sınıf düzeylerinde kullanımı tavsiye edilirken, 4. Sınıf düzeylerinde mor kart gruplarının kullanılması ve beraberinde uygun görülen sarı kartların da kullanılabilereği ifade edilmektedir (29).

“Öğretmen kartları diğer kartların kullanımı için yol göstericidir. Ayrıca her bir kartta, kartı kullanırken nelere dikkat edileceği açıklanmıştır. Kartların hangi sıra ile kullanılacağı veya bir sıra izlenip izlenmeyeceği ile ilgili açıklama, ilgili kazanımda verilmiştir. Kartlar programın temel kaynağı olmakla birlikte öğrencilerin bildikleri ve yeni öğrendikleri oyunlar, rontlar, sözlü-sözsüz danslar, hareket ve etkinlik uygulamaları, kazanımlar ve açıklamalarla desteklenir niteliktedir. Sarı kart grubu öğrencilerin yaş ve gelişim özellikleri göz önüne alındığında 1-3. sınıf düzeylerinde kullanılması daha uygunken, 4. sınıfta hem sarı kart grupları hem de mor kart gruplarından uygun olanların seçilerek uygulanması tavsiye edilmektedir.” (27).

Tablo 2. 2. 3. Sınıf beden eğitimi ve oyun dersi kazanımları (29).

3. SINIF	
1	<i>“Yer değiştirme hareketlerini artan çeviklikle yapar.”</i>
2	<i>“Yer değiştirme hareketlerini vücut, alan farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak artan bir doğrulukla yapar.”</i>
3	<i>“Çeşitli nesnelerin üzerinde dengeleme hareketlerini yapar.”</i>
4	<i>“Dengeleme hareketlerini vücut, alan farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak artan bir doğrulukla yapar.”</i>
5	<i>“Nesne kontrolü gerektiren hareketleri geliştirir.”</i>
6	<i>“Nesne kontrolü gerektiren hareketleri alan, efor farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak artan bir doğrulukla yapar.”</i>
7	<i>“Seçtiği müziğe uygun koreografi oluşturur.”</i>
8	<i>“Basit kurallı oyunları artan bir doğrulukla oynar.”</i>
9	<i>“Oyun ve fiziki etkinliklerde arkadaşının performansını gözlemleyerek geri bildirim verir.”</i>
10	<i>“Oyun ve fiziki etkinliklerde kullanılacak basit stratejileri ve taktikleri açıklar.”</i>
11	<i>“Oyun ve fiziki etkinliklerde basit stratejileri ve taktikleri uygular.”</i>
12	<i>“Seçtiği oyun ve fiziki etkinliklere düzenli olarak katılır.”</i>
13	<i>“Fiziksel uygunluğunu destekleyici oyun ve fiziki etkinliklere düzenli olarak katılır.”</i>
14	<i>“Sağlıkla ilgili fiziksel uygunluğu geliştiren ilkeleri açıklar.”</i>
15	<i>“Oyun ve fiziki etkinlikler öncesinde, sırasında ve sonrasında beslenmenin nasıl olması gerektiğini açıklar.”</i>
16	<i>“Oyun ve fiziki etkinliklerde dikkat edilmesi gereken hijyen ilkelerini nedenleriyle açıklar.”</i>
17	<i>“Oyun ve fiziki etkinliklerde uygun kıyafet kullanımının önemini açıklar.”</i>
18	<i>“Oyun ve fiziki etkinliklerde kendisi ve arkadaşları için güvenlik riski oluşturan unsurları nedenleriyle açıklar.”</i>
19	<i>“Oyun ve fiziki etkinliklere katılımı sağlığını koruma davranışları sergiler.”</i>
20	<i>“Oyun ve fiziki etkinliklerde güvenliği için sorumluluk alır.”</i>
21	<i>“Oyun ve fiziki etkinliklerde öz güvenle hareket eder.”</i>
22	<i>“Oyun ve fiziki etkinliklerde bireysel farklılıklara saygı gösterir.”</i>
23	<i>“Oyun ve fiziki etkinliklerde etkili iş birliği becerileri geliştirir.”</i>
24	<i>“Oyun ve fiziki etkinliklerde başarıyı tebrik eder.”</i>
25	<i>“Oyunlarda karşılaştığı problemlere çözümler önerir.”</i>
26	<i>“Aktif ve sağlıklı hayat davranışı geliştirmek için çeşitli teknolojileri kullanır.”</i>
27	<i>“Bayram, kutlama ve törenler için hazırlık yapar.”</i>
28	<i>“Basit ritimli yöresel halk dansları yapar.”</i>
29	<i>“Seçtiği geleneksel oyunlarını arkadaşlarına oynatır.”</i>

Tablo 2. 3. Sarı kart temel hareket becerileri

Yer Değiştirme Hareketleri	Dengeleme Hareketleri	Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler	Birleştirilmiş Hareketler
1. “Yürüme I”	9. “Eğilme”	18. <i>Topa Alışma Çalışmaları</i>	27. “Kuyruk Yakalama”
2. “Yürüme II”	10. “Esnetme”	19. <i>Atma - Tutma</i>	“Top Toplama Oyunu”
3. “Koşma”	11. “Dönme-Salınım”	20. “Yakalama”	28. “Bayrak Yarışı Oyunları”
4. “Atlama-Sıçrama”	12. “Ağırlık Aktarımı”	21. “Ayakla Vurma”	29. “Hedef Oyunları”
5. “Adım Al – Sek”	13. “Atlama-Konma”	22. “Yuvarlama”	30. “Atma-Vurma Oyunları”
6. “Galop-Kayma”	14. “Başlama-Durma”	23. “Durdurma-Kontrol”	31. “Yuvarlama - Tutma Oyunları”
7. “Yuvarlanma”	15. “Dinamik Statik Denge”	24. “Top Sürme”	32. “Tırtıl Yakan Topu”
8. “Tırmanma”	16. “Duruş- Oturuş”	25. “Raketle Vurma”	33. “Hareketli Hedef Vurma Oyunları”
	17. “İtme - Çekme”	26. “Uzun Saplı Araçla Vurma”	

2.1.9. Oyun Derleme Kitapçığı

Öğretmene rehber olması için Beden Eğitimi ve Oyun Derslerinde fiziksel etkinlik kartlarının yanında “Oyun Oynuyorum Derleme Kitapçığı” da bulunmaktadır. Öğretmenler bu kitapçıktan faydalanarak yapacağı dersin içeriğini çeşitlendirebilmektedirler (27). Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafınca hazırlanan kitapçıkta, “Beden Eğitimi ve Oyun ders programında yer alan 1-4. sınıflara ait kazanımlar, kazanım numaraları ile beraber sıralanmıştır. Oyunlar öğretmenlere rehber olması için tasarlanmıştır. Bu yüzden, sınıf düzeyi, fiziki şartlar, malzeme durumu, öğrenci sayısı gibi etkenler göz önünde bulundurularak öğretmenler oyunlarda çeşitlendirme, değişiklik veya ilaveler yapılabilir” olarak ifade edilmektedir (29).

2.2. Beden Eğitimi Öğretmeni

Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren beden eğitimi öğretmeni ihtiyacı duyulmuştur (47). Cumhuriyet ile birlikte beden eğitimi ve sporu ders olarak okutulması kararı bu konuda öğretmen yetiştiren kurumların da hızlıca açılması gereğini ortaya çıkarmıştır. 15 Temmuz 1923'te yapılan "Birinci Heyet-i İlmiye" nin programında beden eğitimi öğretmeni yetiştirme konusu gündeme getirilmiştir. Dönemin Milli Eğitim Bakanı (Maarif vekili) Mustafa Necati, 1926 yılında ilk defa devletin beden eğitimi öğretmenini yetiştirmek amacıyla kurslar kurmuştur. Bu amaç doğrultusunda Türkiye'de özel olarak beden eğitimi öğretmeni yetiştirmede kurulan ilk kurum olmuştur (5). Kurulan kursun sorumluluğunu ise Selim Sırrı Tarcan almıştır (5, 47, 48).

"6 Kasım 1981 2547 sayılı" Yükseköğretim kanunu yayınlanmıştır. Bu kanunla birlikte yükseköğretimde yeni kapsamlı bir düzenlemeye gidilmiştir. "20 Temmuz 1982 ve 41 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı hakkındaki kanun hükmünde kararname" ile tüm yükseköğretim kurumlarınca yeniden teşkilatlanma içerisine girilmiştir. Böylece yeni üniversiteler, enstitüler ve fakülteler kurulmuş veya bazılarının adları değiştirilmiştir. Beden eğitimi spor kurumlarından olan yüksek öğretmen okullarının beden eğitimi bölümleri, Gençlik ve Spor akademileri, beden eğitimi spor yüksekokulu ile ODTÜ Beden Eğitimi ve Spor Rekreasyon bölümü kaldırılarak üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı olarak günümüz "Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri" kurulmuştur (5).

Beden eğitimi öğretmeni, genel "öğretmen" tanımlamalarında bulunan özellikleri taşımakla birlikte (47), fakülte veya yüksekokulların beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünden mesleki eğitim bilgilerine sahip kişilerin okullarda veya özel eğitim kurumlarında öğrencilere spor ve geleceği için gelişimlerini sağlayan öğretmen tipi olarak ifade edilmektedir (49).

Beden eğitim öğretmeni, eğitim müfredatının fiziksel olarak aktif bir yaşam tarzını teşvik etmesini sağlar; işbirliği, takım çalışması ve sportmenlik geliştirir ve öğrencilere normal büyüme ve gelişmeyi destekleyen düzenli fiziksel aktiviteye katılmaları için bol miktarda fırsat sağlar (50).

2.2.2. Beden Eğitimi Öğretmeninin İş Tanımı ve Görevleri

Yetkin ve yetenekli beden eğitimi öğretmenlerinin sahip olması gereken özellikleri şunlardır:

- Beklentilerini öğrencilere ve ailelere iletebilme ve kişisel hedeflere ulaşmalarını sağlamak için onlarla birlikte çalışabilmek
- Bireysel öğrencilerin ihtiyaçlarını tutarlı bir şekilde ele almak
- Etkili sınıf yönetimi, ders planlama, aktif öğrenci katılımı ve öğretim sunumu için kanıtlanmış, araştırmaya dayalı stratejilerin kullanımını göstermek
- Bir okulun beden eğitimi ve fiziksel aktivite ile ilgili ortak vizyonu ve ortak hedeflerini desteklemek
- Bireysel öğrencilerin ve/veya öğrenci gruplarının fiziksel sınırlamaları, ihtiyaçları ve yetenekleriyle tutarlı olan çeşitli öğretim tekniklerini ve öğretim araçlarını kullanmak
- Kabul edilebilir sınıf davranışı standartlarını sürdürmeleri için öğrencilere rehberlik etmek
- Bireysel öğrenci başarısının kayıtlarını tutmak ve öğrencileri sürekli olarak değerlendirmek
- Atanan sınıfları belirlenen zamanlarda karşılama ve talimat vermek
- Derslere hazırlık yapmak ve yazılı hazırlık belgelerini muhafaza etmek
- Okul kurallarını, okul yönetim kurulu politikalarını ve idari düzenlemeleri desteklemek ve uygulamak
- Öğretim amaçlarını, hedeflerini ve yöntemlerini planlamak için beden eğitimi personelinin diğer üyeleriyle birlikte çalışmak
- Okul bulunduğu bölgeye göre ulusal standartlara hâkimiyeti teşvik etmek için öğrenci ilerlemesini ölçmek
- Kişisel gelişimin önemini öğretmek bireysel ve toplu başarıları kutlamak
- Çeşitli metodolojileri uygulayan çekici dersler oluşturmak
- Öğrenci farkındalığını ve kişisel performansın sahipliğini geliştirmek
- Bulunduğu bölgede ulusal standartlara göre beden eğitimi dersleri tasarlamak, planlamak ve uygulamak
- Kolektif ve kişisel gelişim hedefleri belirlemek için ekip çalışmasını teşvik etmek
- Tüm öğrencilerin büyümesi ve gelişmesi için konaklama ve değişikliklerin yapılmasını sağlamak

- Beden eğitimi ortamının tüm öğrenciler için temiz, güvenli ve yapıcı olmasını sağlamak
- Fiziksel uygunluk, ritimler ve dans, sağlık eğitimi ve bireysel, ikili ve takım sporlarında bilgi ve becerileri öğretmek (50).

2.2.3. Beden Eğitimi Öğretmeninin Nitelikleri

Beden eğitimi öğretmenleri için istenilen niteliklerden bazıları (Tablo 1.4.) şunlardır (51,52):

Tablo 2. 4. Beden eğitimi öğretmeni nitelikleri

<i>“Mesleki bilgi ve becerilerde yeterli olma”</i>	<i>“Özgür düşüncüyü geliştirme ve bunu teşvik etme”</i>
<i>“Kendini kontrol etme”</i>	<i>“Öğrenci performansını değerlendirirken objektif davranma”</i>
<i>“Ders işlerken sportmen olma”</i>	<i>“Dersi ilginç hale getirme”</i>
<i>“İyi bir görüntüye sahip olma”</i>	<i>“Öğrenci görüşlerine açık olma”</i>
<i>“Öğrencileri her konuda anlama”</i>	<i>“Doğaçlama (kendiliğinden konu veya espri yaratma) yeteneğine sahip olma”</i>
<i>“İnsani ilişkilerde iyi olma”</i>	<i>“Geniş bakış açısına sahip olma”</i>
<i>“Eleştiriye açık olma, sabırlı olma”</i>	<i>“Ders işlerken öğrenci ilgi ve isteklerine yer verme”</i>
<i>“Espri anlayışına sahip olma”</i>	<i>“Becerileri iyi yapanları ödüllendirme”</i>
<i>“Kendine güveni olma”</i>	<i>“Öğrencilerin derse yeterince katılımlarını sağlama”</i>
<i>“İyi görgüye ve alışkanlıklara sahip olma”</i>	<i>“Spor yapmaya istek uyandırma”</i>
<i>“Ders işlerken bütün öğrencilerle ilgilenme”</i>	<i>“İyi bir disiplin anlayışına sahip olma”</i>

Yukarıda belirtilen maddelere bağlı olarak öğretmen olmak; akademik niteliklere ve mesleki yeterliliklere dayanmaktadır. Bu nedenle eğitim; pedagoji, yeterlilik ve profesyonellik olmak üzere üç temel yapı taşı öğretmenlik mesleğini oluşturmaktadır. Pedagoji; konu bilgisini, yeterlilik; bireyin iletişim yeteneğini, profesyonellik ise; meslek kuruluşları, hükümet ve toplum tarafından tanınan mesleki eğitim ve öğretim gerektiren üst düzey becerileri içermekle birlikte aynı zamanda derslerin nasıl planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi gerektiği hakkındaki bilgileri ifade etmektedir (53).

2.2.4. Beden Eğitimi Öğretmeninin Mesleki Yeterlikleri

Ülkemizde “Öğretmenlik Mesleğinin Genel Yeterlikleri” en son 2017 yılında güncellenmiştir. Öğretmenlik mesleğinin güncellenmiş yeterlikleri: üç yeterlilik (mesleki bilgi, mesleki beceriler, tutumlar ve değerler) ve bu 3 alanda 11 yeterlilikten oluşmaktadır. Mesleki yeterliliklerin üç temel alanından biri olan ilgili mesleki bilgiye sahip olmak, mesleki bilgi alanında ileri düzeyde teorik ve metodolojik bilgiye sahip olmak, alanın müfredatı ve pedagojik içeriği hakkında bilgi sahibi olmak, haklarını ve sorumluluklarını bilmektir (54).

Tablo 2. 5. Türkiye’de öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri

A Mesleki Bilgi	B Mesleki Beceri	C Tutum ve Değerler
A1. Alan Bilgisi	B1. Eğitim Öğretim Planlama	C1. Milli, Manevi ve Evrensel Değerler
<i>“Alanında sorgulayıcı bakış açısını kapsayacak şekilde ileri düzeyde kuramsal, metodolojik ve olgusal bilgiye sahiptir.”</i>	<i>“Eğitim öğretim süreçlerini etkin bir şekilde planlar.”</i>	<i>“Milli, manevi ve evrensel değerleri gözetir.”</i>
A2. Alan Eğitimi Bilgisi	B2. Öğrenme ortamları oluşturma	C2. Öğrenciye Yaklaşım
<i>“Alanın öğretim programına ve pedagojik alan bilgisine hakimdir.”</i>	<i>“Bütün öğrenciler için etkili öğrenmenin gerçekleşebileceği sağlıklı ve güvenli öğrenme ortamları ile uygun öğretim materyalleri hazırlar.”</i>	<i>“Öğrencilerin gelişimini destekleyici tutum sergiler.”</i>
A3. Mevzuat Bilgisi	B3. Öğretme ve Öğrenme Sürecini Yönetme	C3. İletişim ve İşbirliği
<i>“Birey ve öğretmen olarak görev; hak ve sorumluluklarına ilişkin mevzuata uygun davranır”.</i>	<i>“Öğretme ve öğrenme sürecini etkili bir şekilde yürütür.”</i>	<i>“Öğrenci, meslektaş, aile ve eğitimin diğer paydaşları ile etkili iletişim ve iş birliği kurar.”</i>
	B4. Ölçme ve Değerlendirme	C4. Kişisel ve Mesleki Gelişim
	<i>“Ölçme ve değerlendirme, yöntem, teknik ve araçlarını amacına uygun kullanır”</i>	<i>“Öz değerlendirme yaparak, kişisel ve mesleki gelişimine yönelik çalışmalara katılır.”</i>

2.3. Motor Gelişim

“Motor” kavramı, hareket üzerinde etkili olan temel biyolojik ve mekanik faktörleri ifade eden bir kavramdır (56). “Hareket” kavramı ile birbirinin yerine kullanılan bir terimdir. Genellikle, motor kavramlarının geniş kapsamını tanımlamak için kullanılan bir dizi farklı kavram izlemektedir. “Gelişimin” bir bireyin fonksiyonel

kapasitesindeki değişiklikler olarak tanımlanırken, motor gelişim; hareket davranışının değiştii sıralı, sürekli yaşla ilgili bir süreç olarak tanımlanır (57). Motor gelişim, bir insanın çevresini anlamlandırıldığı andan yaşamın son aşamasına kadar gerçekleşen bir süreç olarak ifade edilmektedir. Biyolojik özelliklerin (olgunlaşma, kalıtım vb.) ve çevresel faktörlerin (ev, okul, kültür, sosyal etkiler vb.) üzerinde etkili olduğu bilinmektedir (56).

Motor öğrenme, bir çocuğun yaşla ilgili olmayan, çevreyle etkileşim sonucu kalıcı bir izli yeni bir beceriyi öğrenmesidir. Örneğin serbest atış sırasında bir çocuğun basketboldaki elinin pozisyonunu değiştirmek gibi çevresel bir durumla ilgilidir. Motor davranış, hem biyolojik hem de çevresel faktörlerden kaynaklanan değişiklikler olduğu için hem motor gelişim hem de motor öğrenmede kullanılır (57).

Motor davranış, öğrenme ve performansın ürettiğinin bir ürünü, bir motor becerisi haline gelir. “Temel motor beceri”nin temelini oluşturur. Aynı anda iki veya daha fazla vücut parçasını içeren temel hareket kalıpları, temel motor beceriyi oluşturmaktadır (58). Koşma, yürüme, yazma ve tekme atma gibi bu kalıplardan birkaçı örnek olarak gösterilebilir. Literatürde farklı sınıflandırılırlar. Ancak her zaman benzer şekilde parçalanırlar. Gabbard, bunları üç gruba ayırmaktadır. Birincisi, lokomotor becerilerdir. Kişinin uzayda hareket etmesini içerir. Bunlar koşma, zıplama, atlama, atlama, dörtlü, kayma ve sıçramayı içerir. İkincisi, lokomotor olmayan beceriler, kısaca stabilite ve denge anlamına gelmektedir. “yerçekimi kuvvetiyle ilişkili olarak dengeyi sürdürme yeteneği” olarak tanımlanır (56). Üçüncüsü, manipülatif beceriler (veya nesne kontrol becerileri), eller ve ayaklar kullanılarak somut nesnelerin manipüle edilmesini gerektirir. Bunlara fırlatma, yakalama, zıplama, tekme atma, yazma, düğme ilikleme ve çizme dahildir. Bu kategoriler içinde temel motor becerileri, kaba ve ince motor olmak üzere iki beceriye ayrılmaktadır. Kaba motor beceriler, koşma ve fırlatma gibi büyük hareket kalıpları oluşturan büyük kas gruplarını içeren temel motor beceriyi ifade edilirken (59), ince motor beceriler; yazma ve bağlama gibi küçük hareket kalıpları oluşturan küçük kas gruplarının kullanımını içeren temel motor becerileri olarak ifade edilmektedir (60). Motor beceriler, büyük ölçüde görsel ve algısal motor becerilere bağlıdır (57). Bunlar “görsel algı ve parmak-el hareketlerinin iyi koordine edilme derecesi” olarak tanımlanmaktadır (61).

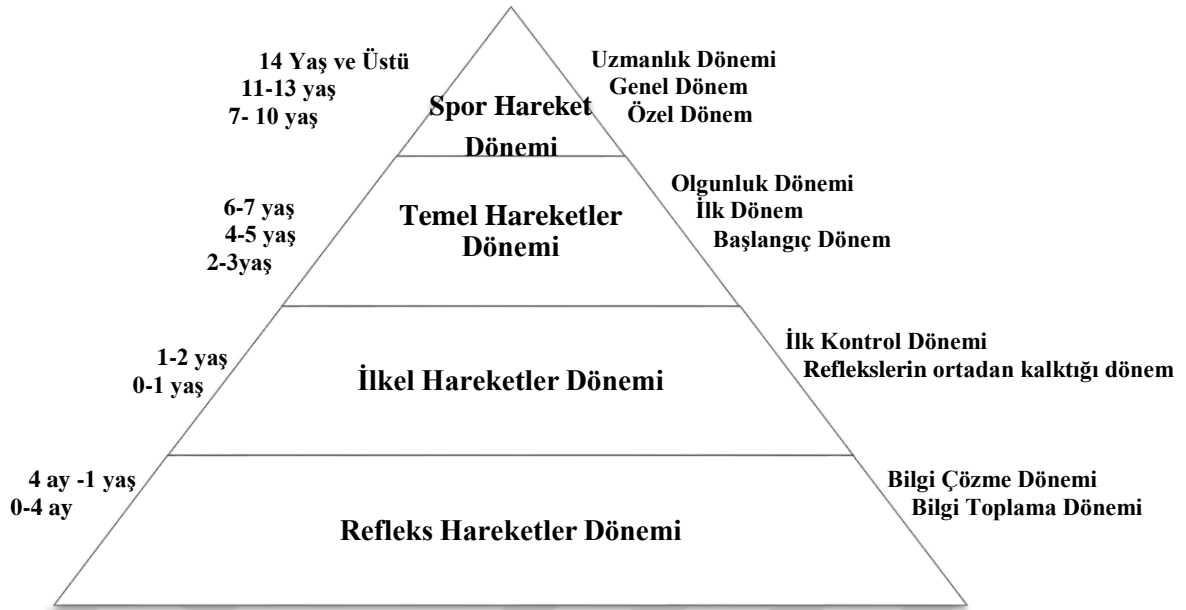
Bir kişinin motor yetkinliği, yüksek, ortalama veya düşük bir spektrumda tanımlanabilir. Edwards'a göre bireyler, genetik olarak belirlenmiş motor becerileri

nedeniyle büyük ölçüde motor becerileri öğrenme ve gerçekleştirme becerilerine göre farklılık gösterir. Herkesin aynı motor becerilerle doğduğu, ancak bunların güç bakımından farklılık gösterdiği anlaşılmaktadır (62). Bu motor yeteneklerin gücü, popülasyonda normal bir dağılım içindedir. En fazla sayıda birey normun üzerine veya yakınına düşer ve sonra bu yetenekler o normdan uzaklaştıkça artar veya azalır. Çocukların farklı motor yeterlilik sınıflandırmalarına uyduğu doğru olmakla birlikte, motor gelişim yalnızca işlev bozuklukları veya zayıf hareket davranışları ortaya çıktığında dikkate alınır (63). Gelişimsel koordinasyon bozukluğu, çocuğun yaşı ve beceriyi öğrenme ve kullanma fırsatı göz önüne alındığında beklenenin çok altında olan koordineli motor becerilerin seviyeleri ile karakterize edilen bir nörogelişim bozukluğudur. Zayıf motor koordinasyon aynı zamanda beceriksiz, yavaş veya yanlış motor beceriler olarak da tanımlanabilir (64). Okul çağındaki çocuklarda en sık bildirilen gelişimsel koordinasyon bozukluğu yaygınlık oranları % 5-6'dır. Temel motor beceri performansını değerlendirmek için çeşitli araçlar mevcuttur. Bu araçlar ya süreç ya da ürün odaklıdır (56). Süreç odaklı değerlendirmeler, motor becerinin sırasına veya sürekliliğine odaklanırken, üretken bir değerlendirme, zaman, mesafe veya başarılı girişimler gibi motor becerinin sonucuna dayanır (65). Örneğin, koşuyla ilgili süreç odaklı bir değerlendirme adım uzunluğuna, ayak / kol yerleşimine ve ağırlık merkezine bakarken ürün odaklı bir değerlendirme, çocuğun belirli bir mesafedeki hızını ölçmektedir (56).

2.3.1. Motor Gelişim Dönemleri

Motor gelişim dönemleri; “refleksif dönem”, “ilkel dönem”, “temel” ve “spor hareket dönemleri” olmak üzere dört döneme ayrılmaktadır. Refleksif ve ilkel hareketler dönemi 4 ay- 1 yaş kapsamaktadır. Erken çocukluk ve okul dönemleri de temel ve sporla ilişkili hareketler dönemini kapsamaktadır. Bu dönemler, motor gelişim dönemlerini oluşturan temel yapı taşlarıdır (Şekil 1).

Şekil 1. Motor gelişim piramidi (66).

Refleks Hareketler Dönemi (Uterus İçi – 1 yaş):

Uterus içinde bebek bazı refleksif yeteneklere sahip olduğu bilinmektedir. Anne sesi ve dışarıdan gelen uyarıcılara karşı açıktır. Ebeveynlerin anne karnında iken dokunması konuşması onu bebeği harekete geçirir. Bu durum, bebeğin egzersize olan başlangıcı ve hareketin başlangıcı olgusuna işaretir. Yani insanoğlunda bulunan hareket olgusu anne karnından itibaren başlamaktadır. Bebekler, bedenlerinin çeşitli bölgelerini harekete geçirmek için “refleks” olarak adlandırılan tepki zincirini oluştururlar (67,68). 18. Haftasından itibaren fötüste aşağı beyin merkezlerinin işleminde olan ilkel refleksler, gebelikte görülmeye başlar. Refleksler genellikle beslenme, korunma gibi bebeğe yardımcı olmaktadır (67,68). Bu dönemde ortaya çıkan ilkel refleksler “moro, emme, arama, kavrama, plantar, babinski vb.), daha çok beslenme ve korunma işlevi görürken, duruşa ilişkin refleksler (adımlama, emekleme, çekme, paraşüt, propping” gibi refleksler yerini daha sonra istemli hareketlere bırakır. Refleks hareketler dönemi birbiriyle sarmal yapıda olan iki evreden oluşmaktadır. Bu evreler “bilgi toplama” ve “bilgi çözme” evresidir. (67,68). Bu dönemde bebekler tutma, uzanma, sürünme vb. birçok harekette bulunmaktadır. Bu hareketler onun ilk manipulatif, lokomotor ve denge hareketlerinin başlangıcı olarak kabul edilmektedir (69).

İlkel Hareketler Dönemi (0-2 yaş):

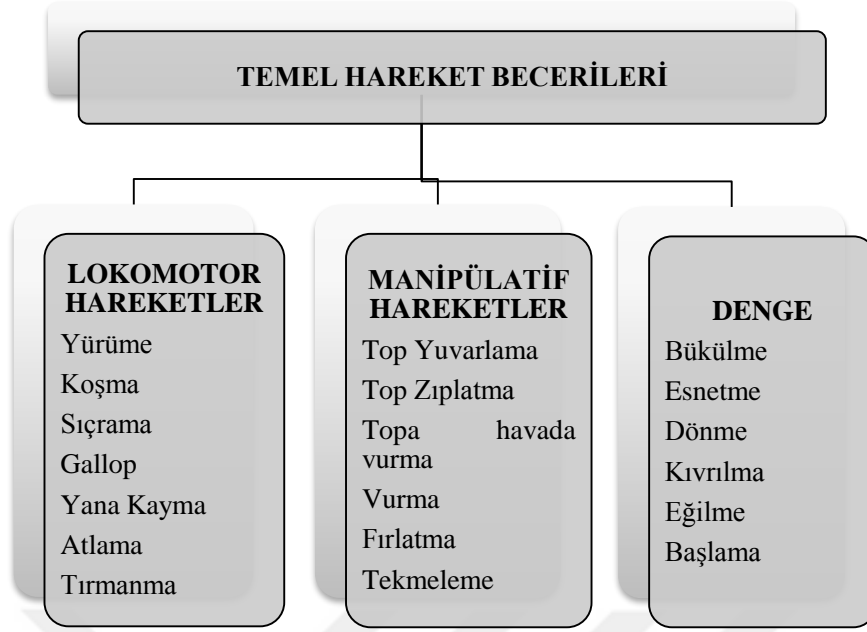
İlkel hareketler dönemi; ilk istemli hareketlerin meydana geldiği, doğum ile iki yaş arasını kapsayan dönem olarak bilinmektedir. “İlkel hareketler olgunlaşma ile

ortaya çıkan, önceden kestirilebilen bir sıra izleyen hareketlerdir”. İlkel hareketlerin ortaya çıkış sırası değişmez iken, kalıtım ve çevrenin etkisi nedeniyle farklılık oluşabilmektedir. Yaşamı devam ettirmek için dengei, gibi manipulatif beceriler, sürünme, emekleme, yürüme gibi lokomotor hareketlerini içerisinde barındırmaktadır (70). Çocuklara bu dönemde sağlanacak fiziksel etkinlik imkânları, onların hareket eğitimlerinin temelini oluşturmaktadır. Çocuklar ile kaliteli ve güvenli hareketli bir zmaan geçirmek gelişimi üzerinde oldukça önemli bir yere sahiptir. Böylece çocukların ileride kedilerine göre seçecekleri ilk antrenmanlarını oluşturmaktadır.

Temel Hareketler Dönemi (3-7 yaş):

Temel hareketler dönemi, ilkel hareketlerin devamı olan ve motor gelişimin yoğun olduğu dönem olarak ifade edilmektedir. Bu dönemde çocuk, hareketleri ile birlikte hareket farkındalığı oluşmaktadır. Bu dönemde basit hareketlerden daha karmaşık hareketlere geçiş süreci oluşmaktadır.

Temel hareketler dönemine çocuklar “ilkel hareketler döneminin becerilerini daha da ileri götürerek, lokomotor hareketler (vücudun zemindeki belirli bir noktadan bir başka yere doğru hareketi) olarak yürümeyi, koşmayı, hoplamayı, sıçramayı, sekmeyi vb; manipulatif hareketler (bireyin, herhangi bir nesne ile ilişkisini gerektiren hareketler) olarak fırlatmayı, tekmelemeyi, yakalamayı vb; denge hareketleri (vücudu sabit yada hareket halinde iken dengede kalabilme) olarak denge aleti üzerinde yürümeyi, yuvarlanmayı, takla atmayı vb. gerçekleştirebilmelidir” (69). “Çocukların büyük bir çoğunluğu için bu doğru değildir. Olgun temel hareket yeteneklerini geliştirmeleri için çocuklara pratik, destekleme ve öğretim fırsatlarının sunulması son derece önemlidir” (68-70).

Şekil 2. Temel hareket becerileri.

Sporla İlişkili Hareketler Dönemi (7-14 yaş ve üzeri):

Bu dönem, temel hareketler döneminin bir uzantısı olarak bilinmektedir. Bu dönemde hareket bazı spor ve kombine oyunları yapabilmek için uygulanabilen bir araç rolü üstlenmekte olduğu ifade edilmektedir (71). Bengeleme, “lokomotor ve manipülatif beceriler giderek mükemmelleştirilir ve birleştirilerek çeşitli etkinliklerde kullanılır”. Sporla ilişkili hareketler döneminde becerilerin ne ölçüde, hangi düzeyde gelişeceği çok çeşitli zihinsel, duygusal ve motor etmene bağlıdır. “Tepki zamanı, hareket hızı, koordinasyon, vücut yapısı, boy, ağırlık, alışkanlıklar, arkadaş etkisi, duygusal yapı” bunlara örnek olarak gösterilebileceği ifade edilmektedir (70-75).

2.3.2. İlkokul Öğrencilerinin Oyun ve Fiziki Etkinliklerle İlgili Gelişim Özellikleri

Çocuklar niçin beden eğitime ihtiyacı duyar? Konusunda birçok neden bulunmaktadır. Bunlar:

- Beceri gelişimi
- Gelişim ve fiziksel uygunluk
- Düzenli, sağlıklı fiziksel aktivite
- Diğer alan ve konulara destek verme
- Hedefleri kurma tecrübesi
- Kendine güven ve özgüven gelişimi

- Muhakeme
- Öz disiplin
- Stres azalması
- Kuvvetli ikili ilişkilerdir (75).

İlkokul çağına gelen çocukların büyük ve küçük kas gelişimlerinin etkisi ile birlikte motor becerileri aktif düzeyde gerçekleştirebilmektedirler. Bu dönemde yeterli gelişimin sağlanabilmesi ve bir sonraki döneme temel oluşturması açısından çocukların gelişim özelliklerini bilmek oldukça önemlidir (Tablo 2.6.).

Tablo 2. 6. İlkokul çocukları gelişim özellikleri

İkinci Sınıf (7 yaş)	Üçüncü ve Dördüncü Sınıflar (8-9 yaşlar)
1. "Denge kaybı olmaksızın, geriye doğru yer değiştirme hareketlerini güvenli ve hızlı yapabilirler."	1. "Yer değiştirme hareketlerini yaparken birey ya da nesneyi yakalayabilir veya onlardan kaçabilirler."
2. "Verilen çeşitli ritimlere uygun farklı hız ve yönleri kullanarak yer değiştirme hareketleri yapabilirler."	2. "Her iki ayağı kullanarak sekebilir ve atlayabilirler."
3. "Müziğe uygun olarak verilen sürede çeşitli yer değiştirme hareketlerini birleştirerek gösterebilirler."	3. "Dikey sıçrayabilir, konabilir ve yatay sıçramada ve konmada olgun hareket formu gösterebilirler."
4. "Bir ya da iki ayak ile başlayarak sıçrar ve bir ya da iki ayağı ile konuş yapabilirler."	4. "Kartvil, amut vb. becerilerde ayaktan ele vücut transferini yavaş ve hızlı şekilde gösterebilirler."
5. "Yakalama oyunlarında (başkalarından kaçarken ya da yakalarken) takip etme, kaçma ve kurtulma/aldatma becerilerini gösterebilirler."	5. "El ve ayakla top sürebilir ve grup içinde top sürerek yer değiştirirken topu kontrol edebilirler."
6. "Durmaksızın öne doğru düzgünce yuvarlanabilirler."	6. "Çeşitli vücut bölümlerini ve vücut bölümlerinin birleşimini kullanarak eşi ile top atma tutma etkinlikleri yapabilirler (örn. voleybolda parmak pas, futbolda paslaşma vb.)"
7. "Vücudun çeşitli bölümlerini simetrik ve asimetric olarak kullanarak anlık statik denge gösterebilirler."	7. "Raketin doğru tutuluşunu, uygun kullanımını ve salınımını göstererek yumuşak olarak atılan toplara vurabilirler."
8. "Elleri koyarak amuda giriş pozisyonunu gösterebilir ve ayakları ile dengeli konuş yapabilirler."	8. "Temel hareket becerilerini birleştirecekleri desenler/diziler geliştirebilirler."
9. "Ayağın iç ve dış yüzeyini kullanarak havadan gelen topa veya yerdeki topa yavaşça vurabilirler."	9. "Tereddüt etmeksizin, arkadaşlarının çevirdiği ipin dışından girerek ipteye atlayabilirler."
10. "Baş üstünden atış tekniğini	10. "Çeşitli şekilde hareket eden nesnelere

<i>kullanarak topu sertçe yana veya diğer tarafa atabilirler.”</i>	<i>kontrol ederken gözle görünür şekilde denge sağlayabilirler.”</i>
<i>11. “Yavaş atılan topu uygun el pozisyonu kullanarak tutabilirler.”</i>	<i>11. “Atma, yakalama ve ayakla vurmada olgun hareket formunu gösterebilirler.”</i>
<i>12. “Denge kaybı olmadan el ya da ayakla topu sürekli olarak sürebilirler.”</i>	<i>12. “Yüzmede kullanılan temel ayak vuruşlarında yeterlilik gösterebilirler.”</i>
<i>13. “Raket ile birden fazla kez topa vurabilirler.”</i>	<i>13. “Verilen sürede devamlı bir şekilde aerobik etkinliğe katılabilirler.”</i>
<i>14. “Kendi çevirdiği ipte sürekli atlayabilirler.”</i>	<i>14. “İtme, taşıma, kaldırma, çekme vb. becerileri uygun vücut formunu (şeklini) göstererek yapabilirler.”</i>
<i>15. “Basit sırada hareket formları, seviyeleri ve yol (yönleri) kavramlarını birleştirerek gösterebilirler.”</i>	<i>15. “Çeşitli etkinliklerde vücut ağırlığını kontrol edebilir, destekleyebilir ve kaldırabilirler.”</i>
<i>16. “Atlama, sıçrama, galop ve kaymayı olgun hareket formunda gösterebilirler.”</i>	<i>16. “Fiziksel etkinliklerdeki performansını ve fiziksel uygunluğunu geliştirmeyi hedeflediği etkinliklere düzenli olarak katılabilirler.”</i>
<i>17. “Tüm eklemlerini tam hareket açıklığında hareket ettirebilirler.”</i>	<i>17. “Oyunda kabul edilebilir ve edilemez oyun kurallarını ve adil oyun anlayışını (fair play) ayırt edebilirler.”</i>
<i>18. “Barı tutma ve tırmanmada kendi vücut ağırlığını kontrol edebilirler.”</i>	<i>18. “Çeşitli etkinliklerde kullanılacak uygun ekipmanları seçebilir ve sınıflayabilirler.”</i>
<i>19. “Fiziksel etkinliğe katılımında güvenliği gösterebilirler.”</i>	<i>19. “Basit oyun ve etkinliklerde temel kavram ve stratejileri kullanabilirler.”</i>
<i>20. “Dengeleme, yer değiştirme ve nesne kontrolü gerektiren hareketleri içeren çeşitli etkinliklere katılabilirler.”</i>	<i>20. “Fiziksel etkinliğe katılımın eğlenceli duygular oluşturduğunu açıklayabilirler.”</i>
<i>21. “Çeşitli becerilerde benzer hareket kavramlarını fark edebilir/tanımlayabilirler”.</i>	<i>21. “Olgun hareket formlarının sahip olduğu temel elementleri açıklayabilirler.”</i>
<i>22. “Arkadaşları ile oynadıkları oyunlarda/etkinliklerde uygun davranışları açıklayabilirler.”</i>	<i>22. “Oyun ve fiziksel etkinliklere düzenli ve uygun katılımdan kaynaklanan sağlık ile ilgili yararları açıklayabilirler.”</i>
<i>23. “Oyun ve fiziki etkinlik sırasında vücudundaki değişiklikleri tanımlayabilirler.”</i>	<i>23. “Oyun ve fiziksel etkinliklerde karşılaşılabileceği riskleri analiz edebilirler.”</i>
<i>24. “Oyun ve fiziki etkinliklerde güvenli ve kontrollü hareket etmenin nedenlerini açıklayabilirler.”</i>	<i>24. “Oyun, jimnastik ve dans adımları/etkinlikleri tasarlayabilirler.”</i>
<i>25. “İşbirliği ve paylaşmanın yararlarını anlayabilir ve bunlara değer verebilirler.”</i>	<i>25. “Oyun ve fiziksel etkinliklerde başkalarının benzerlik ve farklılıklarına değer verebilirler.”</i>
<i>26. “Oyun ve fiziki etkinliklerde mücadele, başarı ve başarısızlık durumlarındaki duygularını kontrol edebilirler.”</i>	<i>26. “Çeşitli oyun, dans ve fiziksel etkinliklere katkı sağlayan, kişisel deneyim ve kültürel farklılıklara saygı gösterebilirler.”</i>
<i>27. “Oyun ve fiziki etkinlik</i>	<i>27. “Oyun ve fiziksel etkinliğe katılımın</i>

ortamlarında diğerlerine karşı nazik davranabilirler.”

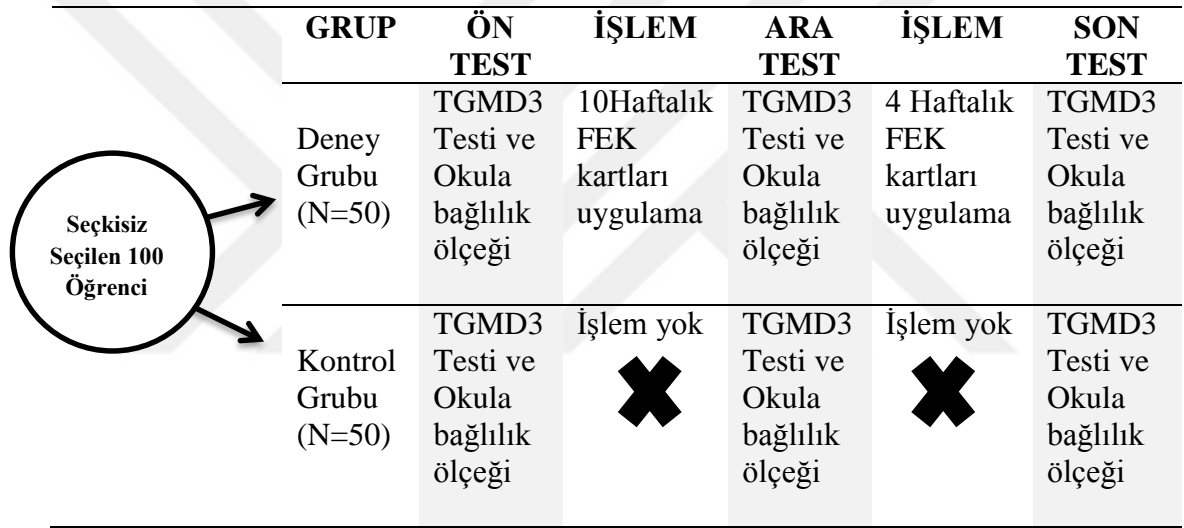
oluşturduğu duygulardan hoşlanırlar.”

3. MATERYAL ve METOD

3.1. Araştırma Modeli

Araştırmada yarı deneysel desenlerden ön test-ara test ve son test kontrol gruplu seçkisiz (yansız atama) yöntem ile birlikte tekrarlı ölçüm yöntemi uygulanmıştır. “Etkisi merak edilen değişkenin belirli koşullar oluşturulduktan sonra deneklere uygulanması sonucunda deneklerin değişkene verdikleri tepkilerin incelenmesi, kontrol grubu ile karşılaştırılması ve değişkenler arasındaki sebep sonuç ilişkilerini belirlemek” amacıyla yarı deneysel yöntem kullanılmıştır (76, 77).

Şekil 3. Uygulama ve işlem süreci

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, 2021-2022 eğitim ve öğretim yılı Milli Eğitim Bakanlığı, İl Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlı ilkokul üçüncü sınıf kademesindeki öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmacının “ilgilendiği özelliklere sahip, hakkında sonuçlar çıkarılacak bütün varlıkların kümesine evren (ana kütle)” olarak ifade edilmektedir (78).

Araştırmanın örneklemini, 2021-2021 eğitim öğretim yılı Van İli, İl Milli Eğitim Müdürlüğü Güzin Dinçkök İlk ve Ortaokulu, ilkokul üçüncü sınıf kademesinde eğitim ve öğretimine devam etmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini, olasılığa dayalı basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir (78).

3.3. Araştırma Grubu

Araştırma grubunu Van İli, Tuşba Merkez İlçesine bağlı Güzin Dinçkök İlk ve Ortaokulu'nda 9 yaş, ilkokul üçüncü sınıf kademesinde eğitim ve öğretimine devam etmekte olan 50 deney 50 kontrol olmak üzere toplam 100 öğrenci oluşturmaktadır. Deney ve kontrol gruplarını oluşturan sınıf şubeleri araştırmacı tarafından kura yöntemi ile belirlenmiştir. Deney ve Kontrol grubu tanımlayıcı bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 3.1. Deney ve Kontrol grubu tanımlayıcı bilgiler

Değişken	Grup		N	Yüzde (%)	Ortalama ($\bar{x}$)	S
Cinsiyet	Deney	Erkek	24	48.0		
		Kız	26	52.0		
		Toplam	50	100.0		
	Kontrol	Erkek	22	44.0		
		Kız	28	56.0		
		Toplam	50	100.0		
Aile Gelir	Deney	Düşük	9	18.0	1.8800	0.47980
		Orta	38	76.0		
		Yüksek	3	6.0		
		Toplam	50	100.0		
	Kontrol	Düşük	14	28.0	1.7600	0.51745
		Orta	34	68.0		
Yüksek		2	4.0			
Toplam		50	100.0			
BKI	Deney	Çok zayıf	8	16.0	15.83	2.701
		Zayıf	7	14.0		
		Normal	26	52.0		
		Fazla kilolu	5	10.0		
		Şişman(Obez)	4	8.0		
		Toplam	50	100.0		
	Kontrol	Çok zayıf	5	10.0	15.94	2.754
		Zayıf	9	18.0		
		Normal	28	56.0		
		Fazla kilolu	4	8.0		
Şişman(Obez)	4	8.0				
Toplam	50	100.0				

Tablo 3.1.'de görüldüğü üzere deney ve kontrol grubu öğrencilerin cinsiyet yüzdelerinin; (Erkek = 46.0 ± Kız = 54.0) yaş yüzdelerinin (62.0 ± 38.0) ve yaş ortalamalarının (8.38 ± .0488); aile geliri yüzdelerinin (Düşük=23.0 ± Orta = 72.0 ± Yüksek = 5.0) ve aile geliri ortalamalarının (1.82±0.50010); kategorik olarak BKI yüzdelerinin (Çok zayıf = 13.0 ± Zayıf = 16.0 ± Normal = 54.0 ± Fazla kilolu = 9.0 ± Şişman = 8.0) ve ortalamalarının (2.83 ± 1.035) olduğu görülmektedir. Deney ve kontrol grubunun boy ortalamalarının (130.54 ± 5.748); kilo ortalamalarının (27.23 ± 6.321) olduğu görülmektedir.

Tablo 3.2. Deney ve Kontrol Grubu TGMD-3 Ön Test Ortalama ($\bar{X}$), Standart Sapma (S) T-Testi Sonuçları

Değişkenler	Gruplar	N	Ort.($\bar{X}$)	S	sd	t	p
Lokomotor beceriler Ölçekli puan	Deney	50	4.54	3.00	98	-.222	.825
	Kontrol	50	4.68	3.28			
Nesne kontrol Ölçekli puan	Deney	50	3.50	2.99	98	3.400	.051
	Kontrol	50	1.80	1.87			
Kaba motor indeksi toplam puanları	Deney	50	5.76	2.47	91.11	1.514	.133
	Kontrol	50	7.78	.932			

Tablo 3.2’de belirtilen sonuçlar incelendiğinde, deney ve kontrol gruplarının TGMD-3 testinden aldıkları ön test puan ortalamaları ve buldukları gruplara göre TGMD-3 testini oluşturan diğer değişkenlerin hiçbirinde anlamlı fark tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Denence testleri sırasında bu anlamlı farklılaşma göz önüne alınmıştır. Ayrıca son testlerin gruplar arası farklılaşması, ön test puanlarına bakılarak tespit edilmiştir.

3.4. Veri Toplama Aracı

İlkokulda beden eğitimi dersinin branş öğretmenleri tarafından okutulmasının öğrencilerin psikomotor ve duyuşsal gelişimine etkisini incelemek amacıyla yapılmış olan araştırmada, veri toplama aracı olarak öğrencilerin kaba motor becerilerini ölçmek için “TGMD-3 Testi”, okula bağlılık düzeylerini ölçmek için de “Okula Bağlılık Ölçeği” nden elde edilen veriler kullanılmıştır. “Demografik Bilgi Formu” ile Öğrencilerin demografik bilgileri elde edilmiştir. Veriler gönüllülük esasına dayalı olarak alınmıştır.

3.4.1. TGMD-3 Testi ve Uygulama Yönergesi (Test of Gross Motor Development)

TGMD-III, iki alt alt gruptan oluşmaktadır. Bunlar; Lokomotor ve Obje Kontrol becerileridir. Çocukların 13 temel motor becerisini değerlendirmede kullanılmaktadır.

“TGMD-III testi, hareketin en olgun şeklini yansıtan, yapılan her yetenek başına 3-5 performans kriterine bakılarak doğrudan bir gözlem ve süreç odaklı beceri değerlendirmesidir. Performans kriterleri doğrultusunda düzgün ve doğru yapılan hareketler için 1 puan, doğru ve düzgün olmayan hareketler için 0 puan verilmektedir. Test bitiminde, her iki hareketinde toplam puanı toplanarak o becerinin puanı oluşturulmaktadır. Lokomotor alt testinde toplam 46 puan, obje kontrol alt testinde toplam 54 puan ve toplamda 100 tam puana sahip olunabilir” (Ek-1). Testin içerisinde aynı zamanda bireysel değerlendirmenin yapılması için çocuğun testten aldığı ham puanları yaş değerlerine, yüzdelik sıralara, ölçekli puanlara ve güven aralıklarına dönüştürebilme tabloları bulunmaktadır (Ek-2). Araştırmaya katılan deney ve kontrol öğrencilerin TGMD-3 testinde almış oldukları lokomotor, nesne kontrol ve kaba motor toplam ham puanlar Ek-7’ de yer almaktadır (79).

Tablo 3.3. TGMD-3 testi uygulama yönergesi

LOKOMOTOR ATL TESTLER		
	Uygulanışı	Yönerge
1.Koşu	<i>Bu teste koşmak için 2 koni ya da işaretleyici 18.3 metre aralıklı olarak açık ve düz bir alan üzerine yerleştirilir.</i>	<i>“2 koniyi 15,24 metre uzağa koyulur. Güvenli duruş mesafesi için koninin ötesinde en az 2.4 m.-3 m. Alan olduğundan emin olunur. Çocuğa KOŞ! komutu ile bir koniden diğer koniye hızlıca koşması istenilir. İki kez tekrarlanır.”</i>
2. Galop	<i>Bu testte galop koşusu için 2 koni veya işaretleyici, 7.6 metre açık ve düz bir alan üzerine yerleştirilir.</i>	<i>“Koniler ya da işaretleyicilerle 7,62 metre uzaklık belirlenir. Çocuğa bir koniden diğer koniye galop yapmasını ve durmasını söylenilir. İki kez tekrarlanır.”</i>
3.Tek Ayak Sıçrama	<i>Bu testte tek ayak sıçrama için en az 4.8 metre açık alan oluşturulur.</i>	<i>“Çocuğa tercih ettiği (test öncesi belirlenen) ayak üzerinde 4 kez sıçraması söylenilir. İki kez tekrarlanır.”</i>
4.Sek Sek	<i>Bu testte sek sek adımlamaları için 2 koni ve işaretleyici, en az 9.2 metre açık ve düz bir alan üzerine yerleştirilir.</i>	<i>“İşaretleyici ya da konilerden en az 9.14 metre uzaklıkta iki çizgi çizilir. Çocuğa bir koniden diğer koniye atlaması söylenilir. İki kez tekrarlanır.”</i>
5.Durarak Uzun Atlama	<i>Bu testte durarak uzun atlama için bant veya işaretleyici, en az 3.1m açık</i>	<i>“Zemin, mat veya halı üzerinde bir başlangıç çizgisi belirlenilir. Çocuk, çizginin arkasında konumlandırılır.</i>

	<i>ve düz bir alan üzerine yerleştirilir.</i>	<i>Çocuğa uzağa atlaması söylenilir. İki kez tekrarlanır.”</i>
<i>6. Kayma (Yana kayma)</i>	<i>Bu testte kayma için düz bir çizgi ve iki koni veya işaretleyici, en az 7.6m açık ve düz bir alan üzerine yerleştirilir.</i>	<i>“İki koni 7,6 metre mesafede düz bir çizgiye yerleştirilir. Çocuğa bir koniden diğerine yana doğru kayması söylenilir. Çocuğun ilk önce hangi yöne kayacağına karar vermesine izin verilir. Çocuğun başlangıç noktasına geri kayması istenilir. İki kez tekrarlanır.”</i>
NESNE KONTROL TESTLER		
	Uygulanışı	Yönerge
<i>7.Topa Sopayla Vurma</i>	<i>Bu testte topa sopa ile vurma için plastik sopa ve bir top sabit tutucu ya da topu sabit tutmak için uygun bir materyal üzerine 10.2 cm plastik top yerleştirilir.</i>	<i>“Çocuğun bel seviyesinde, top tutucunun üzerine topu yerleştirilir. Çocuğa, topa sert ve ileriye doğru vurmasını söylenilir. Tam karşı işaret edilir. İki kez tekrarlanır.”</i>
<i>8. Yerden Bir Kere Seken Topa Vurmak</i>	<i>Bu testte yerden bir kere seken topa vurma için Tenis topu, hafif plastik raket ve duvara ihtiyaç vardır. Yönergede belirtildiği gibi uygulama adımları izlenmelidir.</i>	<i>“Plastik raketi ve topu çocuğa verilir. Çocuğa topu bir kere yerde zıplatması söylenilir ve topu duvara doğru atmasını söylenilir. Çocuk, topu duvara doğru yöneltmelidir. İki kez tekrarlanır.”</i>
<i>9. Durarak Top Sürmek</i>	<i>Bu testte durarak top sürme için 20.3cm'den 25.4cm ye kadar, 6 yaşından 10 yaşına kadar olan çocuklarda bir basketbol topu ve yüzeyi düz bir alan oluşturulmalıdır. Yönergede belirtildiği gibi uygulama adımları izlenmelidir.</i>	<i>“Çocuğa sadece ellerini kullanarak ayaklarını hareket ettirmeden bir eli ile topu dört kez zıplatması söylenilir. Ve topu yakalayarak topu durdurmasını söylenilir. İki kez tekrarlanır.”</i>
<i>10. İki El İle Yakalamak</i>	<i>Bu testte topu iki el ile yakalamak için 10.2 cm ebatında bir plastik top, 4.6m açık alan, bant veya işaretleyici kullanılmalıdır. Yönergede belirtildiği gibi uygulama adımları izlenmelidir.</i>	<i>“Alanı 4.6m aralıklarla iki çizgiyle işaretlenilir. Çocuk bir çizgide durmasını sağlanır. Uygulayıcı olarak diğer çizgide durulur. Çocuğun göğüs bölgesine hedefleyerek top, çocuğa atılır. Çocuğa topu iki eliyle yakalamasını söylenilir. Yalnızca atışın çocuğun göğsüne yakın olduğu deneme sayı olarak sayılır. İki kez tekrarlanır.”</i>
<i>11. Duran Topa Ayak</i>	<i>Bu testte duran topa ayak ile vurma için 20.3cm veya 25.4cm kadar bir top (plastik</i>	<i>“Duvardan yaklaşık 6.1m. ve ilk çizginin 2.4m ikinci bir çizgiyi işaretlenir. Top duvara en yakın çizgi</i>

<i>ile Vurmak</i>	<i>veya futbol topu), Bant veya işaretleyici, bir duvar ve vurmak için alan oluşturulmalıdır. Yönergede belirtildiği gibi uygulama adımları izlenmelidir.</i>	<i>üzerine yerleştirilir. Çocuğa, koşup topu duvara sertçe vurmasını söylenilir. İki kez tekrarlanır.”</i>
<i>12.Bel Seviyesi Üstünden Atış</i>	<i>Bu testte bel seviyesi üstünden atış yapmak için bir tenis topu, bir duvar 6.1m açık alan oluşturulmalıdır. Yönergede belirtildiği gibi uygulama adımları izlenmelidir.</i>	<i>“Duvardan 6.1m yere bir bant parçası yapıştırılır. Duvarla yüzyüze gelecek şekilde çocuk, çizginin arkasına yerleştirilir. Çocuğa topu duvara sert bir şekilde atmasını söylenilir. İki kez tekrarlanır.”</i>
<i>13.Bel Seviyesi Altından Atış</i>	<i>Bu testte bel seviyesi altından atış yapmak için Bir tenis topu, bant, bir duvar ve 4.6m açık alan oluşturulmalıdır. Yönergede belirtildiği gibi uygulama adımları izlenmelidir.</i>	<i>“Duvardan 4.6m bir parça bant yapıştırılır. Çocuğun duvara bakan bant çizgisinin arkasında durması sağlanılır. Çocuğa topu alttan atması ve topun duvara çarpması söylenilir. İkinci kez tekrarlanır.”</i>

Performans kriterleri puanları, her bir performans kriteri için Deneme 1 ve Deneme 2’deki puanların toplanmasıyla hesaplanır. Beceri Puanları, her bir beceri için tüm performans kriterleri puanlarının toplanmasıyla hesaplanır. Lokomotor Toplam Ham Puanı, 6 lokomotor Beceri Puanının toplanmasıyla hesaplanır. Top Becerileri Toplam Ham Puanı, 7 Top Becerisi Puanının toplanmasıyla hesaplanır.

3.4.2. Okula bağlılık Ölçeği

Araştırmaya katılan öğrencilerin duyuşsal anlamda okula bağlılıklarını incelemek amacıyla “Çocuk ve Ergenler İçin Okula Bağlanma Ölçeği” Türkçe formu uygulanmıştır. 13 maddeden oluşan ölçekte “Okula Bağlılık”, “Öğretmene Bağlılık” ve “Arkadaşa Bağlılık” olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır (80). Öğrenciler, ölçekte yer alan sorulara karşılık olarak “Hiçbir zaman”, “Nadiren”, “Bazen”, “Sıklıkla”, “Her Zaman” olmak üzere 5’li likert tipi ölçeğe cevaplar vermiştir (Ek-3). Cevaplar daha sonra bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Okula bağlanma; “okulun bir üyesi olarak değerli olduğuna ve saygı duyulduğuna inanma gruba ait olma duygusu açısından temel psikolojik bir ihtiyaç” olarak tanımlanmaktadır (81). “Okula bağlanma bilişsel, duygusal ve davranışsal boyutları içeren bir kavramdır”. Öğretmene bağlılık; öğretmenin öğrencileri ile arasında kurduğu iletişimde ortaya koyduğu sözlü–sözsüz tüm olumlu davranışlar ve bu davranışların sonucu olarak öğrencilerde oluşan duygusal bağ olduğu ifade edilmektedir (82). Arkadaşa bağlılık; çocuğun sosyal çevresinde önemli bir yere sahip olan

arkadaşlarının tutum, davranış, bilgi, beceri gibi özelliklerin kendisinde uyandırdığı bağ ve bu bağ sonucu arkadaş ilişkilerinin oluşumu olarak tanımlanmaktadır.

3.4.3. Araştırma süreci ve İlkokul 3. Sınıf Ders Programı

Araştırma sürecinde ilk olarak okul idaresi, araştırma işlem süreci hakkında bilgilendirilmiş ve uygulama sürecinde kullanılması gereken öğretim materyalleri, okulun spor odasından temin edilmiştir. Okulda, spor salonunun olması ve ders öğretim materyallerin yeterli olması araştırmanın uygulanabilirliği açısından kolaylık sağlamıştır.

Yarı deneysel yöntemin benimsendiği araştırmada deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin kaba motor becerilerini ölçmek için “TGMD-3”, duyuşsal gelişimlerini ölçmek için ise “Okula Bağlılık Ölçeği” uygulanmıştır. TGMD-3 uygulamasında kullanılan materyaller araştırmacı tarafından kriterlere uygun olarak temin edilmiştir.

TGMD-3 test ölçümleri, Güzin Dinçkök İlk ve Ortaokulu'nun spor salonunda yapılmıştır. Spor salonunun zemini her ders ve ölçümden önce temizlenmiş ve iç sıcaklığı uygun hale getirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrenciler ölçüm için uygun spor kıyafetleri ile spor salonuna alınmıştır. Öğrencilere ölçüm yapılmadan önce herhangi bir rahatsızlığının olup olmadığı araştırmacı tarafından sorulmuştur. Öğrencilere öncelikle TGMD-3'te yer alan bütün yönergeler ve performans kriterlerini içeren beceriler araştırmacı tarafından gösterimi yapılmıştır. Ardından, çocuğa uygulama denemesi yaptırılmıştır. Daha sonra öğrencilere puanlama için iki deneme hakkı tanınmıştır. Öğrencilerin bir performans kriterini doğru yapıp yapmadığından emin olunmadığı durumlarda, başka bir deneme yaptırılmış ve sadece o performans kriterine bakılarak puanlama yapılmıştır. Daha sonra sadece deney grubu öğrencilerine araştırmacı tarafından hazırlanan 14 haftalık Fiziki Etkinlik Kartları etkinliklerin uygulama yönergesi, kullanılacak ders materyalleri ve derste elde edilecek kazanımlar oluşturulmuştur. Kazanımlar Milli Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulu'nun ilkokul 1-4. sınıf kademesinde hedeflenen kazanımlar çerçevesinde program hazırlanmıştır (Ek-4). Hazırlanan programın uygulanabilirliği açısından, alanında uzman üç eğitimcinin görüşü alınmıştır. Uzmanlardan olumlu görüş alındıktan sonra program deney grubuna uygulanmıştır.

Deney grubu öğrencilerin beden eğitimi ve oyun dersleri haftada her gün ve günde 1 saat olmak üzere araştırmacı tarafından okutulmuştur. Deney grubu öğrencilerin beden eğitimi ve oyun ders saatlerinde herhangi bir değişiklik yapılmadan

pazartesi, salı ve çarşamba günlerinde 4. ders saati; perşembe ve cuma günlerinde ise 5. ders saatinde okutulmuştur. 14 haftalık uygulama sırasında deney grubunun beden eğitimi ve oyun dersi alanında uzman beden eğitimi öğretmeni (araştırmacı), kontrol grubunun dersi ise ilgili sınıf öğretmeni tarafından okutulmuştur.

Araştırmada deney ve kontrol grubundaki öğrencilerden Ön test-Ara test-Son test olmak üzere üç ölçüm alınmıştır. Ön test ölçümler, deney ve kontrol gruplarından alınmıştır. Daha sonra araştırmacı tarafından hazırlanan program (FEK) derslerde okutulduktan sonra, 10. haftanın sonunda deney ve kontrol grubundan ara ölçüm alınmıştır. Ara ölçümden sonra 4 hafta boyunca yine deney grubuna hazırlanan program branş öğretmeni (araştırmacı) tarafından okutulmuştur. Toplam 14 hafta sonra deney ve kontrol grubu öğrencilerin son test ölçümleri alınmıştır. Araştırmanın ölçümleri, araştırmacı ve alanında uzman iki beden eğitimi öğretmeni ile beraber alınmıştır.

3.5. Araştırmanın Etik Boyutu

Araştırmanın etik boyutu için için aşağıdaki işlemler yapılmıştır:

- İnönü Üniversitesi, “Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu” ndan 11/12/2020 tarihli ve E-82106 onay sayılı etik izni alınmıştır (Ek-5).
- Van İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nden Araştırmanın yapılacağı okul izni alınmıştır.
- Araştırmaya katılan öğrencilerin velilerinden izin alınmıştır (Ek-6).
- Öğrencilerin okula bağlılık düzeylerini ölçmek için kullanılan “Okula Bağlılık Ölçeği” için mail yolu ile ölçeği kullanma izni alınmıştır.
- Öğrencilerin kaba motor becerilerini ölçmek için araştırmada kullanılan TGMD-3 testinde yer alan muayene el kitabı ve testi kontrol eden kayıt formları ve değerlendirme formları araştırmacı tarafından lisanslı olarak satın alınmıştır.

3.6. Veri Analizi

Deney ve kontrol grubundan ön, ara ve son ölçümlerden elde edilen veriler SPSS istatistik paket programı kullanılarak bilgisayar ortamında analiz edilmiştir. Deney ve kontrol grubu demografik bilgileri, $\bar{X}$ (Aritmetik Ortalama) ve SS (Standart Sapma) ile değerlendirilmiştir. Elde edilen verilerin normallik dağılımına “Kolmogorov-Smirnov” ve “Shapiro-Wilk” testleri uygulanmıştır. Normal dağılım gösteren verilere parametrik testler uygulanmıştır. Araştırmada grup faktörü deney grubu ve kontrol grubu olmak üzere iki seviye, zaman faktörü ise deney öncesi, 10. hafta ve 14. hafta olmak üzere 3 seviye şeklinde yürütülmüştür. Deney ve kontrol grubu öğrencilerin uygulama öncesi

kaba motor becerileri ve okula bağıllık düzeyleri analizi için “Independent Samples T” testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmada, normal dağılım gösteren tekrarlı ölçüm verileri “Tekrarlı ölçümlerde iki yönlü varyans analizi ANOVA” kullanılarak değerlendirilmiştir. Analiz işlem sırasında bazı parametrelerin covarynas matrislerinin sonucu varsayımları karşılamadığı tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Koşulların sağlanamadığı durumlarda “Wilks’ Lambda” anlamlılık değerine bakılmıştır. ANOVA küresellik varsayımını test etmek için “Mauchly's Test of Sphericity” kullanılmıştır. Mauchly's Sphericity testinde $p < 0.05$ olan durumlarda küresellik varsayımının yerine gelmediği kabul edilmiş ve Epsilon değerlerine bakılmıştır. Epsilon değeri 0.75'ten küçük olduğu için ölçüm etkisini belirlemek için “Greenhouse-Geisser” değeri kullanılmıştır. Grup etkisi sonuçlarını veren “Test of Between-Subjects Effects” test sonucunda deney ve kontrol gruplarının ön test, ara test ve son test puanlarının toplamları arasındaki farkın anlamlılık değerlerine bakılmıştır. Daha sonra veriler Bonferroni düzeltmesi kullanılarak 0.05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

4. BULGULAR

Bu bölümde ilkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmenleri tarafından okutulmasının öğrencilerin psikomotor ve duyuşsal gelişimine etkisinin değerlendirilmesine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Deney ve kontrol grup istatistikleri ve analiz sonuçlarından ölçüm verilerinden veriler oluşturmaktadır.

Tablo 4. 1. Deney Grubu TGMD-3 Ölçekli Puanlar Ön, Ara ve Son Test Puanlarının Tek Faktörlü ANOVA Sonuçları

TGMD-3	Ön Test			Ara Test		Son Test		Tek Yönlü ANOVA			LSD	
	N	Ort.	S	Ort.	S	Ort.	S	F	η^2	P	Grup	P
Lokomotor	50	4.54	3.00	11.70	1.90	13.54	5.00	105.79	0.68	0.00	Ön-ara	.000
											Ara-son	.026
											Ön-son	.000
Nesne kontrol	50	3.50	2.99	9.16	3.78	12.38	6.79	51.83	0.51	0.00	Ön-ara	.000
											Ara-son	.005
											Ön-son	.000
Kaba motor	50	64.54	15.9	102.10	13.5	112.88	12.0	272.35	0.84	0.00	Ön-ara	.000
											Ara-son	.000
											Ön-son	.000

Tablo 4.1'e göre deney grubu öğrencilerin TGMD-3 testinde yer alan ölçekli puanlar arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Deney grubu öğrencilerin son testte almış oldukları puan ortalamaları, ara test ve ön teste göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre, uygulanan programın deney grubu öğrencilerin lokomotor, nesne kontrol ve kaba motor becerileri üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu görülmektedir.

Tablo 4. 2. Kontrol Grubu TGMD-3 Ölçekli Puanlar Ön, Ara ve Son Test Puanlarının Tek Faktörlü ANOVA Sonuçları

TGMD-3	Ön Test			Ara Test		Son Test		Tek Yönlü ANNOVA			LSD	
	N	Ort.	S	Ort.	S	Ort.	S	F	η^2	P	Grup	P
Lokomotor	50	4.68	3.285	5.04	3.49	5.66	3.578	6.78	0.12	0.00	Ön-son Ara-son	.005 .026
Nesne kontrol	50	1.80	1.874	1.96	1.77	2.28	2.195	4.93	0.09	0.01	Ön-son	.048
Kaba motor	50	60.26	12.03	61.86	12.69	64.44	14.07	7.87	0.13	0.00	Ön-son Ara-son	.006 .014

Tablo 4.2'ye göre kontrol grubu öğrencilerin TGMD-3 testinde yer alan ölçekli puanları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Kontrol grubu öğrencilerin son testte almış oldukları puan ortalamaları, ara test ve ön teste göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre, program uygulanmadığı halde kontrol grubu öğrencilerinin lokomotor, nesne kontrol ve kaba motor becerilerinin geliştiği görülmektedir.

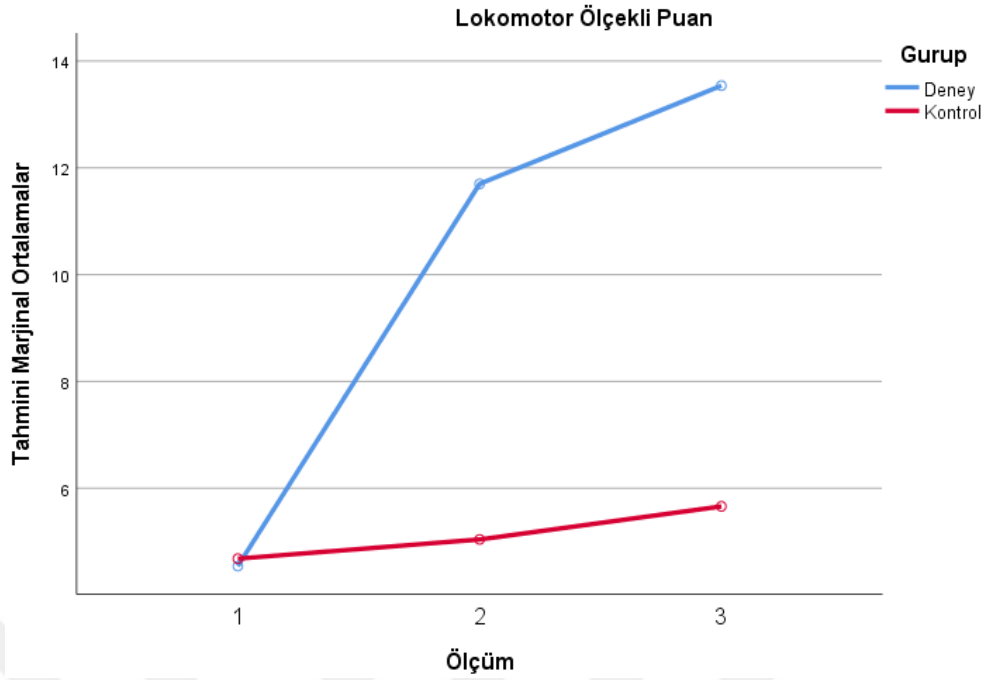
Tablo 4. 3. Deney ve Kontrol Grubu TGMD-3 testi Ölçekli Puanlarına Ait Ön Test, Ara Test ve Son Test Puanlarına İlişkin Tekrarlı ANOVA Sonuçları

Grup	Ön Test			Ara Test		Son Test		İki Yönlü ANOVA			Grup içi				
	N	Ort	S	Ort	S	Ort	S	F	η^2	p	Grup	F	η^2	p	
Lokomotor	Deney	50	4.54	3.00	11.70	1.90	13.54	5.00				Ön-ara 7	10 8.1	.525	.00
	Kontrol	50	4.68	3.28	5.04	3.49	5.66	3.57	71.12	.421	.00	Ön-son 72	74. 72	.43	.00
Nesne kontrol	Deney	50	3.50	2.99	9.16	3.78	12.38	6.79				Ön-ara 3	55. 56	.362	.00
	Kontrol	50	1.80	1.87	1.96	1.77	2.28	2.19	147.75	.601	.00	Ön-son 28	45. 28	.316	.00
Kaba	Deney	50	64.54	15.9 5	102.10	13.5 7	112.88	12.0 5	181.02	.649	.00	Ön-ara 2	25 4.3	.722	.00

Kontrol	50	60.26	12.0	61.86	12.6	64.44	14.0	Ön- son	18	8.3	.658	.00
			3		9		7					

H₁: “İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin lokomotor beceri gelişimlerine etkisi vardır” hipotezine ilişkin bulgular aşağıda yer almaktadır:

Tablo 4.3’de görüldüğü üzere deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin ön test, ara test ve son test, lokomotor becerileri ölçekli puanlarına ait grup (deney/kontrol) etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1-98)} = 71.129$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .421$]. Elde edilen bu bulguya göre öğrencilerin ön, ara ve son test lokomotor becerileri ölçekli puanlarının, gruplar arasında farklılaştığı anlamına gelmektedir. Ölçüm (ön test, ara test ve son test) etkisi dikkate alındığında öğrencilerin lokomotor becerileri ölçekli puanları arasında anlamlı farklılık olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1.582-154.999)} = 108.173$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .525$]. Elde edilen bulguya göre, grup ayırımı yapılmaksızın (deney/kontrol gruplarındaki tüm öğrencilerin) öğrencilerde lokomotor becerileri ölçekli puanların, uygulama öncesi (ön test) puanları ile ara ve son test puanları arasında anlamlı düzeyde farkın olduğu tespit edilmiştir. İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının, öğrencilerin motor becerileri üzerinde etkisini incelemek amaçlı yapılan tekrarlı ölçümler sonucunda, grup*ölçüm ortak etkisi, deney grubunda lokomotor becerileri ölçekli puan artışının, kontrol grubuna göre anlamlı derecede fazla olduğu tespit edilmiştir [$F_{(grup*ölçüm)} = 74.725$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .433$]. Bu bulgu doğrultusunda, ilkokulda beden eğitimi derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının, öğrencilerin lokomotor becerileri ölçekli puan üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu görülmektedir. Öğrencilerin lokomotor becerileri ölçekli puan ön, ara ve son test puanlarının deney ve kontrol grubuna göre değişimi Şekil. 4’te verilmiştir.

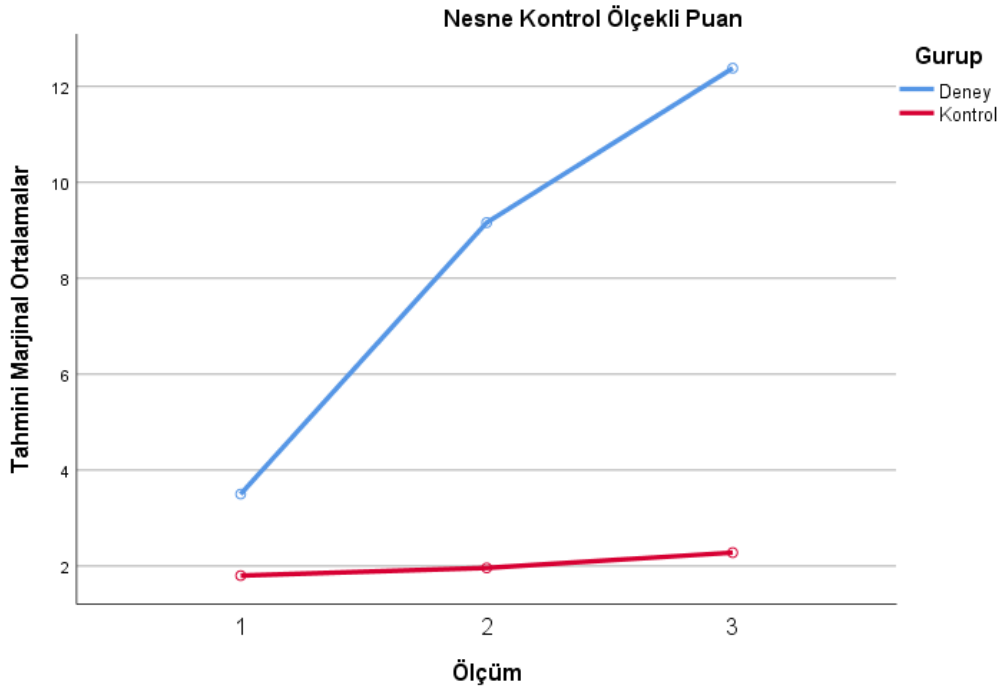

Şekil 4. Deney ve kontrol grubu lokomotor beceriler ölçekli puan değişimi.

H₂: “İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin nesne kontrol beceri gelişimlerine etkisi vardır.” hipotezine ilişkin bulgular aşağıda yer almaktadır:

Tablo 4.3.’te görüldüğü üzere deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin ön test, ara test ve son test, nesne kontrol becerileri ölçekli puanlarına ait grup (deney/kontrol) etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1-98)} = 147.757$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .601$]. Elde edilen bu bulguya göre öğrencilerin ön, ara ve son test nesne kontrol becerileri ölçekli puanlarının, gruplar arasında farklılaştığı anlamına gelmektedir. Ölçüm (ön test, ara test ve son test) etkisi dikkate alındığında öğrencilerin nesne kontrol becerileri ölçekli puanları arasında anlamlı farklılık olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1,479-144,933)} = 55.563$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .362$]. Buna göre, grup ayırımı yapılmaksızın (deney/kontrol gruplarındaki tüm öğrencilerin) öğrencilerde nesne kontrol becerileri ölçekli puanların, uygulama öncesi (ön test) puanları ile ara ve son test puanları arasında anlamlı düzeyde farkın olduğu tespit edilmiştir. İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasında öğrencilerin motor becerileri üzerinde etkisini incelemek amaçlı yapılan tekrarlı ölçümler sonucunda, grup*ölçüm ortak etkisi, deney grubunda nesne kontrol becerileri ölçekli puan artışının, kontrol grubuna göre anlamlı derecede fazla olduğu

tespit edilmiştir [$F_{(grup*ölçüm)} = 45.284$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .316$]. Bu bulgu doğrultusunda, ilkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının, öğrencilerin nesne kontrol becerileri ölçekli puan üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu görülmektedir. Öğrencilerin nesne kontrol becerileri ölçekli puan ön, ara ve son test puanlarının deney ve kontrol grubuna göre değişimi Şekil. 5'te verilmiştir.

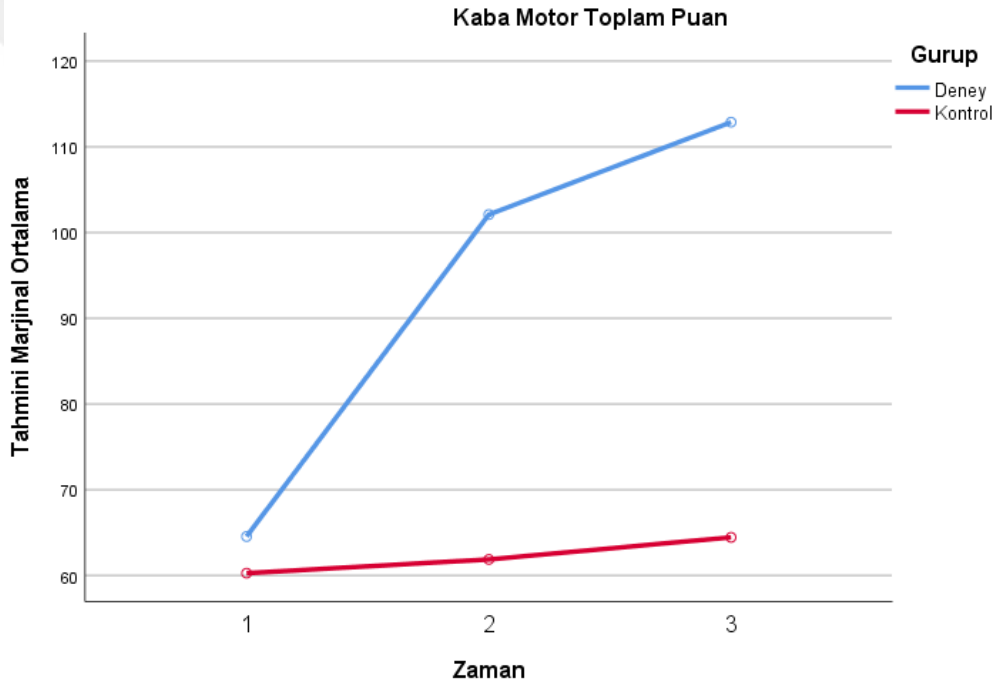

Şekil 5. Deney ve kontrol grubu nesne kontrol beceriler ölçekli puan değişimi.

H₃: “İlkokulda beden eğitimi oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin kaba motor beceri gelişimlerine etkisi vardır.” hipotezine ilişkin bulgular aşağıda yer almaktadır:

Tablo 4.3.'te görüldüğü üzere deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin ön test, ara test ve son test, kaba motor toplam puanlarına ait grup (deney/kontrol) etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1-98)} = 181.023$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .649$]. Buna göre öğrencilerin ön, ara ve son test kaba motor toplam puanlarının, gruplar arasında farklılaştığı anlamına gelmektedir. Ölçüm (ön test, ara test ve son test) etkisi dikkate alındığında öğrencilerin kaba motor toplam puanları arasında anlamlı farklılık olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1.662-162.881)} = 254.329$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .722$]. Elde edilen bulguya göre, grup ayırımı yapılmaksızın (deney/kontrol gruplarındaki tüm öğrencilerin) öğrencilerde kaba motor

toplam puanların, uygulama öncesi (ön test) puanları ile ara ve son test puanları arasında anlamlı düzeyde farkın olduğu görülmektedir. İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasında öğrencilerin motor becerileri üzerinde etkisini incelemek amaçlı yapılan tekrarlı ölçümler sonucunda, grup*ölçüm ortak etkisi, deney grubunda kaba motor toplam puan artışının, kontrol grubuna göre anlamlı derecede fazla olduğu tespit edilmiştir [$F_{(grup*ölçüm)}= 188.341$; $p= 0.001$; $p<0.05$; $\eta^2= .658$]. Bu bulgu doğrultusunda, ilkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının, öğrencilerin kaba motor toplam puan üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu görülmektedir. Öğrencilerin kaba motor toplam puan ön, ara ve son test puanlarının deney ve kontrol grubuna göre değişimi Şekil. 6'da verilmiştir.

Şekil 6. Deney ve kontrol grubu kaba motor toplam puan değişimi

Tablo 4. 4. Deney Grubu Okula Bağlılık Ölçeği Ön, Ara ve Son Test Puanlarının Tek Faktörlü ANOVA Sonuçları

Okula Bağlılık Ölçeği	Ön Test		Ara Test		Son Test		Tek Yönlü ANOVA			LSD		
	N	Ort.	S	Ort.	S	Ort.	S	F	η^2	P	Grup	P
Okula Bağlılık Alt Boyut	50	19.02	1.54	19.98	.141	19.98	.14	15.36	0.29	.000	Ön-ara Ara-son Ön-son	.000
Öğretmene Bağlılık	50	18.84	2.01	19.90	.364	19.90	.36	13.84	0.22	.000	Ön-ara Ara-son	.002

Alt Boyut											Ön-son	
Arkadaş a Bağlılık Alt Boyut	50	22.06	3.43	24.42	.883	24.42	.88	25.19	.034	.000	Ön-ara Ara-son	.000
Okula Bağlılık Toplam Puan	50	59.92	5.74	64.30	1.18	64.30	1.18	32.02	0.39	.000	Ön-ara Ara-son	.000

Tablo 4.4.' e göre deney grubu öğrencilerin okula bağlılık ölçeğinde yer alan puanlar arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Deney grubu öğrencilerin son testte almış oldukları puan ortalamaları, ara test ve ön teste göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre, uygulanan programın deney grubu öğrencilerin okula bağlılık, öğretmene bağlılık, arkadaşına bağlılık üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu görülmektedir.

Tablo 4. 5. Kontrol Grubu Okula Bağlılık Ölçeği Ön, Ara ve Son Test Puanlarının Tek Faktörlü ANOVA Sonuçları

Okula Bağlılık Ölçeği	Ön Test			Ara Test		Son Test		Tek Yönlü ANOVA			LSD	
	N	Ort.	S	Ort.	S	Ort.	S	F	η^2	P	Grup	P
Okula Bağlılık Alt Boyut	50	19.64	1.19	20.00	.00	20.00	.000	4.56	0.08	.053	-	.113
Öğretmene Bağlılık Alt Boyut	50	19.72	.948	20.00	.00	20.00	.000	4.35	0.08	.055	-	.126
Arkadaş a Bağlılık Alt Boyut	50	23.72	1.79	24.52	.70	24.52	.706	7.84	0.13	.058	-	.022
Okula Bağlılık Toplam Puan	50	63.08	3.52	64.52	.70	64.52	.706	7.51	0.13	.057	-	.026

Tablo 4.5' e göre kontrol grubu öğrencilerin okula bağlılık ölçeğinde yer alan puanlar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p<0.05$). Bu bulguya göre, beden eğitimi ve oyun derslerinin sınıf öğretmeni tarafından okutulması kontrol grubu öğrencilerin okula bağlılık, öğretmene bağlılık, arkadaşına bağlılık üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı görülmektedir.

Tablo 4. 6. Deney ve Kontrol Grubu Okula Bağlılık Ölçek Puanlarına Ait Ön Test, Ara Test ve Son Test Puanlarına İlişkin Tekrarlı ANOVA Sonuçları

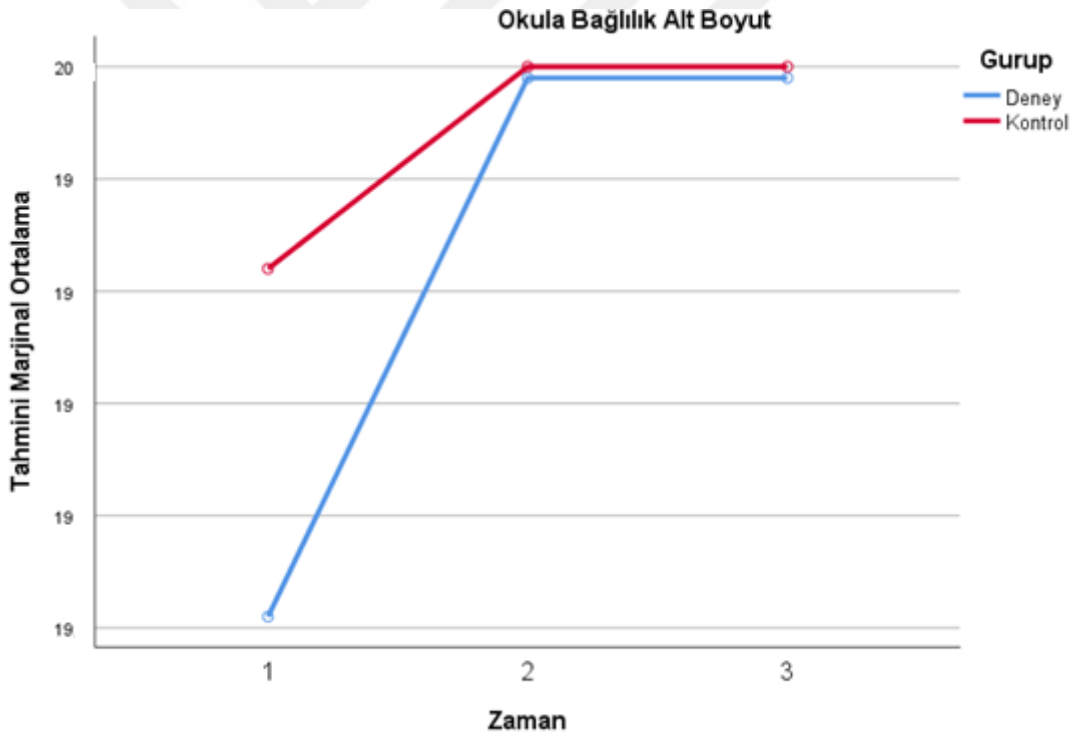
		Ön Test			Ara Test		Son Test		İki Yönlü ANOVA			Grup içi			
		N	Ort	S	Ort	S	Ort.	S	F	η^2	p	Grup	F	η^2	p
Okula Bağlılık Alt Boyut	Deney	50	19.02	1.54	19.98	.141	19.980	.14142	5.07	0.49	.027	Ön-Ara	24.058	0.197	.00
	Kontrol	50	19.64	1.19	20.00	.000	20.000	.00000				Ön-Son	4.971	0.048	
Öğretmene Bağlılık Alt Boyut	Deney	50	18.84	2.01	19.90	.364	19.900	.36422	10.14	0.94	.002	Ön-Ara	18.111	0.156	.00
	Kontrol	50	19.72	.948	20.00	.000	20.000	.00000				Ön-Son			
Arkadaş Bağlılık Alt Boyut	Deney	50	22.06	3.43	24.42	.883	24.420	.88271	7.72	0.07	.007	Ön-Ara	32.993	0.252	.00
	Kontrol	50	23.72	1.79	24.52	.707	24.520	.70682				Ön-Son	8.041	0.076	
Okula Bağlılık Ölçeği Toplam	Deney	50	59.92	5.74	64.30	1.182	64.300	1.18235	10.77	0.09	.001	Ön-Ara	38.705	0.283	.00
	Kontrol	50	63.08	3.52	64.52	.707	64.520	.70682				Ön-Son	9.877	0.092	

H4: “İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin okula bağlılık düzeyi gelişimlerine etkisi vardır.” hipotezine ilişkin bulgular aşağıda yer almaktadır:

4.6.’da görüldüğü üzere deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin ön test, ara test ve son test, okula bağlılık alt boyut puanlarına ait grup (deney/kontrol) etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1-98)}= 5.070$; $p<0.05$; $\eta^2= 0.049$]. Elde edilen bu bulguya göre öğrencilerin ön, ara ve son test okula bağlılık alt boyutuna ait puanlarının gruplar arasında farklılaştığı anlamına gelmektedir. Ölçüm (ön test, ara test ve son test) etkisi dikkate alındığında öğrencilerin okula bağlılık alt boyut puanları arasında anlamlı

farklılık olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(ölçüm)}= 24.058$; $p= 0.001$; $p<0.05$; $\eta^2= 0.197$].

Elde edilen bulguya göre, grup ayırımı yapılmaksızın (deney/kontrol gruplarındaki tüm öğrencilerin) öğrencilerde okula bağlılık alt boyutunda uygulama öncesi (ön test) puanları ile ara ve son test puanları arasında anlamlı düzeyde farkın olduğu görülmektedir. İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasında öğrencilerin duyuşsal gelişimi üzerinde etkisini incelemek amaçlı yapılan tekrarlı ölçümler sonucunda, grup*ölçüm ortak etkisi, deney grubunda okula bağlılık alt boyutu puan artışının, kontrol grubuna göre anlamlı derecede fazla olduğu tespit edilmiştir [$F_{(grup*ölçüm)}= 4.971$; $p<0.05$; $\eta^2= 0.048$]. Bu bulgu doğrultusunda, ilkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının, öğrencilerin okula bağlılıkları üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu görülmektedir.

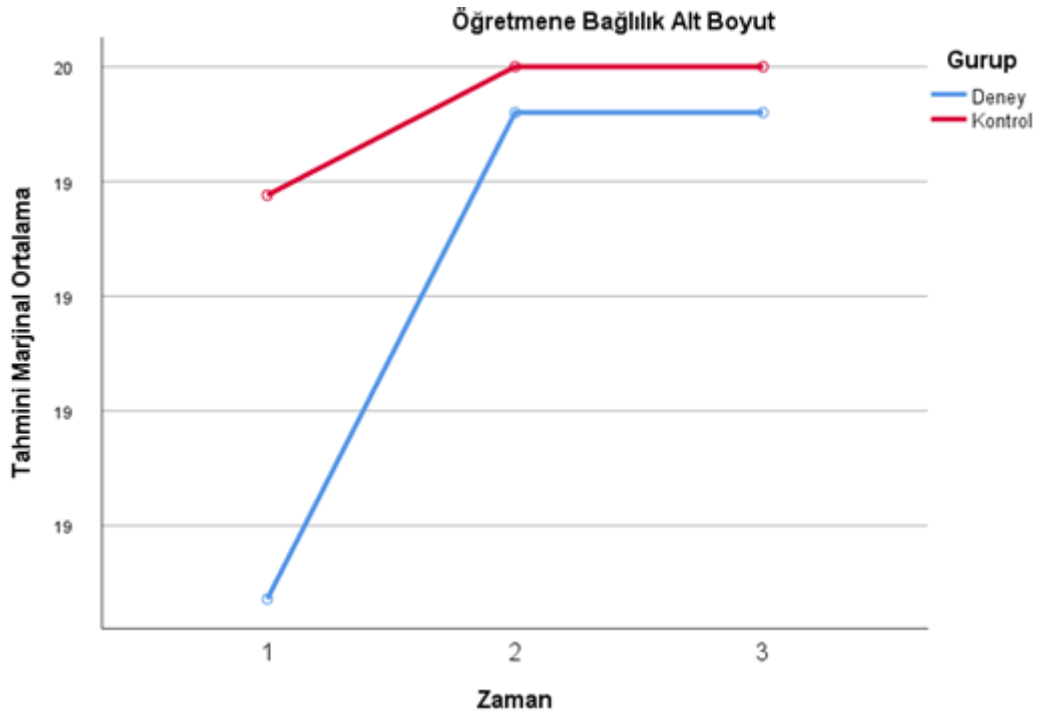

Şekil 7. Deney ve kontrol grubu okula bağlılık alt boyut puan değişimi

H₅: “İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin öğretmene bağlılık düzeyi gelişimlerine etkisi vardır.” hipotezine ilişkin bulgular aşağıda yer almaktadır:

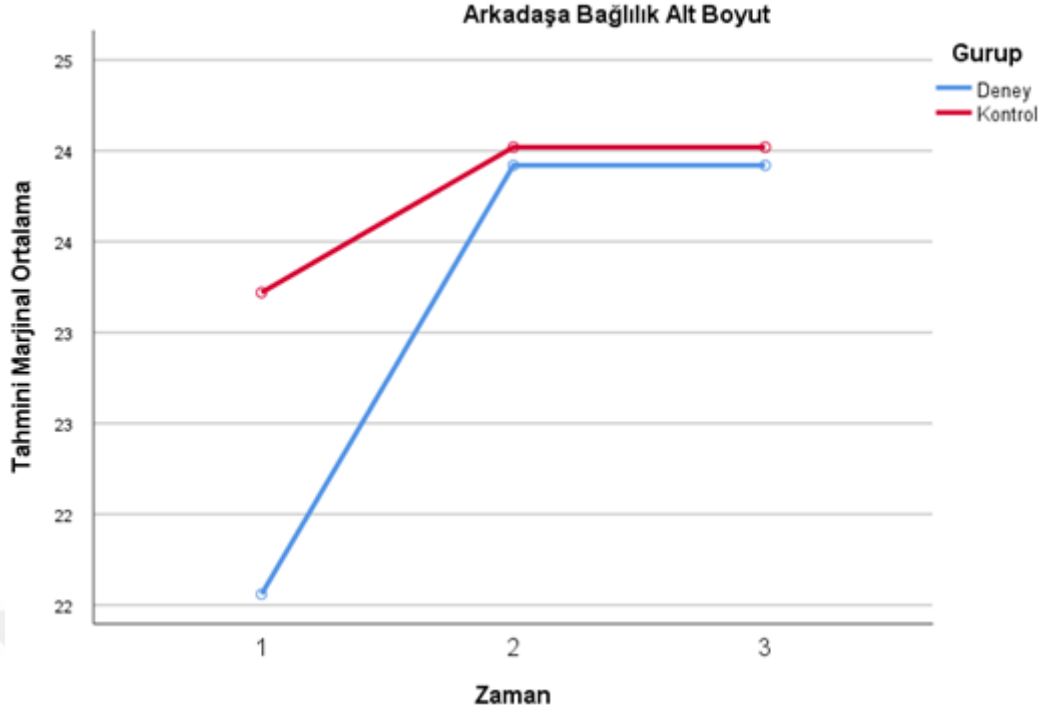
Tablo 4.6.'da görüldüğü üzere deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin ön test, ara test ve son test, öğretmene bağlılık alt boyut puanlarına ait grup (deney/kontrol) etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1-98)}= 10.148$; $p<0.05$; $\eta^2= .049$]. Elde edilen bu bulguya göre öğrencilerin ön, ara ve son test öğretmene bağlılık alt boyutuna ait puanlarının gruplar arasında farklılaştığı anlamına gelmektedir. Ölçüm (ön test, ara test ve son test) etkisi dikkate alındığında öğrencilerin, öğretmene bağlılık alt boyut puanları arasında anlamlı farklılık olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(ölçüm)}= 18.111$; $p= 0.001$; $p<0.05$; $\eta^2= .156$]. Elde edilen bulguya göre, grup ayırımı yapılmaksızın (deney/kontrol gruplarındaki tüm öğrencilerin) öğrencilerde öğretmene bağlılık alt boyutunda uygulama öncesi (ön test) puanları ile ara ve son test puanları arasında anlamlı düzeyde farkın olduğu görülmektedir. İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasında öğrencilerin duyuşsal gelişimi üzerinde etkisini incelemek amaçlı yapılan tekrarlı ölçümler sonucunda, grup*ölçüm ortak etkisi, deney grubunda öğretmene bağlılık alt boyutu puan artışının, kontrol grubuna göre anlamlı derecede fazla olduğu tespit edilmiştir [$F_{(grup*ölçüm)}= 6.137$; $p<0.05$; $\eta^2= .059$]. Bu bulgu doğrultusunda, ilkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının, öğrencilerin, öğretmene bağlılıkları üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu görülmektedir.

Şekil 8. Deney ve kontrol grubu öğretmene bağlılık alt boyut puan değişimi

H₆: “İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin arkadaşına bağlılık düzeyi gelişimlerine etkisi vardır.” Hipotezine ilişkin bulgular aşağıda yer almaktadır:

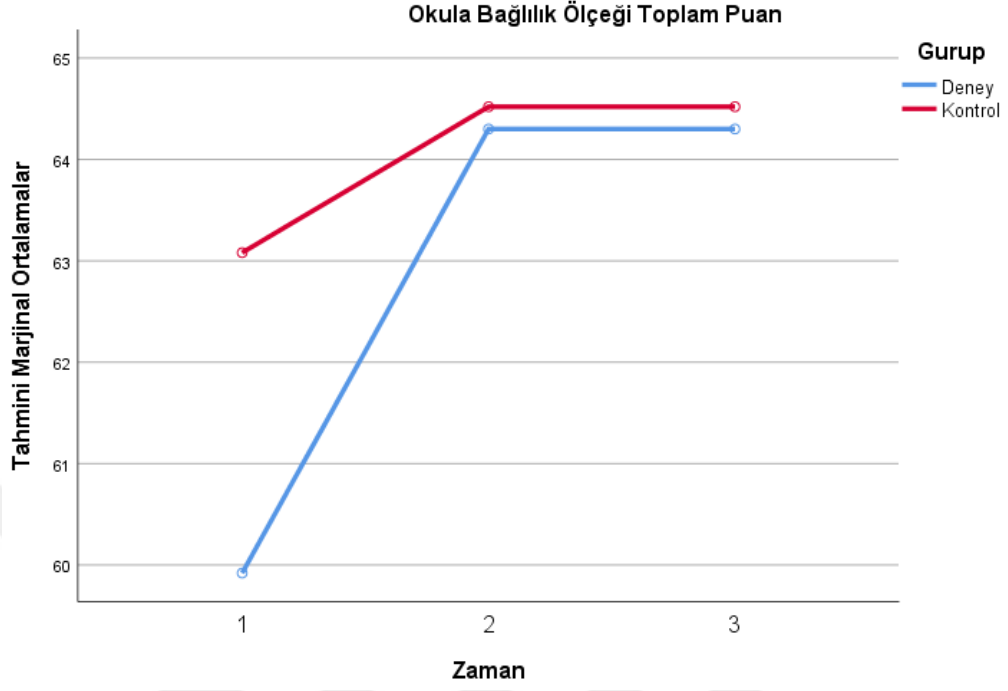
Tablo 4.6.’da görüldüğü üzere deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin ön test, ara test ve son test, arkadaşına bağlılık alt boyut puanlarına ait grup (deney/kontrol) etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1-98)}= 7.722$; $p<0.05$; $\eta^2= .073$]. Elde edilen bu bulguya göre öğrencilerin ön, ara ve son test arkadaşına bağlılık alt boyutuna ait puanlarının gruplar arasında farklılaştığı anlamına gelmektedir. Ölçüm (ön test, ara test ve son test) etkisi dikkate alındığında öğrencilerin arkadaşına bağlılık alt boyut puanları arasında anlamlı farklılık olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(ölçüm)}= 32.993$; $p= 0.001$; $p<0.05$; $\eta^2= .252$]. Elde edilen bulguya göre, grup ayırımı yapılmaksızın (deney/kontrol gruplarındaki tüm öğrencilerin) öğrencilerde, arkadaşına bağlılık alt boyutunda uygulama öncesi (ön test) puanları ile ara ve son test puanları arasında anlamlı düzeyde farkın olduğu görülmektedir. İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasında öğrencilerin duyuşsal gelişimi üzerinde etkisini incelemek amaçlı yapılan tekrarlı ölçümler için sonucunda, grup*ölçüm ortak etkisi, deney grubunda arkadaşına bağlılık alt boyutu puan artışının, kontrol grubuna göre anlamlı derecede fazla olduğu tespit edilmiştir [$F_{(grup*ölçüm)}= 8.041$; $p<0.05$; $\eta^2= .076$]. Bu bulgu doğrultusunda, ilkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının, öğrencilerin, arkadaşına bağlılıkları üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu görülmektedir.

Şekil 9. Deney ve kontrol grubu arkadaşına bağlılık alt boyut puan değişimi

Tablo 4.6’da görüldüğü üzere deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin ön test, ara test ve son test, okula bağlılık ölçeği toplam puanlarına ait grup (deney/kontrol) etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1-98)} = 10.779$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .099$]. Elde edilen bu bulguya göre öğrencilerin ön, ara ve son test arkadaşına okula bağlılık ölçeği toplam puanların gruplar arasında farklılaştığı anlamına gelmektedir. Ölçüm (ön test, ara test ve son test) etkisi dikkate alındığında öğrencilerin okula bağlılık ölçeği toplam puanları arasında anlamlı farklılık olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(ölçüm)} = 38.705$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .283$]. Elde edilen bulguya göre, grup ayırımı yapılmaksızın (deney/kontrol gruplarındaki tüm öğrencilerin) öğrencilerde, okula bağlılık toplam puanların, uygulama öncesi (ön test) puanları ile ara ve son test puanları arasında anlamlı düzeyde farkın olduğu görülmektedir. İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasında öğrencilerin duyuşsal gelişimi üzerinde etkisini incelemek amaçlı yapılan tekrarlı ölçümler sonucunda, grup*ölçüm ortak etkisi, deney grubunda okula bağlılık ölçeği toplam puan artışının, kontrol grubuna göre anlamlı derecede fazla olduğu tespit edilmiştir [$F_{(grup*ölçüm)} = 9.877$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .092$]. Bu bulgu doğrultusunda, ilkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının, öğrencilerin, okula bağlılıkları üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu görülmektedir.

Deney ve kontrol grubu öğrencilerin okula bağlılık ölçeği toplam puan değişim süreci Şekil. 10'da verilmiştir.

Şekil 10. Deney ve kontrol grubu okula bağlılık ölçeği toplam puan değişimi

5. TARTIŞMA

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgulara ilişkin bilgiler ile alt boyutların oluşturduğu sorulara karşılık bilgiler tartışılarak yorumlanmıştır.

Araştırmada deney ve kontrol grubu öğrencilerin cinsiyet yüzdeleri (Erkek = 46.0 ± Kız = 54.0); yaş yüzdeleri (62.0 ± 38.0) ve yaş ortalamaları (8.38 ± 0.0488); aile geliri yüzdeleri (23.0 ± 72.0 ± 5.0) aile geliri ortalamaları (1.82 ± 0.50010); kategorik olarak BKİ yüzdeleri (13.0 ± 16.0 ± 54.0 ± 9.0 ± 8.0) ve ortalamaları (2.83 ± 1.035) olduğu görülmektedir. Deney ve kontrol grubunun boy ortalamalarının (130.54 ± 5.748); kilo ortalamalarının (27.23 ± 6.321) olduğu görülmektedir. Çalışkan ve Süel (2020), çocukların psikomotor gelişim düzeylerini incelemek amacıyla yapmış oldukları araştırmada, 8 yaşındaki öğrencilerin, boy ortalamalarının 133 cm, beden ağırlığı ortalamalarının 29.48 kg ve BKİ ortalamalarının 16.60 olarak tespit edildiği ifade edilmektedir. 9 yaşındaki öğrencilerin ise boy ortalamalarının 136 cm, vücut ağırlığı ortalamalarının 31.90 kg ve BKİ ortalamalarının 17.17 olduğu ifade edilmektedir (83). Yine benzer bir araştırmada Tepe ve ark. ilköğretim okulunda eğitim ve öğretime devam etmekte olan 9-10 yaş arasındaki öğrencilerin yaş ortalamalarının 9-10 yıl, vücut ağırlıklarının ortalamalarının 36.47 kg, boy ortalamalarının 140.67 m, olduğu belirtilmektedir (84). Ersöz, “Çoklu yetenek spor eğitiminin 7-10 yaş arasında bulunan erkek çocuklardaki mevcut motor gelişime olan etkisi” adlı araştırmasında katılımcı grubun yaş ortalamalarının 7.6 ± 0.9 yıl, beden ağırlıklarının ortalamaları 29.9 ± 9.8 kg, boy ortalamaları 128 ± 9 m, BKİ ortalamaları 16.47 kg/m² olduğu ifade edilmektedir (85). Tepe ve ark. katılımcı grubun yaş ortalamalarının 9-10 yıl, vücut ağırlıklarının ortalamaları 36.47 kg, boy ortalamalarının 140.67 m, olarak tespit edildiği ifade edilmektedir (84). Literatürde yapılan araştırmalar incelendiğinde vücut ağırlığı, boy ve beden kitle indeksi ortalamaları, araştırmada yer alan deney ve kontrol gruplarının ortalamaları ile benzerlik göstermektedir. Buna göre 9 yaş grubu ilkokul çocukların gelişim oranlarının bu seviyelerde seyir gösterdiği görülmektedir.

Deney ve kontrol gruplarının TGMD-3 testinden aldıkları ön test puan ortalamaları ve buldukları gruplara göre TGMD-3 testini oluşturan değişkenlerin hiçbirinde (Tablo 3.2.) anlamlı fark tespit edilmemiştir (p>0.05). Araştırmada, deney ve

kontrol grubu öğrencilerde motor beceri düzeylerinin birbirine benzer olması ve homojen dağılması araştırmada elde edilen sonuçların güvenilirliğini arttırmaktadır.

8-9 yaş ilkököl öğrencilerine uygulanan TGMD-3 Testi'nin (lokomotor beceriler; koşu, galop, tek ayak sıçrama, sek sek, durarak uzun atlama, yana kayma nesne kontrol beceriler; topa sopa ile vurma, yerden bir kere seken topa vurma, durarak top sürme, topu iki elle yakalama, duran topa ayak ile vurma, bel seviyesi üstünden atış, bel seviyesi altından atış) ile çocukların kaba motor becerileri hakkında bilgi sahibi olunacağı ifade edilmektedir (84). Grup ayırımı yapmaksızın araştırmaya katılan tüm öğrencilerin, ön testten aldıkları puanlara bakıldığında kaba motor beceri ortalamalarının düşük olduğu tespit edilmiştir (Tablo 3.2.). Bunun nedeni öğrencilerin, 1. ve 2. sınıfta motor becerileri geliştirilecek etkili bir beden eğitimi ve oyun dersini almadığı düşünülmektedir. Stodden ve ark. yeterli motor beceriyi elde edemeyen ilkököl çocuklarının birçok etkinlikte başarısız olduğu, eğlenceye olan ilgilerinin azaldığını ve bunu sonucu zamanla aktivite veya spordan uzaklaşmasına neden olabileceği ifade edilmektedir (86).

İlkököl 3. sınıf kademesini oluşturan yaşlardan itibaren (8-9 yaş) çocukların düzenli spor yapmanın her açıdan (fiziksel, ruhsal, zihinsel) sağlıklı bireyler olarak yetişmeleri bakımından çok önemli olduğu bilinmektedir (87). Bununla birlikte bir çocuğun motor gelişimini anlamak, o çocuğun bir bütün olarak gelişimini anlamak olduğu ifade edilmektedir (84).

Çocuklar daha önceki dönemlerde elde ettikleri birçok beceriyi bu dönemde daha da ilerletme sürecine girmektedirler. Teknik ve taktik isteyen bütün spor branşların temelini oluşturulduğu dönem olarak bilinmektedir. Bu dönemde yer alan çocukların, spora karşı ilgileri oldukça fazladır. Motor öğrenme, bu yaş dönemlerinde daha önceki yaş dönemlerine nazaran daha yüksek bir seviyede olduğu ifade edilmektedir. Ancak araştırma sonuçları öğrencilerin motor beceri seviyelerinin başlangıçta ortalamasının altında ve çok düşük olduğunu göstermektedir. Literatürde çocukların temel motorik özelliklerini inceleyen araştırmalar bulunmaktadır. Benzer araştırmalarda da aynı yaş grubunu oluşturan öğrencilerin başlangıçta motor becerileri ortalamalarının düşük olduğu belirtilmektedir. Bu sonuçlar bizim araştırmamızda elde edilen bulgular ile paralellik göstermektedir (88- 91).

H₁: "İlkökölde beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından

okutulmasının öğrencilerin lokomotor beceri gelişimlerine etkisi vardır.” Hipotezine ilişkin tartışma bölümü aşağıda yer almaktadır:

Araştırma bulgularına göre; deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin ön test, ara test ve son test, lokomotor becerileri ölçekli puanlarına ait grup (deney/kontrol) etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1-98)} = 71.129$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .421$]. Elde edilen bu bulguya göre deney grubu öğrencilerin ön, ara ve son test lokomotor beceri ölçekli puanları ile kontrol grubu ön, ara ve son test puanları arasında anlamlı farkın olduğu görülmektedir (Tablo 4.3.). Ön testte deney ve kontrol grubunun, lokomotor beceri ölçekli puanlarının birbirine yakın olan ortalamaları, ara ve son testte deney grubunun lehine farklılaştığı görülmektedir (Şekil. 4).

Ölçüm (ön test, ara test ve son test) etkisi dikkate alındığında, öğrencilerin lokomotor becerileri ölçekli puanları arasında anlamlı farklılık olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1.582-154.999)} = 108.173$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .525$]. Elde edilen bulguya göre, ölçüm bölümü, grup ayırımı yapılmaksızın (deney/kontrol gruplarındaki tüm öğrencilerin) lokomotor becerileri ölçekli puanlarının, uygulama öncesi (ön test) puanları ile ara ve son test puanları arasında anlamlı düzeyde farkın olduğu görülmektedir. İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasında öğrencilerin motor becerileri üzerinde etkisini incelemek amaçlı yapılan tekrarlı ölçümler sonucunda (grup*ölçüm ortak etkisi), deney grubunda lokomotor beceriler ölçekli puan artışının, kontrol grubuna göre anlamlı derecede fazla olduğu (Tablo 4.3.) tespit edilmiştir [$F_{(grup*ölçüm)} = 74.725$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .433$]. Bu bulgu doğrultusunda, ilkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının, öğrencilerin lokomotor becerileri üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Literatür incelendiğinde, Önal, “ilkokullarda sınıf öğretmeni tarafından işlenen oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile beden eğitimi ve oyun öğretmeni tarafından işlenen oyun ve fiziki etkinlikler dersinin, öğrencilerin bazı motorik ve antropometrik özellikleri ile değer gelişimleri üzerindeki etkisini ve farklılıklarını incelemek” amacıyla araştırma yapmıştır. Araştırma sonucunda “beden eğitimi ve oyun öğretmeni tarafından oyun ve fiziki etkinlikler dersinin işlendiği deney 1 grubunun ölçülen tüm motorik özellik değerlerindeki artışın, deney 2 ve özellikle de kontrol grubuna göre daha fazla olduğu” ifade edilmektedir (34). Araştırma değişkenleri ve elde edilen sonuç, bizim

araştırmamızla paralellik göstermektedir. Yine; Ersöz' ün yapmış olduğu araştırmada, alanında uzman tarafından yapılan 12 haftalık hareket programı sonunda, araştırma grubunun deney grubuna göre lokomotor alt becerilerinde anlamlı iyileşme görüldüğü ifade edilmektedir (85). Uzun süreli düzenli olarak uygulanan hareket eğitimi programlarının ilkökul kademesindeki çocuklarda fiziksel uygunluk özelliklerini ile motor becerilerinin olumlu yönde etkilediği ifade edilmektedir (92). Demiral, yapmış olduğu deneysel araştırmada uygulama grubu çocukların durarak uzun atlama (lokomotor beceri) puanlarında, kontrol grubuna göre anlamlı olduğu ve deney grubu lehine bir gelişimin kaydedildiği ifade edilmektedir (93). Başka bir araştırmada, temel motor hareketlerin geliştirilmesine yönelik alanında uzman öğretmenler tarafından beden eğitimi ve oyun programı uygulanan gruba, uygulanmayan grubun “koşu” ve “durarak uzun atlama beceri puanları” (lokomotor beceriler) arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Gruplar arasındaki farkın beden eğitimi ve oyun programı uygulanan deney grubunun lehine olduğu ve bunun nedeninin alanında uzman öğretmenin uyguladığı beden eğitimi ve oyun programının olduğu ifade edilmektedir (94).

Literatürde yapılan benzer araştırmalardan elde edilen sonuçlardan hareketle ilkökul kademesinde bulunan çocukların lokomotor beceri gelişimi, etkili bir beden eğitimi ve oyun etkinliği ile olumlu gelişme göstermektedir. Araştırma bulgularının, bizim araştırmanın bulgu ve sonuçlarıyla benzer olduğu, etkili bir beden eğitimi etkinliği, oyun, fiziki aktivitenin alanında uzman beden eğitimi öğretmenleri tarafından okutulması çocukların lokomotor becerilerini olumlu yönde etkilediğini göstermektedir.

Kontrol grubunda bulunan öğrencilerin ön test, ara test ve son test lokomotor becerileri puanlarının deney grubuna göre anlamlı fark göstermemesi, beden eğitimi ve oyun dersinin alanında uzman branş öğretmeni tarafından okutulmamasından kaynaklı olduğunun göstergesi olarak kabul edilebilir. Yetersiz bir eğitim ve alanında uzman öğretmenin olmayışı beden eğitimi ve oyun ortamında çocukların, kas ve motor kontrolü gelişmemesinin nedenleri olarak ifade edilmektedir (95, 96).

H₂: “İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin nesne kontrol beceri gelişimlerine etkisi vardır.”

Hipotezine ilişkin tartışma bölümü aşağıda yer almaktadır:

Araştırma bulgularına göre; deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin

ön test, ara test ve son test, nesne kontrol becerileri ölçekli puanlarına ait grup (deney/kontrol) etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1-98)} = 147.757$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .601$]. Elde edilen bu bulguya göre öğrencilerin ön, ara ve son test nesne kontrol beceriler ölçekli puanlarının, gruplar arası farkın olduğu görülmektedir (Tablo 4.3.). Ön testte deney ve kontrol grubunun, nesne kontrol beceri ölçekli puanlarının birbirine yakın olan ortalamaları, ara ve son testte deney grubunun lehine farklılaştığı görülmektedir (Şekil 5.).

Ölçüm (ön test, ara test ve son test) etkisi dikkate alındığında öğrencilerin nesne kontrol becerileri ölçekli puanları arasında anlamlı farklılık olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1,479-144,933)} = 55.563$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .362$]. Elde edilen bulguya göre, grup ayırımı yapılmaksızın (deney/kontrol gruplarındaki tüm öğrencilerin) öğrencilerde nesne kontrol becerileri ölçekli puanlarının, uygulama öncesi (ön test) puanları ile ara ve son test puanları arasında anlamlı düzeyde farkın olduğu söylenebilir. İlkokulda beden eğitimi derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasında öğrencilerin motor becerileri üzerinde etkisini incelemek amaçlı yapılan tekrarlı ölçümler sonucunda, grup*ölçüm ortak etkisi, deney grubunda nesne kontrol becerileri toplam puan artışının, kontrol grubuna göre anlamlı derecede fazla olduğu (Tablo 4.3.) tespit edilmiştir [$F_{(grup*ölçüm)} = 45.284$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .316$]. Bu bulgu doğrultusunda, ilkokulda beden eğitimi derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının, öğrencilerin nesne kontrol becerileri üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Literatürde; 7–12 yaş aralığında olan çocuklarda, eğitsel oyunlarının motor becerilerin gelişimine etkisi araştırmak amacıyla yapmış olduğu deneysel araştırmada, deney grubu çocukların nesne kontrol değerlerinin, kontrol grubuna göre anlamlı bir gelişme olduğu ifade edilmektedir (93). Kılıç, yapmış olduğu deneysel araştırmasında nesne kontrolü becerilerinde gelişimin deney grubu lehine anlamlı bulunmuştur (97). Bu araştırmanın sonuçları bizim araştırmamızla paralellik göstermektedir. Brian ve ark., erken çocukluk döneminde alan uzmanı öğretmenleri tarafından öğretilen altı haftalık bir beceri programının öğrencilerin becerilerini öğrenmesi üzerindeki etkilerini araştırmak amacıyla yapmış olduğu araştırmanın sonucunda nesne kontrol becerilerinin deney grubunun lehine anlamlı geliştiği, alan uzmanı beden eğitimi öğretmenleri tarafından uygulanan beceri programının araştırmada yer alan öğrencilerin nesne

kontrol becerilerini geliştirdiği ifade edilmektedir (98). Başka bir araştırmada beden eğitimi öğretmenleri tarafından özelleştirilmiş bir beden eğitimi programının üçüncü sınıf öğrencilerde nesne kontrol becerileri üzerindeki etkisini anlamak amacıyla TGMD-3 testi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda beden eğitimi öğretmeni tarafından uygulanan programın, çocukların nesne kontrol becerilerini geliştirdiği ifade edilmektedir (99).

Etkili bir hareket, fiziki etkinlik veya oyun programların uygulanmasında alanında uzman beden eğitimi öğretmenlerinin varlığı, öğrencilerin nesne kontrol becerileri üzerinde ciddi etkilerinin olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, temel motor becerileri öğretimi konusunda eğitilmiş beden eğitimi uzmanları tarafından eğitilen çocuklar, böyle bir eğitimi olmayan öğretmenler tarafından öğretilenlerden daha yüksek düzeyde yeterlilik göstermektedir (100). Benzer araştırmalardan elde edilen sonuçlardan hareketle ilkököl kademesinde bulunan çocukların nesne kontrol beceri gelişimi, etkili bir beden eğitimi ve oyun etkinliği ile olumlu gelişme göstermektedir (101, 102). Araştırma bulgularının, bizim araştırmanın bulgu ve sonuçlarıyla benzer olduğu, etkili bir beden eğitimi etkinliği, oyun, fiziki aktivitenin alanında uzman beden eğitimi öğretmenleri tarafından okutulması çocukların nesne kontrol becerilerini olumlu yönde etkilediğini göstermektedir.

Kaba motor becerilerin alt testini oluşturan nesne kontrol beceri toplam puanları kontrol grubunda bulunan öğrencilerin ön test, ara test ve son test puanları deney grubuna göre anlamlı fark göstermemesi, beden eğitimi ve oyun dersinin alanında uzman branş öğretmeni tarafından okutulmamasından kaynaklı olduğunun göstergesi olarak kabul edilebilir. Yetersiz bir eğitim ve alanında uzman öğretmenin olmayışı beden eğitimi ve oyun ortamında çocukların, kas ve motor kontrolü gelişmemesinin nedenleri olarak ifade edilmektedir (103).

H₃: “İlkokulda beden eğitimi oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin kaba motor beceri gelişimlerine etkisi vardır.” Hipotezine ilişkin tartışma aşağıda yer almaktadır:

Deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin ön test, ara test ve son test, kaba motor indeksi toplam puanlarına ait grup (deney/kontrol) etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1-98)} = 181.023$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .649$]. Elde edilen bu bulguya göre öğrencilerin

ön, ara ve son test kaba motor indeksi toplam puanlarının, gruplar arasında farklılığın olduğu görülmektedir (Tablo. 4.3.). Ön testte deney ve kontrol grubunun, kaba motor becerileri toplam puanlarının birbirine yakın olan ortalamaları, ara ve son testte deney grubunun lehine farklılaştığı görülmektedir (Şekil 6.).

Ölçüm (ön test, ara test ve son test) etkisi dikkate alındığında öğrencilerin kaba motor indeksi toplam puanları arasında anlamlı farklılığın olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1.662-162.881)}= 254.329$; $p= 0.001$; $p<0.05$; $\eta^2= .722$]. Buna göre, grup ayırımı yapılmaksızın (deney/kontrol gruplarındaki tüm öğrencilerin) öğrencilerde kaba motor indeksi toplam puanların, uygulama öncesi (ön test) puanları ile ara ve son test puanları arasında anlamlı düzeyde farkın olduğu görülmektedir. İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasında öğrencilerin motor becerileri üzerinde etkisini incelemek amaçlı yapılan tekrarlı ölçümler sonucunda, grup*ölçüm ortak etkisi, deney grubunda kaba motor indeksi toplam puan artışının, kontrol grubuna göre anlamlı derecede fazla olduğu (Tablo 4.4.) tespit edilmiştir [$F_{(grup*ölçüm)}= 188.341$; $p= 0.001$; $p<0.05$; $\eta^2= .658$]. Bu bulgu doğrultusunda, ilkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının, öğrencilerin kaba motor indeksi toplam puan üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Benzer konulu bir araştırmada, araştırma grubunun toplam motor beceri puanlarının deney grubu lehine olduğu ifade edilmektedir (104).

Literatürde bizim araştırmaya benzer sonuçların elde edildiği görülmektedir. Koç, yaptığı araştırmada 12 hafta boyunca (haftada 3 gün) alanında uzman beden eğitimi öğretmeni tarafından oynatılan eğitsel oyunlar sonucunda tüm becerilerde bir gelişmenin olduğu belirtilmektedir (105). Ersöz, “okul dışı çoklu beceriler içeren spor eğitim programına 12 hafta boyunca katılan ilkokul çağındaki erkek çocukların motor gelişim düzeylerinin belirlenmesi” amaçlanmıştır. Alan uzmanı tarafından uygulandığı 12 haftalık program sonucunda, motor beceri düzeylerinin arttığı ifade edilmektedir (85). Akbari ve ark., bölgesel oyunların bizim araştırmada yer alan yaş gruplarında bulunan öğrencilerin yaşlarına yakın (7-9) motor beceri gelişiminde oldukça olumlu etkileri olduğu ifade edilmektedir (106). Yapılan araştırmanın deneysel olması ve elde edilen sonuçların motor gelişimine olumlu etki sağlaması açısından bizim araştırmamızla paralellik göstermektedir. Literatürde yapılan başka bir araştırmada ise Sheikh ve ark., ilkokul 3. Sınıfta okuyan kızlarda alanında uzman beden eğitimi

öğretmeni tarafından uygulanan farklı oyunlar içeren program sonrasında motor becerileri oluşturan yetilerin geliştiği ifade edilmektedir (107). Araştırmada uygulanan oyunların, bizim araştırmada uygulanan haftalık FEK kartlarına benzer olduğu görülmektedir. Bu benzerliğin alanında uzman beden eğitimi öğretmeni tarafından yürütülmesi sonucu öğrencilerin kaba motor becerileri düzeylerinin geliştirdiği belirtilmektedir. Literatürde yer alan araştırmalardan da anlaşılacağı gibi alanında uzman beden eğitimi öğretmenleri tarafından amacına uygun uygulanılan programların motor beceri düzeylerini geliştirdiğini göstermektedir. Literatür incelendiğinde oyun ve fiziki etkinliklerin çocukların motor gelişimi için pozitif yönde sonuçlandığı ifade edilmektedir (13,93, 105, 108-111). Nitekim, Van Beurden ve ark. temel hareket becerileri için alanında uzman beden eğitimi öğretmenleri tarafından seçilmiş antrenman programının ilkökul dönemindeki çocuklarda motor beceri düzeylerini olumlu yönde etkilediği ifade edilmektedir (112). Robinson ve ark., alan uzmanı öğretmenleri tarafından hazırlanan hareket programlarının, çocukların motor becerileri üzerinde etkili olduğu ifade edilmektedir (113). Yine alanda yapılan araştırmaların, motor gelişimini beden eğitimi uzmanları tarafından uygulanması ve bu becerilerin uygulayıcıları olarak öne çıkarması bakımından etkili olduğu ifade edilmektedir (114-116).

Temel hareketler döneminde yer alan ilkökul kademesindeki çocuklar, bir sonraki dönem olan spor hareketler döneminde daha etkili olması açısından bulunduğu dönemi etkili ve verimli geçirmesi gerekmektedir. Bu etkili ve verimli süreci de ilkökulda beden eğitimi derslerinin başarılı bir şekilde geçirilmesi ile ilişkili olduğu bilinmektedir. Sürecin alanında uzman beden eğitimi öğretmenleri tarafından yürütülmesi bu hususta oluşabilecek sorunları ortadan kaldırmasını sağlayacağı düşünülmektedir (97). Pagona ve Costas, yaptıkları araştırmada, motor becerisi geliştiren çocukların ergenlikte bu gelişimi arttırdıkları ve spor hareketler döneminde becerilerinin daha da geliştiği belirtilmektedir (117-119). Bu nedenle oyun döneminde yer alan çocuklara temel motor becerilerinin gelişimini sağlamak amacı ile bulunduğu dönem seviyelerine uygun, onlar için zor olmayacak, sıkılmalarına neden olmadan ve dikkatleri dağılmadan uygulanılacak olan beden eğitimi ve oyun derslerinin, branşlaşma çağında tüm sportif aktivitelere katılımın sağlayacağı ve uyum süresini minimize edileceği düşünülmektedir. Bu durumun etkili ve verimli oluşturulması ise ancak alanında uzman beden eğitimi öğretmenlerince yapılması uygun olacaktır.

Beden eğitimi ve oyun dersinin sınıf öğretmenlerine nazaran beden eğitim öğretmenleri tarafından daha etkili ve verimli okutulacağı, yaptığımız araştırmanın bulguları ve alanda yapılmış araştırmalardan elde edilen bilgilerden elde edilmiştir. Çünkü beden eğitimi öğretmen adayları, eğitimlerinin lisans dönemlerinde alan dersleri ile ilgili bilgi ve tecrübeyi daha çok almaktadırlar (34). Beden eğitimi öğretmeni yetiştiren fakülte veya okulların çok daha kapsamlı içeriğe sahip olduğu bilinmektedir. Bunun aksine sınıf öğretmeni adayları ise beden eğitimi ve oyun dersini lisans döneminde yeterli oranda almamakta, alınan derslerin de fakülte veya bölümün bazı nedenlerden kaynaklı alanda uzman olmayan öğretim elemanları tarafından okutulmaktadır. Bu durum haliyle ilkokuldaki beden eğitimi ve oyun derslerinin amacına ulaşmada olumsuzluklara neden olmaktadır. Bununla birlikte ilkokullar kademesinde (1,2 ve 3. Sınıf) beden eğitimi ve oyun derslerinin haftada beş ders saati olması, beden eğitimi ve oyun derslerinde istenilen kazanım ve hedeflere ulaşmada yetersiz kalacağı aşikârdır. Temelinde ilkokul kademesinde beden eğitimi ve oyun dersi ile ilgili yapılan araştırmalarda (120-131), sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersi ile ilgili kendilerini yetersiz hissettikleri ve programda yer alan dersin saatinde başka dersleri işleyebildikleri bulgularına ulaşıldığı ifade edilmektedir. Konuyla ilgili yapılan araştırmada Koçak ve Kartal, ilkokul kademesinde sınıf öğretmenleri tarafından okutulan beden eğitimi ve oyun dersinin, öğrencilerin fiziksel ve psikomotor gelişimleri üzerinde anlamlılığın olmadığını, sınıf öğretmenlerinin yetersiz olduklarını belirtmektedirler (132). Bu durum bizim araştırmamızın da savunduğu hipotezi destekler niteliktedir. Son on yıldır ilkokul kademesinde şimdiki isminin beden eğitimi ve oyun dersi olarak belirtilen dersin içeriği, kazanımları ve kendi ismi üzerinde birçok güncelleme ve düzeltme yapılmış olsa bile dersin, hedeflerine ulaşmada etkili sonuçların alınamaması alanında uzman öğretmenler tarafından okutulmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Sınıf öğretmenleri açısından, dersin istenilen hedefler doğrultusunda olmamasının bazı gerekçeleri bulunmaktadır (34). Bunların; -özellikle spor salonu olmayan okullarda-, hava şartlarının olumsuz olduğu vakitlerde, dersin organizasyonu için yaşanan zorluklar, derste uygulamada kullanılacak malzeme ve formasyon eksikliği, öğretmenlerin dersle ilgili hizmetiçi eğitim eksikliği, okuldaki sınıf şubeleri arası akademik rekabet olduğu bu nedenle velilerin de beden eğitimi ve oyun derslerini desteklememeleri olarak ifade edilebilmektedir (133). Özellikle öğrencilerin akademik

başarısını daha iyi seviyeye getirme veya eksiklikleri gidermek için sınıf öğretmenleri, beden eğitimi ve oyun dersini seçenek olarak kullanmaktadırlar. Bununla birlikte, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun derslerinin önemseme problemlerinin olduğu, dersi okutmada istekli olmadığı, dersin doğasını kompleks buldukları yapılan araştırmalarda belirtilmektedir (134, 135). Ancak öğretmenlerin, okul idarecilerinin ve ebeveynlerin, özellikle ilkökul çağındaki çocuklar için motor gelişimin, hayati derecede önemli olduğu unutmamaları gerekmektedir.

Ülkemizde ilkökul kademesinde “yabancı dil” ile “din kültürü ve ahlak bilgisi” dersleri alanında uzman branş öğretmeni tarafından okutulabilmektedir. Buna rağmen beden eğitimi dersleri alanında uzman olmayan sınıf öğretmenleri tarafından okutulmaktadır. Oysa çocukların motor gelişiminde elzem rol oynayan çocukluk döneminde gelişim gösteremeyen bazı özellikler, bir sonraki gelişim dönemlerinde istenilen seviyede olması mümkün değildir. Spor yapma alışkanlığı, sağlıklı ve hareketli bir yaşam, doğru beslenme gibi alışkanlıkların temeli ve oyunlar yoluyla birçok duyuşsal değerlerin çok daha kalıcı olması için, ilkökul kademesinde beden eğitimi ve oyun derslerinin, beden eğitimi öğretmeni tarafından okutulması, çocukların gelişimi için önemli ve etkili bir adım olacağı düşünülmektedir. Dünya genelinde birçok ülkeye nazaran ülkemizin genç ve dinamik bir nüfusa sahip olmasına rahme, spor alanında istenilen başarıların elde edilmeme sebeplerini çok farklı yollarla aramamak gerektiği düşünülmektedir. Avrupa’da (136) ve Çin’de (137), ilkökullarda beden eğitimi dersinin, branş öğretmeni tarafından okutulduğu ülkeler olduğu ve bu ülkelerin spor alanında dünya genelinde birçok ülkeye göre daha iyi olduğu bilinmektedir. Bunların yanında ayrıca beden eğitimi öğretmeni derslerde öğrencilere model olacaktır. Öğrencilerin, dersteki kazanımlarda yer alan hareketleri uygulayarak gösterebilen ve alana özgü kılık kıyafetlerle öğretmenler görmek, derse olan ilgi ve motivasyonu da arttıracaktır.

H₄: “İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin okula bağlılık düzeyi gelişimlerine etkisi vardır.”
Hipotezine ilişkin tartışma aşağıda yer almaktadır:

Araştırmamızın ikinci bölümünü oluşturan “okula bağlılık”, deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin ön test, ara test ve son test, okula bağlılık ölçeği toplam puanlarına ait grup (deney/kontrol) etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1-98)}= 10.779$; $p<0.05$; $\eta^2= .099$]. Elde edilen bu bulguya göre öğrencilerin ön, ara ve son test arkadaşına

okula bağıllık ölçeği toplam puanların gruplar arasında farklılaştığı anlamına gelmektedir.

Ölçüm (ön test, ara test ve son test) etkisi dikkate alındığında öğrencilerin okula bağıllık ölçeği toplam puanları arasında anlamlı farklılık olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(ölçüm)} = 38.705$; $p = 0.001$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .283$]. Elde edilen bulguya göre, grup ayırımı yapılmaksızın (deney/kontrol gruplarındaki tüm öğrencilerin) öğrencilerde, okula bağıllık toplam puanların, uygulama öncesi (ön test) puanları ile ara ve son test puanları arasında anlamlı düzeyde farkın olduğu görülmektedir. İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasında öğrencilerin duyuşsal gelişimi üzerinde etkisini incelemek amaçlı yapılan tekrarlı ölçümler sonucunda, grup*ölçüm ortak etkisi, deney grubunda okula bağıllık ölçeği toplam puan artışının, kontrol grubuna göre anlamlı derecede fazla olduğu (Tablo 4.6.) tespit edilmiştir [$F_{(grup*ölçüm)} = 9.877$; $p < 0.05$; $\eta^2 = .092$]. Bu bulgu doğrultusunda, ilkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının, öğrencilerin, okula bağıllıkları üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmaktadır (Şekil 7 ve Şekil 10).

Eğitim-öğretim sürecinde önemli halkalardan olan okulun, öğrenci için fiziksel bir yapıdan çok daha fazla bir anlama sahip olduğu bilinmektedir. Okul, öğrencilerin bir bütün olarak (bedensel, zihinsel, ruhsal) gelişim göstermesindeki rolü büyük olduğu ifade edilmektedir (138). Bunun gerçekleşebilmesi için de uygun bir eğitim öğretim ortamının oluşturulması gerekmektedir. Her alanda olduğu gibi beden eğitimi ve spor alanında da etkili ve verimli bir eğitim süreci öğrencileri duyuşsal anlamda özellikle okula olan bağıllık derecelerini arttıracacağı bilinmektedir. Çünkü temel hareketler döneminde yer alan ilkokul çağı çocukları, enerjilerini bu süreçte beden eğitimi ve oyun derslerinde yer alan etkinlikler sayesinde daha iyi bir şekilde kanalize edebilmekte ve daha eğlenceli bir zaman geçirmektedirler. Böylece oyun dönemi olarak da bilinen bu dönemde çocukların, etkili bir beden eğitimi ve oyun dersi işlemleri okula olan bağıllıklarını daha da arttıracaktır.

H₅: “İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin öğretime bağıllık düzeyi gelişimlerine etkisi vardır.”

Hipotezine ilişkin tartışma aşağıda yer almaktadır:

Araştırmamızda yer alan bulgulardan okula bağlılık düzeyinin alt boyutlarından biri de öğretmene bağlılık alt boyutu oluşturmaktadır (Tablo 4.6.). Deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin ön test, ara test ve son test, öğretmene bağlılık alt boyut puanlarına ait grup (deney/kontrol) etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1-98)}= 10.148$; $p<0.05$; $\eta^2= .049$]. Elde edilen bu bulguya göre öğrencilerin ön, ara ve son test öğretmene bağlılık alt boyutuna ait puanlarının gruplar arasında farklılaştığı anlamına gelmektedir.

Ölçüm (ön test, ara test ve son test) etkisi dikkate alındığında öğrencilerin, öğretmene bağlılık alt boyut puanları arasında anlamlı farklılık olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(ölçüm)}= 18.111$; $p= 0.001$; $p<0.05$; $\eta^2= .156$]. Elde edilen bulguya göre, grup ayırımı yapılmaksızın (deney/kontrol gruplarındaki tüm öğrencilerin) öğrencilerde öğretmene bağlılık alt boyutunda uygulama öncesi (ön test) puanları ile ara ve son test puanları arasında anlamlı düzeyde farkın olduğu görülmektedir. İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasında öğrencilerin duyuşsal gelişimi üzerinde etkisini incelemek amaçlı yapılan tekrarlı ölçümler sonucunda, grup*ölçüm ortak etkisi, deney grubunda öğretmene bağlılık alt boyutu puan artışının, kontrol grubuna göre anlamlı derecede fazla olduğu (Tablo 4.6.) tespit edilmiştir [$F_{(grup*ölçüm)}= 6.137$; $p<0.05$; $\eta^2= .059$]. Bu bulgu doğrultusunda, ilkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının, öğrencilerin, öğretmene bağlılıkları üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmaktadır (Şekil 8.).

Literatürde beden eğitimi öğretmenlerinin diğer öğretmenlere göre okullarda öğrenci ile çok daha kolay iletişim sağlayabilecek ve öğrenci için birer rol model olabilecek ayrıcalığa sahip olduklarını ve okula bağlılık durumlarında oldukça etkin olabilecekleri ifade edilmektedir (139). Bu sonuç, bizim araştırmamızın bulgularından elde edilen sonuçlarla paralellik göstermektedir. Beden eğitimi öğretmenlerin okuldaki diğer öğretmenlere göre daha fazla dikkat çektiği ve ilkokulda öğrencilerin rol model olarak beden eğitimi öğretmenlerini daha çok tercih ettikleri bilinmektedir. İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinde alanında uzman beden eğitimi öğretmenlerinin varlığı, öğrencilerin öğretmene olan bağlılıklarını arttırmaktadır. Bunun için de beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersinin amaçlarına en uygun, gerekli iş disiplini gözetmeleri ve bu yaş grubunun gelişim ve öğrenme özellikleri ile bilgi ve

tecrübeye sahip olmaları gerekmektedir (140). Litrarürde ilkökul kademesinde yer alan öğrencilerin okula bağıllık ile öğretmen arasındaki ilişkiyi araştıran araştırmalarda; “öğretmenlerine karşı daha olumlu bir tutum içinde olan ve öğretmenlerini duygusal bir desteleyici olarak algılayan öğrencilerin diğer öğrencilere göre okula bağıllık düzeylerinin daha yüksek olduğu” ifade edilmektedir (141-143).

H₆: “İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin arkadaşına bağıllık düzeyi gelişimlerine etkisi vardır.”
Hipotezlerine ilişkin tartışma aşağıda yer almaktadır:

Okula bağıllık boyutunun bir diğer alt boyutu olan arkadaşına bağıllık alt boyutunda, deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin ön test, ara test ve son test, arkadaşına bağıllık alt boyut puanlarına ait grup (deney/kontrol) etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(1-98)}= 7.722$; $p<0.05$; $\eta^2= .073$]. Ölçüm (ön test, ara test ve son test) etkisi dikkate alındığında öğrencilerin arkadaşına bağıllık alt boyut puanları arasında anlamlı farklılık olduğu ve eta kare değeri etki büyüklüğünün büyük olduğu tespit edilmiştir [$F_{(ölçüm)}= 32.993$; $p= 0.001$; $p<0.05$; $\eta^2= .252$]. Elde edilen bulguya göre, grup ayırımı yapılmaksızın (deney/kontrol gruplarındaki tüm öğrencilerin) öğrencilerde, arkadaşına bağıllık alt boyutunda uygulama öncesi (ön test) puanları ile ara ve son test puanları arasında anlamlı düzeyde farkın olduğu söylenebilir. İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasında öğrencilerin duygusal gelişimi üzerinde etkisini incelemek amaçlı yapılan analiz sonucunda, grup*ölçüm ortak etkisi, deney grubunda arkadaşına bağıllık alt boyutu puan artışının, kontrol grubuna göre anlamlı derecede fazla olduğu (Tablo 4.6) tespit edilmiştir [$F_{(grup*ölçüm)}= 8.041$; $p<0.05$; $\eta^2= .076$]. Bu bulgu doğrultusunda, ilkökulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının, öğrencilerin, arkadaşına bağıllıkları üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu sonucuna varılabilir (Şekil 9.).

Estell ve Perdue, “arkadaştan elde edilen sosyal desteğin, öğrencilerin okula bağıllık düzeylerinde rol oynadığı” ifade edilmektedir (143). Etkili ve verimli bir beden eğitimi ve oyun dersinin işlenmesiyle birlikte öğrencilerin ders sürecinde birlikte hareket etme, aynı grupta yer alma, aynı heyecanı paylaşma, grup içerisinde yardımlaşma, kazanma ve kaybetme duygusuyla duygudaşlık kurabilme gibi birçok duygusal özellik kazanabilmektedirler.

Dersin etkinliği ve verimliliğini de ancak alanında uzman olan beden eğitimi öğretmenleri tarafından gerçekleştirilebilmektedir. Çocuğun öğretmenini, arkadaşları ile kuracağı ilişki okula bağlılık düzeyinde önemlidir (144). Bu nedenle öğrencilerin ilişki ve iletişimi sağlayıcı ortamların oluşturulması, beden eğitimi ve oyun ders gibi zengin içerikleri ile okula bağlılıkları sağlanmalıdır. Beden eğitimi ve spor dersi, bedensel, zihinsel, ruhsal ve sosyal yönlerden bireylerin sağlıklı bir yapıya kavuşmalarını sağlayarak, genel eğitimin oluşmasında önemli yere sahiptir. Beden eğitimi öğretmenleri de bireylerin yetişmesinde rol oynayarak, yeteneklerine göre öğrencileri beden eğitimi ve spor aktivitelerinin içerisine çekmede ve dersini sevdirmede öncülük etmeli ve bireylerin bedensel, zihinsel, ruhsal ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunmalıdır (145).

Özetle; beden eğitimi ve oyun dersinin sınıf öğretmenine nazaran beden eğitimi öğretmenini tarafından okutulmasının, öğrencilerin lokomotor, nesne kontrol ve kaba motor becerileri ile okula, öğretmene ve arkadaşına bağlılık düzeylerinde önemli derece gelişim gösterdiği ortaya konulmuştur.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

6.1. Sonuç

İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin branş öğretmenleri tarafından okutulmasının öğrencilerin psikomotor ve duyuşsal gelişimine etkisini incelemek amacıyla yapılan araştırma hipotezlerine ilişkin sonuçlar:

H₁: “İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin lokomotor beceri gelişimlerine etkisi vardır”

- İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin sınıf öğretmeni yerine alanında uzman beden eğitimi öğretmeni tarafından okutulması, öğrencilerin lokomotor beceri düzeylerini geliştirmiştir.

H₂: “İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin nesne kontrol beceri gelişimlerine etkisi vardır.”

- İlkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin sınıf öğretmeni yerine alanında uzman beden eğitimi öğretmeni tarafından okutulması, öğrencilerin nesne kontrol beceri düzeylerini geliştirmiştir.

H₃: “İlkokulda beden eğitimi oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin kaba motor beceri gelişimlerine etkisi vardır.”

- Lokomotor ve nesne kontrol toplamı olan kaba motor becerilerin, beden eğitimi derslerinin sınıf öğretmeni yerine alanında uzman beden eğitimi öğretmeni tarafından okutulmasıyla öğrencilerde gelişim göstermiştir.

H₄: “İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin okula bağlılık düzeyi gelişimlerine etkisi vardır.”

- Beden eğitimi ve oyun derslerinin sınıf öğretmeni yerine branş öğretmeni tarafından okutulması, öğrencilerin okula bağlılık düzeylerini arttırmıştır.

H₅: “İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin öğretmene bağlılık düzeyi gelişimlerine etkisi vardır.”

- Beden eğitimi ve oyun derslerinin sınıf öğretmeni yerine branş öğretmeni tarafından okutulması, öğrencilerin öğretmene bağlılık düzeylerini arttırmıştır.

H₆: “İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin branş öğretmeni tarafından okutulmasının öğrencilerin arkadaşına bağlılık düzeyi gelişimlerine etkisi vardır.”

- Beden eğitimi ve oyun derslerinin sınıf öğretmeni yerine branş öğretmeni tarafından okutulması, öğrencilerin arkadaşça bağlılık düzeylerini arttırmıştır.

Sonuç olarak ilkokulda beden eğitimi ve oyun derslerinin sınıf öğretmeni yerine branş öğretmeni tarafından okutulması, öğrencilerin psikomotor gelişimlerinde yer alan; lokomotor, nesne kontrol ve kaba motor gelişimleri ile duyuşsal gelişimlerinde yer alan okula, öğrenciye ve öğretmene bağlılık düzeylerini olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Alanında uzman branş öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun derslerini okutmasıyla birlikte dersin hedef ve kazanımlarına ulaşmada etkili oluşu sonucuna ulaşılmıştır.

6.2. Öneriler

- İlkokul kademesinde yer alan öğrencilerin özellikle psikomotor (lokomotor, nesne kontrol ve kaba motor) ve duyuşsal (okula, öğretmene ve arkadaşça bağlılık) gelişim alanlarında daha iyi seviyelere gelebilmesi için alanında uzman beden eğitimi öğretmenlerinin ilkokul beden eğitimi ve oyun derslerini okutulması gerektiği önerilmektedir.
- Araştırma sürecinde beden eğitimi ve oyun ders saatlerinin yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle beden eğitimi ve oyun derslerinin, alan hedef ve kazanımlara ulaşması için haftalık ders saatlerinin artırılması önerilmektedir.
- Sınıf öğretmenleri yetiştiren fakülte veya ilgili kurumların beden eğitimi ve oyun dersleri için daha kapsamlı bir eğitim almaları önerilmektedir.
- Okullarda beden eğitimi ve oyun derslerinin hedef ve kazanımlara ulaşması için uygun fiziki ortamların sağlanması önerilmektedir. Oluşturulması gereken fiziki ortamların alanında uzman beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri alınarak sağlanması önerilmektedir.
- Okul idarecilerin, velilerin ve sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun derslerinin boş zaman değerlendirme etkinliği olarak benimsememe ve dersin amacına uygun bir şekilde yürütülmesi için gerekli yaklaşımı göstermeleri önerilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Yıldız E, Çetin Z. Sporun psiko-motor gelişim ve sosyal gelişime etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi* 2018, 5(2): 54-66.
2. Yıldırım Ö. Yedi Sekiz Yaş Grubu Kız ve Erkek Çocukların Psikomotor Gelişim Düzeylerinin Tgmd-II Testine Göre Araştırılması. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi, 2011.
3. Gallahue D, Ozmun J. Fundamental Movement Abilities. In: S. Spoolman (eds.), *Understanding Motor Development: Infant, Children Adolescents, Adults*. (Third Edit, Pp.). Wisconsin-Iowa: Brown and Benchmark, 1995: 223– 404.
4. Orhan R. Çocuk gelişiminde fiziksel aktivite ve sporun önemi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (Küsbd)* 2019, 9 (1): 157-76.
5. Bilge N. *Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeninin Yetiştirilmesi*. 1. Baskı. Ankara, Kültür Bakanlığı Yayınevi, 1988: 112.
6. Koruç Z, Arsan N, Kagan S, Motor Öğrenme ve Performans. İçinde: *Çevirenlerin Önsözü*. Koruç Z. (Çeviri Editörü). *Motor Learning and Performance A Situation - Based Learning Approach*. Schmidt RA, Wrisberg CA. 4. Baskı, Ankara, Anı Yayıncılık, 2012: 19.
7. Mengütay S. *Çocuklarda Hareket Gelişimi ve Spor*. 1. Baskı. İstanbul, Morpa Yayıncılık, 2005.
8. Akın S. Basketboldaki Top Hâkimiyeti Çalışmalarının Öğretilbilir Zihinsel Engelli Çocukların El Beceri Gelişimine Etkisi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi, 2006.
9. Coşkun A. Küçük Yaşta Yoğun Spor Yapan Çocuklarda, Bilişsel Yapının ve Motor Gelişimin İnsan Çizim ve Motor Gelişim Testleriyle Araştırılması. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, 2010.
10. Özer DS, Özer, MK. *Çocuklarda Motor Gelişim*. 10. Basım. Ankara, Nobel Yayıncılık, 2019.

11. Zakrajsek DB, Carnes LA, Pettigrew FE. Quality lesson plans for secondary physical education, *2nd Edition, Human Kinetics* 2003: 692.
12. Goncharova N, Butenko H, Usychenko V. Features motion activity of primary school- aged children. [Http://Www.İrbisnbuv.Gov.Ua/Cgibin/İrbis_Nbuv/Cgiirbis_64.Exe?I21dbn=Lİnk andP21dbn=UjrnandZ21İd=andS21ref=10andS21cnr=20andS21stn=1andS21fmt= Asp_MetaandC21com=Sand2_S21p03=Fİla=and2_S21str=Svp](http://www.İrbisnbuv.Gov.Ua/Cgibin/İrbis_Nbuv/Cgiirbis_64.Exe?I21dbn=Lİnk andP21dbn=UjrnandZ21İd=andS21ref=10andS21cnr=20andS21stn=1andS21fmt= Asp_MetaandC21com=Sand2_S21p03=Fİla=and2_S21str=Svp), 3-9 Son Erişim Tarihi 15.06.2019.
13. Kuru O, Köksalan B. 9 yaş çocuklarının psikomotor gelişimlerinde oyunun etkisi. *Cumhuriyet International Journal of Education* 2012, 1(2): 37-51.
14. Kashuba V, Goncharova N. Assessment of the physical state: problems, solutions. *Sports Bulletin of The Dnieper* 2010, 2: 120-3.
15. Ivashchenko O, Khudolii O, Yermakova T, Pilewska W, Muszkieta R, Stankiewicz B. Simulation as method of classification of motor fitness of the 7th 9 th form schoolboys. *J Phys Educ.* 2015, 15(1): 142–7.
16. Baranov AA, Kuchma VR, Sukhareva LM. Assessment of the health of children. new approaches to preventive and health work in educational institutions. *A Guide For Doctors*, Moscow 2008, 437.
17. Futornyı SM. Motor activity and its influence on health and lifetime of human life. *Pedagogics, Psychology, Medical-Biological Problems of Physical Training and Sports* 2011, 4: 79-83.
18. Tyazhka OV, Kazakova LM, Stroy OA. Modern features of the health of junior and middle school age m. kiev. zdorov'ye rebenka. *Child's Health.* 2011, 4 (31): 23-35.
19. Gaetano A. Relationship between physical inactivity and effects on individual health status. *J Phys Educ.* 2016, 170: 21-70.
20. Halyna B, Nataliia G, Volodymyr S, Hanna T, Vako I. Physical condition of primary school children in school year dynamics. *J Phys Educ.* 2017, 17 (2): 543–9.
21. Benjamin A. Health and physical education b.ed. 11 year. *Bharathidasan University Tiruchirappalli Centre for Distance Education* 2015, 33: 620-4.

22. Spessato BC, Gabbard C, Valentini NC. The role of motor competence and body mass index in children's activity levels in physical education classes. *J Teach Phys Educ.* 2013, 32 (2): 118-30.
23. Tolchieva HV, Formation of the physical health of children in primary and secondary school age on yoga. *Current Problems of Physical Education School Children: Theory and Practice* 2009, 12: 196-201.
24. Andrieieva O, Galan Y, Hakman A, Holovach I. Application of ecological tourism in physical education of primary school age children. *J Phys Educ.* 2017, 1: 10-2.
25. Butenko H. Use drugs health tourism and orientation in physical education school age children. *Sports and The Nation's Health: Scientific Research Journal* 2016: 41-7.
26. Svetlova O, Kovalenko S, Rybalko A. Prognostic assessment of physical fitness of schoolchildren with health disorders using functional indicators. *J Phys Educ.* 2016, 1: 1115–21.
27. MEB. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Öğretim Programları, Kurul Kararı. [Http://Mufredat.Meb.Gov.Tr/](http://Mufredat.Meb.Gov.Tr/). Son Erişim Tarihi 01.12.2020.
28. MEB. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Öğretim Programları (Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi). [Http://Mufredat.Meb.Gov.Tr/](http://Mufredat.Meb.Gov.Tr/). Son Erişim Tarihi 01.12.2020.
29. MEB. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Öğretim Programları, Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi. [http://Mufredat.Meb.Gov.Tr/Programdetay.aspx PId=330](http://Mufredat.Meb.Gov.Tr/Programdetay.aspx?PId=330), Son Erişim Tarihi 01.12.2020.
30. Güven Ö, Yıldız Ö. *Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim I. Kademedede Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri, 9. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*, Elazığ, Tübitak Cantekin Matbaası, 2010: 423-7.
31. Ayan S. İlköğretim Bir ve İkinci Kademedede Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanma Durumunun İncelenmesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2007.

32. Çöker N. Ankara İlkokullarında Beden Eğitimi Etkinliğinin Değerlendirilmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilidali. Doktora Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi, 1991.
33. Ceylan E. İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi İle İlgili Bilgi Tutum ve Uygulamaları (Konya İli Örneği), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Niğde: Niğde Üniversitesi, 2006.
34. Önal A. Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmeni Tarafından İşlenen Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğrencilerin Bazı Motorik, Antropometrik ve Değer Gelişimleri Üzerindeki Etkisi. Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Sakarya: Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi. 2019.
35. Gürsel, F. İlköğretim okulları ilk kademe beden eğitimi dersleri için gelişimsel beden eğitimi modeli. 4. *Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu* 2005: 253-60.
36. Şirin EF, Bozkurt İ. İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi ile ilgili tutum ve uygulamaları. 4. *Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu* 2005, 96-102.
37. Kuru E. *Beden Eğitimi ve Sporda Program Geliştirme*, 1. Baskı. Ankara, Gazi Üniversitesi Matbaası, 2000: 1.
38. İnal A. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimi*. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım. 2003.
39. Gary, S. *School of Education Inspiring Learners, Enriching Communities*. Pgc and School Direct Physical Education Subject Handbook, 2020.
40. Association of Physical Education Health Position Paper, https://www.pkc.gov.uk/media/16051/Definitions-Of-Physical-Education/Pdf/Definitions_Of_Physical_Education.Pdf?M=636110986627130000 2008 Son Erişim Tarihi 05.12.2020.
41. Thomas JP. *Organization of Physical Education*, Gnanodaya Press, 1972.
42. İnal A. *Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Antrenörler İçin Futbol Temel Teknikleri ve Taktik Eğitimi*. Konya, Selçuk Üniversitesi Basımevi, 1992.

43. Erkal M. *Sosyolojik Açıdan Spor*. İstanbul, Filiz Kitapevi, 1982.
44. Heper E, Koca C, Ertan H, Kale M, Terek S, Karabudak E, Ertan H. Spor Bilimleri İle İlgili Kavramlar ve Sporun Tarihsel Gelişimi. İçinde: H. Ertan (editörler), *Spor Bilimlerine Giriş*, 1. Baskı, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi, 2012, 11-2.
45. Atlı M. *Beden Eğitimi ve Spor*. Amasya: Göktuğ Yayın ve Basım, 2008.
46. Hardman K. Physical education, movement and physical literacy in the 21st century: pupils' competencies, attitudes and behaviours. In *6th Fiep European Congress. Physical Education in the 21st Century—Pupils' Competencies*. Poreč, Croatia. 2011, 15-25.
47. Güllü M. İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi Öğretmenlerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi (Malatya İli Örneği). Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Malatya: İnönü Üniversitesi, 2004.
48. Şinforoğlu T. Türkiye'de beden eğitimi öğretmeni yetiştirme çabaları ve öncü kuruluşlar. *Sportre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2020, 18: 73-105.
49. Saçlı F, Bulca Y, Demirhan G, Kangalgil M. Beden eğitimi öğretmenlerinin kişisel nitelikleri. *Spor Bilimleri Dergisi* 2009, 20(4): 45-151.
50. Grand Canyon University, Online Undergraduate and Graduate Education Degrees. Liberty University - Bachelor of Education (B.Ed.) İn Elementary Education.
<https://www.peteacheredu.org/careers/#:~:Text=Physical%20education%20teachers%20ensure%20the,Promotes%20normal%20growth%20and%20development>
Son Erişim Tarihi 15.12.2020.
51. Demirhan G, Açıkada C, Altay F. Students perceptions of physical education teacher qualities. *Journal of The International Council for Health, Physical Education, Recreation, Sport and Dance* 2001, 37 (3): 16-8.
52. Friedman E. The pupils image of the physical education teacher and suggestions for changing attitudes in teacher training. *International Journal of Physical Education*, 1983, 20 (2): 15-8.

53. Mak B. Professional qualifications of teachers for english for primary and secondary education--a brief comparison between hong kong and china. *Journal of Pan-Pacific Association of Applied Linguistics*. 2016, 20(2): 19-29.
54. Özdemir AA, Beceren BO. The role of the professional characteristics of teachers in the context of the general qualifications of the teaching profession. *Educational Policy Analysis and Strategic Research*, 2018, 13(4): 70-90.
55. ÖYYGM. *Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri*. T.C Milli Eğitim Bakanlığı. Ankara, Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, 2017.
56. Gabbard CP. *Lifelong motor development*. Pearson Benjamin Cummings, 2008.
57. Haywood KM, Getchell N. Lifespan motor development. *Champaign, IL: Human Kinetics*, 2005.
58. Gallahue DL, Cleland F. *Developmental physical education for all children*. 4th ed. Champaign, IL: Human Kinetics, 2003.
59. Craig GJ. *Human development*, 7 th ed. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1996.
60. Payne VG, Isaacs LD. *Human motor development: a lifespan approach*. 7 th ed. New York, NY: Mc Graw-Hill, 2008.
61. Beery KE. *The beery-buktenica developmental test of visual-motor integration with supplemental developmental tests of visual-motor integration and motor coordination: administration, scoring and teaching manual*. Parsippany, NJ: Modern Curriculum Press, 1997.
62. Edwards W. *Motor learning and control: From theory to practice*. Belmont, Wadsworth Cengage Learning, 2010.
63. Davies M. *Movement and dance in early childhood*, 2nd ed. London, England, Paul Chapman Publishing, 2003.
64. Lifshitz N, Raz S, Weintraub N, Steinhart S, Cermak SA, Katz N. Physical fitness and overweight in Israeli children with and without developmental coordination disorder: gender differences. *Journal of Research in Developmental Disabilities*, 2014 35(11): 2773-80.
65. Burton AW, Miller DE. *Movement skill assessment*, Human Kinetics, 1998.

66. Ozmun JC, Gallahue, DL. Motor development. *Adapted Physical Education and Sport E*, 2016, 6: 375.
67. Gander JM, Gardiner WH. *Çocuk ve Ergen Gelişimi I*, Onur B. (Çeviri Editörü) 3. Baskı, İmge Kitabevi, Ankara, 1993.
68. Özer DS, Özer K. *Çocuklarda Motor Gelişim*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2005.
69. Gökmen H. *Psikomotor Gelişim*, G.S.G.M., Yayın No:139, Ankara, 1995.
70. Mirzeoğlu N. *Spor Bilimlerine Giriş*, Bağırğan Yayınevi, Ankara, 2003.
71. Mengütay S. *Okul Öncesi ve İlkokullarda Hareket Gelişimi ve Spor*, Tutibay Yayınları, Ankara, 1999.
72. Muratlı S. *Çocuk ve Spor*, Bağırğan Yayınevi, Ankara, 1992.
73. Gallahue D. Ozmun J.C. *Understanding Motor Development: Infants, Children, Adolescents, Adults*, Mc. GrawHil, 1998.
74. Çoknaz H. Motor gelişim boyutuyla çocuk ve spor. *Marmara University Journal of Sport Science*, 2016: 83-91.
75. Baltacı G. *Spor Yaralanmalarında Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Prensipleri*. 3. Baskı. Ankara, Künye Yayınevi, 2011: 110-11.
76. Neuman WL. *Social research methods: qualitative and quantitative approaches*. 6 th ed. USA, Pearson International Edition 2016.
77. Büyüköztürk S, Kılıç E, Akgün ÖE, Karadeniz S, Demirel F. *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, 18. Baskı. Ankara, Pegem Akademi Yayıncılık, 2012.
78. Can A. *Spss ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi*. Pegem Akademi, Ankara, 2016.
79. Ulrich DA. Introduction to the special section: evaluation of the psychometric properties of the tgmd-3. *J Mot Learn Dev*. 2017 5(1): 1-4.
80. Savi F. School attachment scale for children and adolescents. *The Study of Validity and Reliability Elementary Education Online* 2011, 10(1): 80-90.
81. Osterman KF. Students' need for belonging in the school community. *Review of Educational Research* 2000, 70 (3): 323-67.

82. Geçer AK. Öğretmen Yakınlığının Öğrencilerin Başarıları, Tutumları ve Güdülenme Düzeyleri Üzerindeki Etkisi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi, 2002.
83. Çalışkan O, Süel E. Investigation of the psychomotor development levels of girls and boys in the 8 and 9 age groups according to the TGMD-II Test. *Journal of Human Sciences* 2020, 17(4): 1285-96.
84. Tepe M, Şahin İ, Kalebozan T. Determination of the motor development levels of 9-10 years old children. *Turkish Journal of Sport and Exercise* 2020, 22(2): 352-9.
85. Ersöz Y. Çoklu Beceri Spor Eğitim Programının 7-10 Yaş Grubu Erkek Çocuklarda Motor Gelişime Etkisi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, 2012.
86. Stodden DF, Goodway JD, Langendorfer SJ, Robertson MA, Rudisill ME, Garcia C, Garcia LE. A developmental perspective on the role of motor skill competence in physical activity: an emergent relationship. *Quest*. 2008, 60(2): 290-306.
87. Zeybek E. Ankara Beypazarı İlçe Merkezinde Okuyan Dokuz Yaş Grubu Çocukların Temel Motorik Özellikleri Üzerine Etkisinin Araştırılması. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi: 2007.
88. Aktuğ ZB, İri R, Çelenk Ç. Çocuklarda motor beceri ile futbola özgü teknik beceriler arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi* 2019, 10(1): 13-23.
89. Pişkin NE, Şengür E, Aktuğ ZB. Çocuklarda yaz spor okullarının motor beceri üzerine etkisinin incelenmesi. *İnönü Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi (İÜBESBD)* 2020, 7(1): 25-36.
90. Söğüt M. A comparison of serve speed and motor coordination between elite and club level tennis players. *J Hum Kinet*. 2017, 55: 171-6.
91. Aktuğ ZB, İri R. The effect of motor performance on sportive performance of children in different sports branches. *Asian Journal of Education and Training*. 2018, 4(2): 75-9.

92. Saygın Ö, Polat Y, Karacabey K. Çocuklarda hareket eğitiminin fiziksel uygunluk özelliklerine etkisi, F.Ü. *Sağlık Bil. Dergisi* 2005, 19(3): 205–12.
93. Demiral Ş. Judo Çalışan 7-12 Yaş Grubu Çocuklarda (Bay-Bayan) Judo Eğitsel Oyunlarının Motor Becerilerin Gelişimine Etkisinin İncelenmesi. Sağlık Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Doktora Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, 2010.
94. Altınkök M. Temel motor hareketlerin geliştirilmesini içeren özel beden eğitimi program tasarımının 5–6 yaş çocukların temel motor hareketlerinin gelişimine etkisinin araştırılması. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, 2006.
95. Taşmektepligil Y, Yılmaz Ç, İmamoğlu O, Kılıcıgil E. İlköğretim okullarında beden eğitimi ders hedeflerinin gerçekleşme düzeyi. *Sportre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2006, 4(4): 139-47.
96. Avşar S, İbiş S, Aktuğ ZB. 6-7 yaş grubu erkek öğrencilerin sosyo-ekonomik düzeyleri ile temel motor beceriler arasındaki farkın incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi* 2017, 8(2): 145-53.
97. Kılıç Z. CHAMPS Motor Beceriler Protokolü'nün (CMBP) Türkçeye Uyarlanması ve CATCH Programı Hareket Etkinliklerinin Çocukların Lokomotor ve Nesne Kontrolü Becerileri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı. İstanbul: Marmara Üniversitesi, 2018.
98. Brian A, Goodway JD, Logan JA, Sutherland S. Skipping with teachers: An early years motor skill intervention. *Phys Educ Sport Pedagogy*. 2017, 22(3): 270-82.
99. Sheehan DP, Lienhard K, Ammar D. Reducing the object control skills gender gap in elementary school boys and girls. *Advances in Physical Education* 2020, 10(2): 155-68.
100. Savage NH. The effect of an object control motor skill intervention on the motor development of preschool and kindergarten children who are attending an urban elementary school. *The Ohio State University ProQuest Dissertations Publishing* 2002, 30: 49108.

101. Breslin G, Murphy M, McKee D, Delaney B, Dempster M. The effect of teachers trained in a fundamental movement skills programme on children's self-perceptions and motor competence. *Eur Phy Educ Rev.* 2012, 18: 114-26.
102. Palmer KK, Matsuyama AL, Irwin, JM, Porter JM, Robinson, LE. The effect of attentional focus cues on object control performance in elementary children. *Phys Educ Sport Pedagogy* 2017, 22(6): 580-8.
103. Barnett LM, Van Beurden E, Morgan PJ, Brooks LO, Beard JR. Gender differences in motor skill proficiency from childhood to adolescence: A longitudinal study. *Res Q Exerc Sport.* 2010, 81(2): 162-70.
104. Ballı ÖM. Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlik Testinin Geçerlik, Güvenirlik Çalışması ve Beş-Altı Yaş Grubu Çocuklara Uygulanan Jimnastik Eğitim Programının Motor Gelişime Etkisinin İncelenmesi. Fen Bilimleri Enstitüsü, Ev Ekonomisi Anabilim Dalı, Ankara: Ankara Üniversitesi, 2006.
105. Koç MC. İlkokul Çağındaki Çocukların Temel Motor Beceri Gelişiminde Eğitsel Oyunların Etkisi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi, 2017.
106. Akbari H, Abdoli B, Shafizadeh M, Khalaji H, The Effect of Traditional Games in Fundamental Motor Skill Development in Year Old Boys. *Iran J Pediatr Jun.* 2009, 19(2): 123-9.
107. Sheikh M, Bagherzadeh F, Yoosefi S. The effect of selected elementary school games on girl students' motor development in third grade of elementary school from section 5 of Tehran, *Olympic.* 2003, 23(1):77-87.
108. Tortop Y, Ocak Y. Sınıf öğretmenlerinin eğitsel oyun uygulamalarına yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi* 2010, 1: 1.
109. Ergün A, Gür K, Erol S, Kadioğlu H. Okul temelli fiziksel etkinlik programının çocukların fiziksel etkinlik bilgi ve davranışlarına etkisi. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*, 2012, 14 (2): 17-28.
110. Elieyioğlu S. 10-15 Yaş İşitme Engelli Öğrencilerde Sportif Eğitsel Oyunların Fiziksel Gelişimlerine Etkisinin Araştırılması. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi, 2014.

111. Kazu H, Aslan S. Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi (Elazığ ili örneği). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 2014, 24(1): 49–63.
112. Van Beurden E, Zask A, Barnett LM, Dietrich UC. Fundamental movement skills-how do primary school children perform? The “move it groove it” program in rural Australia. *J Sci Med Sport* 2002, 5(1): 244-52.
113. Robinson LE, Webster EK, Logan SW, Lucas WA Barber LT. Teaching practices that promote motor skills in early childhood settings. *Early Childhood Education Journal*. 2012, 40: 79-86.
114. Goodway JD, Branta CF. Influence of a Motor Skill Intervention on Fundamental Motor Skill Development of Disadvantaged Preschool Children. *Res Q Exerc Sport*. 2003, 74 (1): 36–46.
115. Hürmeriç R, Altunsöz I, Goodway JD. skipping to motor competence: the influence of project successful kinesthetic instruction for preschoolers on motor competence of disadvantaged preschoolers. *Phys Educ Sport Pedagogy*. 2015.
116. Robinson L, Goodway JD. instructional climates in preschool children who are at-risk. part 1: objectcontrol skill development. *Res Q Exerc Sport*. 2009, 80 (3): 533–42.
117. Pagona B, Costas M. The development of motor creativity in elementary school children and its retention. *Creativity Research Journal* 2008, 20(1): 72–80.
118. Gray TA, Oslin J. Primary school students’ choices for a healthy active lifestyle. *J Phys Educ Recreat Dance*. 2003, 74(6): 52-7.
119. Ishee JH. Participation in extracurricular physical activity in middle schools. journal of physical education. *Recreation and Dance* 2003, 74(4): 10.
120. Kangalgil M. İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşleri (Sivas Örneği). Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi, 1999.
121. Doğan E. Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders Uygulamalarını Değerlendirmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi. Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi, 2000.

122. Hergüner G, Arslan S. Ayan S. İlköğretim I. kademedede beden eğitimi öğretmeni ihtiyacı. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi* 2004, 8(2-3): 127-41.
123. Tortop Y. Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi ve Eğitsel Oyun Uygulamaları. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi 2005.
124. Pehlivan Z, Dönmez B, Yaşat H. Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik görüşleri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2005, 10 (3): 51-62.
125. Ayan S. İlköğretim I. ve II. Kademedede Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanma Durumunun İncelenmesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2007.
126. Yıldız Ö. Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları ve Karşılaştıkları Problemler. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2010.
127. Koç H, Tekin A. Beden eğitimi derslerinin çocuklarda seçilmiş motorik özellikler üzerine etkisi. *Van/YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi* 2011, (1): 5-7.
128. Güven Ö, Yıldız Ö. Sınıf Öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinden beklentileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi* 2014, 22(2): 525-38.
129. Dağdelen O, Kösterelioğlu İ. İlkokullardaki oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2015, 19: 97-123.
130. Şentürk U, Yılmaz A, Gönener U. Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili görüş ve uygulamaları. *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi* 2015, 10(2): 22-30.
131. Altun M. İlkokul oyun ve fiziki etkinlikler dersi yeni öğretim programının sınıf öğretmenlerinin görüşleriyle değerlendirilmesi: Kırşehir İli örneği. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 2016, 5(2): 327-47.
132. Koçak S, Kartal A, İlköğretim öğrencilerinin bir öğretim döneminde fiziksel uygunluk gelişimindeki değişimin incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2003, 8 (1): 53-60.

133. Başkurt İ, Karabacak K. Sınıf öğretmenlerinin güncel sorunları ve sınıf öğretmeni adaylarının bu sorunlara ilişkin bilgi düzeyi. http://www.itec.net/publication_folder/ietc/dubai_conferences2016.pdf Son Erişim Tarihi 09.12.2018.
134. Bozdemir R. Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Karşılaştıkları Problemlere Yönelik Ölçek Geliştirme Çalışması. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi. 2012.
135. Xiang P, Lowy S, McBride R. The impact of a field-based elementary physical education methods course on preservice classroom teachers' beliefs. *J Teach Phys Educ.* 2002, 21(2): 145- 61.
136. Eurydice physical education and sport at school in Europe <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1235c563-def0-401b-9e44-45f68834d0de/language-en> adresinden Son Erişim Tarihi 25.11.2018.
137. Musa M. Türkiye ve Çin'deki İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programlarının Öğretmen Görüşlerine Göre Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2012.
138. Jackson Y, Warren JS. Appraisal, social support and life events: Predicting outcome behavior in school age children. *Child Development* 2000, 71(5): 1441-57.
139. Kuter FÖ, Kuter M. Beden eğitimi ve spor yoluyla değerler eğitimi. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama* 2012, 3(6): 75-94.
140. Hergüner G, Berisha M, Önal A, Yaman MS. Türkiye ve Kosova devlet üniversitelerinin beden eğitimi ve spor öğretmenliğine giriş yetenek sınavlarının lisans ve yüksek lisans programlarının karşılaştırılması. *ERPA International Congresses on Education Book of Proceedings* 2016, 799-813.
141. Murray C, Greenberg M. Children's relationship with teachers and bonds with school: An investigation of patterns and correlates in middle childhood. *J Sch Psychol* 2000, 38(1): 423-45.

142. Mengi S. Ortaöğretim 10. ve 11. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Destek ve Özyeterlilik Düzeylerinin Okula Bağlılıkları İle İlişkisi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi, 2011.
143. Estell DB, Perdue NH. Social support and behavioral and affective school engagement: The effects of peers, parents, and teachers. *Psychology in the Schools*. 2013, 50(4): 325-39.
144. Kızılay M. İlköğretim Okullarında İkinci Kademe Öğrencilerin Okula Bağlılık Durumlarına İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Yeditepe Üniversitesi, 2008.
145. Doğar Y. Filiz B. *Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Örtük Program*, 2.Baskı. Ankara, Gazi Kitabevi, 2019.

EKLER

Ek-1. Özgeçmiş

Ek -2. TGMD III Testi Uygulama Yönergesi ve Örnek Kayıt Formu

Öğrencinin Adı Soyadı: .....

Cinsiyet: .....

Engel durumu:..... Varsa: .....

Doğum Tarihi:.....

Denetçinin Adı:.....

Ailenin Maddi Geliri: Düşük Orta Yüksek

Yaşadığı yer: Şehir merkezi Köy

Dominant El: Sağ el Sol el

Dominant Ayak: Sağ ayak Sol ayak

Spor yapıyor mu?: Evet Hayır

Kilo:..... Boy:..... BKİ:.....

LOKOMOTOR ATL TESTLER

Test Türü	Materyal	Yönerge	Performans Kriteri	Test1	Test2	Puan
1. Koşu	Koşmak için 18.3 metre açık alan. 2 koni ya da işaretleyici.	2 koniyi 15,24 metre uzağa koyun. Güvenli duruş mesafesi için koninin ötesinde en az 2.4 m.-3 m. Alan olduğundan emin olun. Çocuğa KOŞ komutu ile bir koniden diğer koniye hızlıca koşması istenir. İki kez tekrarlayın.	1. Dirsekler bükülü bir konumdayken kolların bacaklarla zıt bir şekilde hareket etmesi.			
			2. İki ayağın da kısa süre yerden kesilmesi			
			3. Topuk veya başparmak üzerinde yere dar alanda ayak teması vardır (düztaban değil).			
			4. Havadaki ayak 90 derece bükülü konumda, ayak kalçaya yakındır.			
						Beceri Puanı:
Test Türü	Materyal	Yönerge	Performans Kriteri	Test1	Test2	Puan
2. Galop	Koşu için 7.6 metre açık alan, 2 koni veya işaretleyici.	Koniler ya da işaretleyicilerle 7,62 metre uzaklık belirleyin. Çocuğa bir koniden diğer koniye galop yapmasını ve durmasını söyleyin. İki kez tekrarlayın.	1.Çıkış anında kollar bükülür ve bel hizasına kadar kaldırılır.			
			2. Takipçi ayak öncü ayağın hemen yanında ya da biraz arkasında yere basar (öncü ayağın önünde değil).			
			3. İki ayak da kısa süre yerden kesilir.			
			4. Ardarda 4 galopta ritim sürdürülür.			
						Beceri Puanı:
Test Türü	Materyal	Yönerge	Performans Kriteri	Test1	Test2	Puan

3.Tek Ayak Sıçrama	En az 4.8 metre açık alan.	Çocuğa tercih ettiği ayak üzerinde 4 kez sıçramasını söyleyin.	1. Kuvvet oluşturmak için sıçramada tercih edilmeyen bacak sarkık durumda ileriye doğru sallanır.					
			2. Sıçramada tercih edilmeyen ayağının, sıçramada tercih edilen ayağının arkasında kalır (önüne geçmemesi).					
			3. Kuvvet oluşturmak için kollar bükülür ve öne doğru sallanır.					
			4. Önce tercih edilen ayak üzerinde ardarda 4 defa durmadan sıçrar.					
						Beceri Puanı:		
Test Türü	Materyal	Yönerge	Performans Kriteri	Test1	Test2	Puan		
4. Sek Sek	En az 9.2 metre açık alan, 2 koni ve işaretleyiciler.	İşaretleyici ya da konilerden en az 9.14 metre uzaklıkta iki çizgi çizin. Çocuğa bir koniden diğer koniye atmasını söyleyin. İki kez tekrarlayın.	1. Aynı ayak üzerinde sıçramayı takiben ileriye doğru bir adım atılır.					
			2. Kuvvet oluşturmak için kollar bükülür ve bacaklarla zıt yönde hareket eder.					
			3. 4 sürekli ve ritmik sekmenin tamamlanması.					
						Beceri Puanı:		
			Test Türü	Materyal	Yönerge	Performans Kriteri	Test1	Test2
5.Durarak Uzun Atlama	En az 3.1m açık alan, bant veya işaretleyici	Zemin, mat veya halı üzerinde bir başlangıç çizgisini belirleyin. Çocuğu çizginin arkasında konumlandırın. Çocuğa uzağa atmasını söyle. İkinci kez tekrarlayın.	1. Başlangıçtan önce dizler bükülü ve kolların sırtın arkasına uzatılır.					
			2. Kollar kuvvetle bir şekilde ileri ve yukarı doğru uzanır.					
			3. Her iki ayakta zeminden aynı anda ayrılır ve zemine aynı anda basar.					
			4. Her iki kolda iniş sırasında aşağı doğru itilir.					
						Beceri Puanı:		
Test Türü	Materyal	Yönerge	Performans Kriteri	Test1	Test2	Puan		
6. Kayma (Yana kayma)	En az 7.6m açık alan, düz bir çizgi ve iki koni veya işaretleyici.	İki koniyi 7,6 metre mesafede düz bir çizgiye yerleştirin. Çocuğa bir koniden diğerine kaymasını söyleyin. Çocuğun ilk önce hangi yöne kayacağına karar vermesine izin verin. Çocuğun başlangıç noktasına geri kaymasını isteyin. İki Kez tekrarlayın.	1. Vücut yana doğru döner. Bu yüzden omuzlar zeminde çizgi ile aynı hizada kalır.					
			2. Kollar vücuda 90 derece olacak şekilde yana doğru açılır.					
			3. Sağ tarafa 4 sürekli kayma yapılır.					
			4. Sol tarafa 4 sürekli kayma yapılır.					
						Beceri Puanı:		

NESNE KONTROL TESTLERİ

Test Türü	Materyal	Yönerge	Performans Kriteri	Test1	Test2	Puan
7.Topa Sopyayla Vurma	10.2cm Plastik top, plastik sopya ve bir top sabit tutucu ya da topu sabit tutmak için diğer cihaz	Çocuğun bel seviyesinde, top tutucunun üzerine topu yerleştirin. Çocuğa topa sert ve ileriye doğru vurmasını söyleyin. Tam karşıyı işaret edin. İkinci kez tekrarlayın.	1. Sopyayı tutuşta çocuğun tercih ettiği el sopyanın üstünde tercih etmediği el sopyanın altındadır.			
			2. Baskın olmayan taraf, vuruş yönünde ayaklar paralel konumda.			
			3. Salınım sırasında omuz ve kalça döndürülür.			
			4. Tercih edilmeyen ayak ile topa doğru adım alınır.			
			5. Sopyanın topa temas etmesi ile top ileri doğru gönderir.			
				Beceri Puanı:		
Test Türü	Materyal	Yönerge	Performans Kriteri	Test1	Test2	Puan
8. Yerde Bir Kere Seken Topa Vurmak	Tenis topu, hafif plastik raket ve duvar	Plastik raketini ve topu çocuğa verin. Çocuğa topu bir kere yerde zıplatmasını söyleyin ve topu duvara doğru atmasını söyleyin. Çocuk topu duvara doğru yöneltir. İkinci kez tekrarlayın.	1. Top yerde zıplarken çocuk raket ile kolunu arkaya doğru açar.			
			2. Tercih edilmeyen ayak ile topa adım atılır.			
			3. Raket ve topun teması ile top duvara doğru ileri atılır.			
			4. Raket, tercih edilmeyen omuza doğru ilerler.			
				Beceri Puanı:		
Test Türü	Materyal	Yönerge	Performans Kriteri	Test1	Test2	Puan
9. Durarak Top Sürmek	20.3cm'den 25.4cm ye kadar, 3 yaşından 5 yaşına kadar olan çocuklar için; 6 yaşından 10 yaşına kadar olan çocuklar ise bir basketbol topu ve düz bir yüzey.	Çocuğa sadece ellerini kullanarak ayaklarını hareket ettirmeden bir eli ile topu dört kez zıplatmasını söyleyin. Ve topu yakalayarak topu durdurmasını söyleyin. İkinci kez tekrarlayın.	1.Topa bel hizasında, tek el ile değer.			
			2.Topu parmak uçları ile iter (Tokat şeklinde avuç içi ile değil).			
			3.Topu ayaklarını hareket ettirmeden 4 kez saydırma sırasında topun kontrolü sağlar.			
				Beceri Puanı:		
Test Türü	Materyal	Yönerge	Performans Kriteri	Test1	Test2	Puan
10. İki El İle Yakalamak	10.2 cm ebatında bir plastik top, 4.6m açık alan, bant veya işaretleyici.	4.6m aralıklarla iki çizgiyle işaretleyin. Çocuk bir çizgide durur ve uygulayıcı diğer çizgide durur. Çocuğun göğüs bölgesine hedefleyerek topu çocuğa topu atar. Çocuğa topu iki eliyle atmasını söyle. Yalnızca atışın çocuğun göğsüne yakın olduğu bir	1. Çocuğun elleri önde ve dirsekler bükülü şekildedir.			
			2. Top geldiğinde topa yetişmek için kol uzatılır.			
			3. Top sadece ellerle yakalanır.			
				Beceri Puanı:		

		denemeyi sayın. İkinci kez tekrarlayın.				
Test Türü	Materyal	Yönerge	Performans Kriteri	Test1	Test2	Puan
11. Duran Topa Ayak ile Vurmak	20.3cm veya 25.4cm kadar bir top (plastik veya futbol topu), Bant veya işaretleyici, bir duvar ve vurmak için alan	Duvardan yaklaşık 6.1m. ve ilk çizginin 2.4m ikinci bir çizgiyi işaretleyin. Topu duvara en yakın çizgi üzerine yerleştirin. Çocuğa koşup topu duvara sertçe vurmasını söyle. İkinci kez tekrarlayın.	1. Topa hızlı ve sürekli yaklaşım.			
			2. Topa temastan önce daha uzağa atılmış adım veya hemen öncesinde sıçrama.			
			3. Vuruş yapılmayan ayak, topa yakın yerleştirilir.			
			4. Tercih edilen ayak ile topa vurulur (ayak parmakları ile değil).			
						Beceri Puanı:
Test Türü	Materyal	Yönerge	Performans Kriteri	Test1	Test2	Puan
12.Bel Seviyesi Üstünden Atış	Bir tenis topu, bir duvar 6.1m açık alan.	Duvardan 6.1m yere bir bant parçası yapıştırın. Duvarla yüzyüze gelecek şekilde çocuğu çizginin arkasına yerleştirin. Çocuğa topu duvara sert bir şekilde atmasını söyleyin. İkinci kez tekrarlayın.	1. Atışın topu kullanan elin ve kolun hareketi ile başlatılır.			
			2. Duvarın karşısında atış yapmayan omuz ve kalça döndürülür.			
			3. Duvara doğru top olan elin, çapraz ayağı ile adım atılır.			
			4. Topu atan el topu attıktan sonra topun gidişiyile beraber elde gider, atmayan taraf ise vücut üzerinde kalçaya doğru serbest bırakılır.			
						Beceri Puanı:
Test Türü	Materyal	Yönerge	Performans Kriteri	Test1	Test2	Puan
13.Bel Seviyesi Altında Atış	Bir tenis topu, bant, bir duvar ve 4.6m açık alan.	Duvardan 4.6m bir parça bant yapıştırın. Çocuğun duvara bakan bant çizgisinin arkasında durmasını sağlayın. Çocuğa topu alttan atması ve topun duvara çarpmasını söyleyin. İkinci kez tekrarlayın.	1. Tercih edilmiş olan el top ile beraber arkaya doğru uzanır.			
			2. Atan elin çaprazındaki ayak ile ileri adım atılır.			
			3. Top bir sıçrama olmadan duvara çarparak ileri doğru atılır.			
			4. El topu serbest bıraktıktan sonra göğüs seviyesine kadar takip eder.			
						Beceri Puanı:

TGMD-3 Örnek Kayıt Formu

Bölüm 1. Tanımlayıcı Bilgiler

Kız Erkek

Ad-Soyad:.....

Okulu:.....

Yıl Ay Gün

Tercih edilen el: Sağ Sol

Testin Tarihi: .....

Tercih edilen ayak: Sağ Sol

Doğum Tarihi: .....

Denetçinin Adı:.....

Yaş*: .....

Denetçinin Ünvanı:.....

Bölüm 2. Alt Test Performansı				%.....	Ölçekli Puanlar		
Alt Test	Ham Puan	Yaş Eşdeğeri	%Sıralama	Ölçekli Puan	Güven Aralığı	Tanımlayıcı Terim	Arasındaki Fark
Lokomotor	.....	.....	.....	<input type="text"/>	.....ile.....	.....	☐ Önemli Değil ☐ İstatiksel 3 veya üzeri ☐ Klinik 6 veya üzeri
Top Becerileri	.....	.....	.....	<input type="text"/>	.....ile.....	.....	
Ölçekli Puan Toplamı				<input type="text"/>			

Bölüm 3. Birleşik Performans

	Ölçekli Puan Toplamı	%Sıralama	Kaba Motor İndeksi	Güven Aralığı%	Tanımlayıcı Terim
Kaba Motor	<input type="text"/>	.....	<input type="text"/>	.....ile.....	.....

Bölüm 4. Tanımlayıcı Terim

Ölçekli Puan	1-3	4-5	6-7	8-12	13-14	15-16	17-20
Tanımlayıcı Terim	Engelli Gecikmeli	Sınırdan kalmış veya Gecikmeli	Ortalamanın Altında	Ortalama	Ortalamanın Üzerinde	Üstün	Üstün yetenekli veya Çok Gelişmiş
Puan İndeksi	<70	70-79	80-89	90-109	110-119	120-129	>129

Bölüm 5. Yönetim ve Puanlama Yönergeleri

Tüm test öğeleri için yönergeler, öncelikle çocuğa tüm performans kriterlerini içeren becerinin iyi bir gösterimini vermenizi gerektirir. Ardından, çocuğa uygulama denemesi yapın. ardından puanladığınız iki deneme. Çocuğun bir performans kriterini doğru yapıp yapmadığından emin değilseniz, başka bir deneme yapın, sadece o performans kriterine bakın ve puanlayın.

Her performans kriterini şu şekilde puanlayın:

1= doğru performans

0= doğru performans göstermiyor

Performans kriterleri puanları, her bir performans kriteri için Deneme 1 ve Deneme 2'deki puanların toplanmasıyla hesaplanır.

Beceri Puanları, her bir beceri için tüm performans kriterleri puanlarının toplanmasıyla hesaplanır.

Lokomotor: Toplam Ham Puanı, 6 Lokomotor Beceri Puanının toplanmasıyla hesaplanır.

Top Becerileri Toplam Ham Puanı, 7 Top Becerisi Puanının toplanmasıyla hesaplanır.

Ek-3. TGMD-3 Puanlama Yönergesi**Tablo B.1****Alt test Ham Puanlarını Yaş Eşdeğerlerine Dönüştürme****(Converting subtest raw scores to age equivalents)**

Yaş Eşdeğerleri	Lokomotor	Top Becerileri (Nesne Kontrol)		Yaş Eşdeğerleri
		Erkekler	Kızlar	
<3-0	<15	<17	<14	<3-0
3-0	15	17	14	3-0
3-3	16	--	--	3-3
3-6	17	18-19	15	3-6
3-9	18	20	--	3-9
4-0	19-21	21-22	16	4-0
4-3	22-23	23	17-18	4-3
4-6	24	24-25	19-20	4-6
4-9	--	26-27	21	4-9
5-0	25	28-29	22-23	5-0
5-3	26	30	24-25	5-3
5-6	27-29	31-33	26-27	5-6
5-9	30-31	34-35	28	5-9
6-0	32	36	29-31	6-0
6-3	33	37	32-33	6-3
6-6	34	38-39	34	6-6
6-9	35	40	35	6-9
7-0	--	41	36	7-0
7-3	--	--	--	7-3
7-6	--	42	37	7-6
7-9	--	--	38-39	7-9
8-0	36	43	-	8-0
8-3	--	--	-	8-3
8-6	--	44	40	8-6
8-9	--	--	--	8-9
9-0	37	--	--	9-0
9-3	--	--	41	9-3
9-6	--	45	--	9-6
9-9	--	--	42	9-9
10-0	--	46	--	10-0
10-3	--	--	43	10-3
10-6	38	--	--	10-6
10-9	--	47	44	10-9
10-11	--	--	--	10-11
>10-11	>38	>47	>44	>10-11

Tablo C.3

Erkeklerde Top Becerileri Alt Test Ham Puanlarının Yüzdelik Sıralara, Ölçekli Puanlara ve Güven Aralıklarına Dönüştürülmesi (Covering Ball Skills Subtest Raw Scores to Percentile Ranks, Scaled Scores, and Confidence Intervals for Males)

Percentile rank (%)	Scaled Scores and Confidence Intervals																			Confidence Interval (Güven Aralığı)	
	3-0 to 3-5	3-6 to 3-11	4-0 to 4-5	4-6 to 4-11	5-0 to 5-5	5-6 to 5-11	6-0 to 6-5	6-6 to 6-11	7-0 to 7-5	7-6 to 7-11	8-0 to 8-11	9-0 to 10-11	Scaled score	90%	95%						
<1	0	0	0	0	0	0-3	0-6	0-10	0-13	0-17	0-20	0-23	1	1-4	1-4						
<1	1	1	1	1	1-3	4-6	7-10	11-13	14-17	18-20	21-23	24-26	2	1-5	1-5						
1	1	2-3	2-3	2-4	4-6	7-10	11-13	14-17	18-20	21-23	24-26	27-29	3	2-5	2-6						
2	2-4	4-5	4-6	5-7	7-10	11-13	14-17	18-20	21-23	24-26	27-30	30-32	4	3-6	3-7						
5	5-6	6-7	7-9	8-10	11-13	14-17	18-20	21-23	24-26	27-30	31-33	33-35	5	4-7	4-8						
9	7	8-9	10-12	11-13	14-17	18-20	21-23	24-26	27-30	31-34	34-35	36-37	6	5-8	5-8						
16	8-9	10-12	13-16	14-17	18-20	21-23	24-26	27-30	31-35	35-37	36-37	38-40	7	6-9	5-9						
25	10-12	13-16	17	18-20	21-23	24-26	27-30	31-35	36-37	38-39	38-40	41-42	8	7-10	6-10						
37	13-16	17	18-20	21-23	24-27	27-30	31-35	36-37	38-39	40-41	41-42	43-44	9	8-11	7-11						
50	17	18-20	21-23	24-27	28-30	31-35	36-37	38-40	40-41	42-43	43-44	45-47	10	8-12	8-12						
63	18-20	21-23	24-27	28-30	31-35	36-37	38-40	41-42	42-43	44	45-47	48-49	11	9-12	9-13						
75	21-23	24-27	28-30	31-35	36-38	38-41	41-43	43-44	44	45-48	48-49	50	12	10-13	10-14						
84	24-27	28-30	31-35	36-38	39-42	42-44	44-46	45-47	45-48	49-51	50-51	51-52	13	11-14	11-15						
91	28-30	31-35	36-38	39-42	43-44	45-46	47	48-49	49-51	52-53	52-53	53	14	12-15	12-15						
95	31-35	36-38	39-42	43-44	45-46	47	48-51	50-52	52-53	54	54	54	15	13-16	12-16						
98	36-38	39-42	43-45	45-46	47-49	48-52	52-53	53	54				16	14-17	14-17						
99	39-42	43-45	46-47	47-49	50-53	53-54	54	54					17	15-18	14-18						
>99	43-45	46-48	58-51	50-53	54								18	15-19	15-19						
>99	46-48	49-51	52-54	54									19	16-20	16-20						
>99	49-51	52-54											20	17-20	17-20						

Tablo C.1

Erkeklerde Lokomotor Alt Test Ham Puanlarının Yüzdelik Sıralara, Ölçekli Puanlara ve Güven Aralıklarına Dönüştürülmesi
(Covering Locomotor Subtest Raw Scores to Percentile Ranks, Scaled Scores, and Confidence Intervals for Males)

Percentile rank (%)	Confidence Interval (Güven Aralığı)															
	3-0 to 3-5	3-6 to 3-11	4-0 to 4-5	4-6 to 4-11	5-0 to 5-5	5-6 to 5-11	6-0 to 6-5	6-6 to 6-11	7-0 to 7-5	7-6 to 7-11	8-0 to 8-11	9-0 to 10-11	Scaled score	90%	95%	
<1					0-1	0-4	0-7	0-10	0-13	0-15	0-18	0-19	1	1-4	1-4	
<1			0	0-2	2-4	5-7	8-10	11-13	14-16	17-18	19-20	20-21	2	1-4	1-5	
1	0	0-1	1-3	3-5	5-7	8-10	11-13	14-16	17-18	19-21	21-22	22-23	3	2-5	2-6	
2	1-2	2-3	4-6	6-8	8-11	11-14	14-16	17-18	19-21	22-23	23-24	24-25	4	3-6	3-6	
5	3-4	4-6	7-8	9-11	12-14	15-16	17-19	19-21	22-23	24-25	25-27	26-27	5	4-7	4-7	
9	5-6	7-9	9-11	12-14	15-16	17-18	19-22	22-24	24-26	26-28	28-29	28-30	6	5-8	5-8	
16	7-9	10-11	12-14	15-16	17-18	19-23	23-24	25-26	27-28	29-30	30-31	31-32	7	6-9	5-9	
25	10-11	12-14	15-16	17-18	19-23	24	25-26	27-29	29-31	31-32	32-33	33-34	8	7-10	6-10	
37	12-14	15-16	17-18	19-23	24	25-26	27-30	30-32	32-33	33-35	34-35	35-36	9	8-11	7-11	
50	15-16	17-18	19-23	24	25-26	27-31	31-33	33-35	34-36	36-37	36-37	37-38	10	8-12	8-12	
63	17-18	19-23	24	25-26	27-31	32-36	34-36	36-37	37-39	38-39	38-40	39-40	11	9-12	9-13	
75	19-23	24	25-26	27-31	32-36	37-38	37-39	38-40	40-41	40-42	41-42	41-42	12	10-13	10-14	
84	24	25-26	27-31	32-36	37-38	39-41	40-42	41-43	42-44	43-44	43-44	43-45	13	11-14	11-15	
91	25-26	27-31	32-36	37-38	39-41	42-44	43-45	44-45	45-46	45-46	45-46	46	14	12-15	12-15	
95	27-31	32-36	37-38	39-41	42-44	45-46	46	46					15	13-16	13-16	
98	32-35	37-38	39-41	42-44									16	14-17	14-17	
99													17	15-18	14-18	
>99													18	16-19	15-19	
>99													19	16-20	16-20	
>99													20	17-20	17-20	

Tablo D.1

Ölçekli Toplamların Bileşik İndekslere, Yüzdelik Sıralara ve Güven Aralıklarına Dönüştürülmesi (Converting Sums of Scaled to Composite Indexes, Percentile Ranks and Confidence Intervals)

Sum of scores (Puan toplamı)	Percentile rank (yüzdelik sıralaması)	Gross Motor index (Kaba motor endeksi)	Confidence Interval	
			90%	95%
2	<1	47	44-57	43-58
3	<1	50	47-50	46-61
4	<1	53	50-63	49-64
5	<1	56	53-65	52-67
6	<1	59	56-68	54-69
7	1	62	58-71	57-72
8	1	65	61-74	60-75
9	2	68	64-77	63-78
10	3	71	67-79	66-81
11	4	73	69-81	67-82
12	5	76	71-84	70-85
13	8	79	74-87	73-88
14	12	82	77-90	78-91
15	16	85	80-92	79-94
16	21	88	83-95	81-96
17	27	91	85-98	84-99
18	34	94	88-101	87-102
19	42	97	91-104	90-105
20	50	100	94-106	92-106
21	58	103	96-109	95-110
22	66	106	99-112	98-113
23	73	109	102-115	101-116
24	77	111	104-117	103-118
25	82	114	107-119	106-121
26	87	117	110-122	108-123
27	91	120	112-125	111-126
28	94	123	115-128	114-129
29	96	126	118-130	117-132
30	97	129	121-133	130-134
31	98	132	123-136	132-137
32	99	135	126-139	
33	>99	138	129-142	
34		141	132-144	
35		144	135-147	
36		146		
37		149		
38				
39				

Ek-4. Çocuk ve Ergenler İçin Okula Bağlanma Ölçeği

Sıra	Beden Eğitimi ve Spor Dersi	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sıklıkla	Her Zaman
1	Bu okulda olmaktan gurur duyuyorum					
2	Bu okulda olmaktan mutluyum					
3	Okulumu seviyorum					
4	Okulumda kendimi güvende hissediyorum					
5	Derslerimde düşük performans gösterseydim öğretmenlerim bununla ilgilenirdi.					
6	Öğretmenlerimiz, öğrencilerine çok destek olurlar					
7	Öğretmenlerimiz bir öğrencinin çok çalışıp çalışmadığını bilir.					
8	Öğretmenlerimi seviyorum.					
9	Bu okulda önem verdiğim arkadaşlarım var.					
10	Sınıfımda sevdiğim birçok arkadaşım var.					
11	Bu okulda beni önemseyen arkadaşlarım var.					
12	Bu okuldaki arkadaşlarımı seviyorum.					
13	Okulumdaki arkadaşlarımla gurur duyuyorum.					

Ek-5. Beden Eğitimi ve Oyun Dersinde Uygulanılan Etkinlikler ve Uygulama

Yönergesi

	ETKİNLİKLER	FEK KARTLARI	YÖNERGE	MATERYAL	KAZANIM
1. HAFTA	Yer Değiştirme Hareketleri -Koşma -Atlama-Sıçrama -Galop -Yuvarlanma	“Yer Değiştirme Hareketleri” kartlarındaki (sarı, 3-8 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılmalıdır. Uygulamada öncelik, koşma (3. kart) ve atlama-sıçrama (4.kart) kartlarında olmalı, daha sonra sıra olmadan diğer kartlardaki etkinlikler yeri geldiğinde kullanılmalıdır.	Çeviklik (çabukluk), hareketleri çabuk yapabilmek özelliğidir ve özellikle yön değiştirmeler sırasında ani yavaşlama ve yeniden hızlanmayı içerir. Fiziki etkinliklerde kontrollü, dengeli ve koordineli yer değiştirme hareketleri geliştirilmeye çalışılmalı, farklı yön kullanımını içeren etkinlikler oluşturulmalıdır.	Çizgiler, huniler, Engeller vb. Toplar, Çemberler, Tebeşirler, Minderler,	Yer değiştirme hareketlerini artan çeviklikle yapar.
2. HAFTA	Yer Değiştirme Hareketleri -Koşma -Atlama-Sıçrama -Galop -Yuvarlanma	“Yer Değiştirme Hareketleri” kartlarındaki (sarı, 3-8 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılmalıdır. Vücut farkındalığı atlama-konma (4.Kart) kartı; alan farkındalığı ve ilişkiler için adım al-sek (5. kart) kartı ile başlanmalıdır. Sıra olmadan diğer kartlardaki etkinlikler yeri geldiğinde kullanılmalıdır.	Öğrencilerden temel hareket becerilerini uygularken yol, yön, güç, tempo ve seviyeler arası ilişkileri göstermeleri beklenmelidir. Yer değiştirme hareketlerinin niteliğinin, hareket kavramları ile ilişkilendirilerek geliştirilmesi sağlanmalıdır.	Çizgiler, huniler, Engeller vb. Toplar, Çemberler, Tebeşirler, Minderler,	Yer değiştirme hareketlerini vücut, alan farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak artan bir doğrulukla yapar.
3. HAFTA	Yer Değiştirme Hareketleri -Koşma -Atlama-Sıçrama -Galop -Yuvarlanma	“Yer Değiştirme Hareketleri” kartlarındaki (sarı, 3-8 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılmalıdır. Vücut farkındalığı atlama-konma (4.Kart) kartı; alan farkındalığı ve ilişkiler için adım al-sek (5. kart) kartı ile başlanmalıdır. Sıra olmadan diğer kartlardaki etkinlikler yeri geldiğinde kullanılmalıdır.	Öğrencilerden temel hareket becerilerini uygularken yol, yön, güç, tempo ve seviyeler arası ilişkileri göstermeleri beklenmelidir. Yer değiştirme hareketlerinin niteliğinin, hareket kavramları ile ilişkilendirilerek geliştirilmesi sağlanmalıdır.	Çizgiler, huniler, Engeller vb. Toplar, Çemberler, Tebeşirler, Minderler,	Yer değiştirme hareketlerini vücut, alan farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak artan bir doğrulukla yapar.
4. HAFTA	Dengeleme Hareketleri -Eğilme -Esneme -Dönme/salınım -Ağırlık aktarımı -Atlama/konma -Başlama/durma -Statik/dinamik denge -Duruş/oturuş -İtme/çekme	“Dengeleme Hareketleri” kartlarındaki (sarı, 13-16. Kart) etkinlikler kullanılmalıdır.	Başlangıçta, yüksekliği az ve geniş nesnelerin üzerinde (jimnastik sırası, denge aleti vb.) çalışılmalıdır. Dengenin, nesnelerin üzerinde, hem hareket halinde iken, hem de harekettten durma haline geçildiğinde korunması önemlidir.	İpler, çemberler, Atkılar, sopalar, barlar, elastik bantlar, havlular, Atlama sehpaları, jimnastik sıraları, ipler, çizgiler, huniler, düdük, görsel materyaller	Çeşitli nesnelerin üzerinde denge gösterir.

				Toplar, balonlar, duvarlar, minderler, elastik bantlar.	
5. HAFTA	Dengeleme Hareketleri -Eğilme -Esnetme -Dönme/salınım -Ağırlık aktarımı -Atlama/konma -Başlama/durma -Statik/dinamik denge -Duruş/oturuş -İtme/çekme	“Dengeleme Hareketleri “ kartlarındaki (sarı, 9-17 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılmalıdır. Atlama-konma (13. kart), dönme- salınım (17. kart) kartlarına öncelik verilmelidir. Sıra olmadan diğer kartlardaki etkinlikler yeri geldiğinde kullanılabilir.	Öğrencilerin dengeleme hareketlerini öğrenme anahtarındaki kriterlere uygun olarak yapmaları sağlanmalıdır. Bu hareketlerde çeşitli vücut parçalarını, farklı alan ve ilişkileri kullanmalarına önem verilmelidir. Dinamik denge etkinliklerinde vücut bölümlerini farklı yönlere hareket ettirirken, alanda yeni yollar (zigzag, eğimli, düz vb.) bulmaya olanak sağlanmalıdır.	İpler, çemberler, Atkılar, sopalar, barlar, elastik bantlar, havlular, Atlama sehpaları, jimnastik sıraları, ipler, çizgiler, huniler, düdük, görsel materyaller Toplar, balonlar, duvarlar, minderler, elastik bantlar.	Dengeleme hareketlerini vücut, alan farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak artan bir doğrulukla yapar.
6. HAFTA	Dengeleme Hareketleri -Eğilme -Esnetme -Dönme/salınım -Ağırlık aktarımı -Atlama/konma -Başlama/durma -Statik/dinamik denge -Duruş/oturuş -İtme/çekme	“Dengeleme Hareketleri “ kartlarındaki (sarı, 9-17 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılmalıdır. Atlama-konma (13. kart), dönme- salınım (17. kart) kartlarına öncelik verilmelidir. Sıra olmadan diğer kartlardaki etkinlikler yeri geldiğinde kullanılabilir.	Öğrencilerin dengeleme hareketlerini öğrenme anahtarındaki kriterlere uygun olarak yapmaları sağlanmalıdır. Bu hareketlerde çeşitli vücut parçalarını, farklı alan ve ilişkileri kullanmalarına önem verilmelidir. Dinamik denge etkinliklerinde vücut bölümlerini farklı yönlere hareket ettirirken, alanda yeni yollar (zigzag, eğimli, düz vb.) bulmaya olanak sağlanmalıdır.	İpler, çemberler, Atkılar, sopalar, barlar, elastik bantlar, havlular, Atlama sehpaları, jimnastik sıraları, ipler, çizgiler, huniler, düdük, görsel materyaller Toplar, balonlar, duvarlar, minderler, elastik bantlar.	Dengeleme hareketlerini vücut, alan farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak artan bir doğrulukla yapar.
7. HAFTA	-Top alıştırma çalışmaları - Atma/tutma - Yuvarlama -Durma/kontrol -Top sürme -Raketle vurma -Uzun saplı araçla vurma	“Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler” kartlarındaki (sarı, 18-26 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılmalıdır. Ayakla vurma (21.kart),top sürme (24. kart), raketle vurma (25. kart) kartlarına öncelik verilmelidir.	Öğrencilerin önceki hareket deneyimleri nesne kontrolü kazanmalarına yardımcı olacaktır. Nesne kontrolünde başlangıçta kontrolü kolay (örn: büyük-hafif) nesnelere kullanarak hareketin devamlılığı sağlanmalıdır.	Çeşitli toplar, çeşitli büyüklükteki hedefler, ipler, labutlar, jimnastik sıraları, huniler, sepetler, kaldırma rampaları, raketler, uzun saplı araçlar, sopalar, Masa tenisi, badminton, tenis raketleri ve topları, farklı büyüklükteki kovalar	Nesne kontrolü gerektiren hareketleri geliştirir.
8. HAFTA	-Top alıştırma çalışmaları - Atma/tutma - Yuvarlama -Durma/kontrol -Top sürme	“Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler” kartlarındaki (sarı, 18-26 arasındaki kartlar) etkinlikler	Öğrencilere, farklı yönlere hareket ederken alandaki yeni yolları anlamaları için sağ-sol, ön-arka, geniş- dar, alçak yüksek, orta-derin,	Çeşitli toplar, çeşitli büyüklükteki hedefler, ipler, labutlar, jimnastik	Nesne Kontrolü gerektiren hareketleri alan farkındalığı, efor ve hareket

	-Raketle vurma -Uzun saplı araçla vurma	kullanılmalıdır. Top sürme (24. kart) ve raketle vurma (25. kart) kartlarına öncelik verilmelidir.	zigzaglı-kavisli vb. etkinlikler hazırlanmalıdır. Efor farkındalığında kuvvet, zaman, akıcılık uygulamaları yapılmalıdır.	sıraları, huniler, sepetler, kaldırıcılar, yuvarlama rampaları, raketler, uzun saplı araçlar, sopalar, Masa tenisi, badminton, tenis raketleri ve topları, farklı büyüklükteki kovalar	ilişkilerini kullanarak artan bir doğrulukla yapar.
9. HAFTA	-Top alışma çalışmaları - Atma/tutma - Yuvarlama -Durma/kontrol -Top sürme -Raketle vurma -Uzun saplı araçla vurma	“Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler” kartlarındaki (sarı, 18-26 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılmalıdır. Top sürme (24. kart) ve raketle vurma (25. kart) kartlarına öncelik verilmelidir.	Öğrencilere, farklı yönlerde hareket ederken alandaki yeni yolları anlamaları için sağ-sol, ön-arka, geniş- dar, alçak yüksek, orta-derin, zigzaglı-kavisli vb. etkinlikler hazırlanmalıdır. Efor farkındalığında kuvvet, zaman, akıcılık uygulamaları yapılmalıdır.	Çeşitli toplar, çeşitli büyüklükteki hedefler, ipler, labutlar, jimnastik sıraları, huniler, sepetler, kaldırıcılar, yuvarlama rampaları, raketler, uzun saplı araçlar, sopalar, Masa tenisi, badminton, tenis raketleri ve topları, farklı büyüklükteki kovalar	Nesne Kontrolü gerektiren hareketleri alan farkındalığı, efor ve hareket ilişkilerini kullanarak artan bir doğrulukla yapar.
11. HAFTA	Top alışma çalışmaları - Atma/tutma - Yuvarlama -Durma/kontrol -Top sürme -Raketle vurma -Uzun saplı araçla vurma	“Birleştirilmiş Hareketler” FEK’lerindeki (sarı 27-33 arasındaki kartlar) etkinlikler kullanılabilir. Bayrak yarışları oyunları (28. kart), hedef oyunları (29. kart) ve yuvarlama tutma (31. kart) oyunlarına öncelik verilmelidir.	Öğrencilerin oyunda istenilen hedefe ulaşmak için yaratıcı, farklı bireysel ve takım strateji /taktikleri oluşturması ve sınıfla paylaşması sağlanmalıdır.	Huniler, kurdeleler, rafya, şerit, sepet ya da naylon torbalar, çeşitli büyüklükteki toplar vb.	Basit kuralı oyunları artan bir doğrulukla oynar.
12. HAFTA	-Kuyruk yakalama -Bayrak yarışı -Hedef oyunları -Atma/vurma oyunları -Yuvarlama/ tutma oyunları - Hareketli hedef oyunları	“Birleştirilmiş Hareketler” kartlarının (sarı, 27-33. kartlar) çeşitlendirme bölümlerinden yararlanılmalıdır.	Öğrencilere oyun kuralları basit olarak anlatıldıktan ve uygulamalı olarak gösterildikten sonra, sorularla kuralları anlayıp anlamadıkları kontrol edilmelidir. Daha sonra kurallar doğrultusunda öğrencilerden oyunlara ait basit stratejiler oluşturmaları istenmelidir.	İpler, uzun saplı araçlar, hedefler, Huniler, kurdeleler, rafya, şerit, sepet ya da naylon torbalar, Bayrak, mendil, düdük, huni, uzun saplı araçlar, engeller, sağlık topları, pilates topları, fasulye kesecikleri, küçük halkalar, jimnastik sırası, raketler.	Oyunda basit stratejileri ve taktikleri oyun kuralları doğrultusunda kullanır.

13. HAFTA	Tüm etkinlikler	Tüm sarı kartlardaki fiziki etkinlikler ve önceki kazanımlarda önerilen oyunlardan yararlanılmalıdır.	Öğrencilerden yakın çevrelerindeki oyun ve fiziki etkinlik imkânlarını araştırmaları istenebilir. Daha sonra bunlardan seçtikleri birine düzenli olarak katılımları teşvik edilmelidir. Katılım durumları takip edilmelidir.	Yönerge doğrultusunda materyaller kullanılır.	Düzenli olarak katılabileceği oyun ve fiziki etkinlikleri seçerek katılır.
14. HAFTA	Tüm etkinlikler	Tüm sarı kartlardaki fiziki etkinlikler ve önceki kazanımlarda önerilen oyunlardan yararlanılmalıdır.	Öğrencilerden yakın çevrelerindeki oyun ve fiziki etkinlik imkânlarını araştırmaları istenebilir. Daha sonra bunlardan seçtikleri birine düzenli olarak katılımları teşvik edilmelidir. Katılım durumları takip edilmelidir.	Yönerge doğrultusunda materyaller kullanılır.	Düzenli olarak katılabileceği oyun ve fiziki etkinlikleri seçerek katılır.

Ek-6. Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik İzni

Ek-7. Veli Onam Formu

Sayın Veli;

Çocuğunuzun katılacağı bu araştırma, “İlkokulda Beden Eğitimi Dersinin Branş Öğretmeni Tarafından Okutulmasının Öğrencilerin Psikomotor ve Duyuşsal Gelişimlerine Etkisi” adıyla, 2021-2022 eğitim yılı 1. Dönemde yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: İlkokulda beden eğitimi derslerine katılan öğrencilerin psikomotor ve duyuşsal gelişimlerine etkisi

Araştırma Uygulaması: ölçek ve spor beceri ölçüm testi şeklindedir.

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuğunuz çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuğunuz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Çocuğunuzun katılımı **tamamen sizin isteğinize bağlıdır**, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilemeyecektir.

Araştırmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden çocuğunuz kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Çocuğunuz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır. Anket çalışmasına katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek çocuğunuza hiçbir sorumluluk getirmeyecektir.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Savaş AYDIN (doktora öğrencisi)

İletişim bilgileri

***Velisi bulunduğum ..... sınıfı ..... numaralı öğrencisi .....
.....'in yukarıda açıklanan araştırmaya katılmasına izin veriyorum.***
(Lütfen formu imzaladıktan sonra çocuğunuzla okula geri gönderiniz*).

...../...../.....

İsim-Soyisim İmza:

Veli Adı-Soyadı :

Ek-8. Deney ve kontrol öğrencilerin TGMD-3 testi lokomotor, nesne kontrol ve kaba motor toplam ham puanlar

	LOKOMOTOR BECERİLERİ												NESNE KONTROL BECERİLERİ												KABA MOTOR BECERİLERİ										
	Ham puan				Ölçekli puan				Tanımlayıcı Terim				Ham puan				Ölçekli puan				Tanımlayıcı Terim				Ham puan				Tanımlayıcı Terim						
	Ön	Ara	Son		Ön	Ara	Son		Ön	Ara	Son		Ön	Ara	Son		Ön	Ara	Son		Ön	Ara	Son		Ön	Ara	Son		Ön	Ara	Son		Ön	Ara	Son
D1	13	46	45	1	14	14	14	1,00	5,00	5,00	5,00	19	50	52	1	13	14	1,0	5,00	5,00	5,00	47	120	123	1,00	6,00	6,00	6							
D2	22	44	33	3	13	8	1,00	5,00	4,00	4,00	4,00	10	51	46	1	13	10	1,0	5,00	4,00	4,00	53	117	94	1,00	5,00	5,00	4							
D3	16	38	41	1	10	12	1,00	4,00	4,00	4,00	4,00	12	28	32	1	3	7	1,0	1,00	3,00	3,00	47	79	97	1,00	2,00	2,00	4							
D4	21	42	45	3	13	13	1,00	4,00	4,00	5,00	5,00	13	24	44	1	3	10	3,0	1,00	4,00	4,00	53	85	109	1,00	3,00	3,00	4							
D5	26	38	46	5	11	14	2,00	4,00	4,00	5,00	5,00	34	38	42	6	8	9	1,0	4,00	4,00	4,00	73	97	109	2,00	4,00	4,00	4							
D6	32	40	42	8	11	12	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	18	32	42	1	5	9	1,0	2,00	4,00	4,00	68	88	103	1,00	3,00	3,00	4							
D7	26	44	46	5	13	14	2,00	5,00	5,00	5,00	5,00	22	17	50	1	1	12	1,0	1,00	4,00	4,00	58	82	117	1,00	3,00	3,00	5							
D8	24	46	8	4	14	46	2,00	5,00	5,00	5,00	5,00	18	40	8	1	8	54	1,0	4,00	6,00	6,00	56	106	126	1,00	4,00	4,00	6							
D9	24	43	43	4	13	13	2,00	5,00	5,00	5,00	5,00	18	38	38	2	7	7	2,0	4,00	4,00	4,00	47	100	100	1,00	4,00	4,00	4							
D10	30	46	46	7	14	14	3,00	5,00	5,00	5,00	5,00	28	51	54	4	13	15	1,0	5,00	6,00	6,00	73	120	126	2,00	6,00	6,00	6							
D11	21	44	44	3	13	13	1,00	5,00	5,00	5,00	5,00	22	28	32	2	4	5	1,0	2,00	2,00	2,00	56	91	94	1,00	4,00	4,00	3							
D12	5	36	44	1	10	13	1,00	4,00	4,00	5,00	5,00	14	47	40	1	11	8	1,0	4,00	4,00	4,00	47	103	103	1,00	4,00	4,00	4							
D13	12	41	46	1	12	14	1,00	4,00	4,00	5,00	5,00	26	35	50	3	6	13	1,0	3,00	5,00	5,00	53	94	120	1,00	4,00	4,00	6							
D14	8	45	46	1	14	14	1,00	5,00	5,00	5,00	5,00	26	52	54	3	14	15	2,0	5,00	6,00	6,00	53	123	126	1,00	6,00	6,00	6							
D15	20	41	42	2	12	12	1,00	4,00	4,00	4,00	4,00	29	25	52	4	5	14	3,0	2,00	5,00	5,00	59	91	117	1,00	4,00	4,00	5							
D16	33	46	46	8	14	14	4,00	5,00	5,00	5,00	5,00	35	39	54	5	8	15	1,0	4,00	6,00	6,00	79	106	126	2,00	4,00	4,00	6							
D17	36	46	45	9	14	13	4,00	5,00	5,00	5,00	5,00	22	28	41	2	3	8	1,0	1,00	4,00	4,00	73	91	103	2,00	4,00	4,00	4							
D18	14	42	46	1	12	14	1,00	4,00	4,00	5,00	5,00	10	36	47	1	7	11	3,0	3,00	4,00	4,00	47	97	114	1,00	4,00	4,00	5							
D19	29	40	46	6	11	14	3,00	4,00	4,00	5,00	5,00	30	42	44	6	9	10	1,0	4,00	4,00	4,00	76	100	111	2,00	4,00	4,00	5							
D20	18	44	40	1	13	11	1,00	5,00	4,00	4,00	4,00	15	44	34	1	9	5	1,0	4,00	2,00	2,00	47	106	88	1,00	4,00	4,00	3							
D21	8	40	46	1	11	14	1,00	4,00	4,00	5,00	5,00	15	45	44	1	11	10	2,0	4,00	4,00	4,00	47	106	111	1,00	4,00	4,00	5							
D22	26	44	46	5	13	14	2,00	5,00	5,00	5,00	5,00	12	31	42	1	4	8	1,0	2,00	4,00	4,00	59	91	106	1,00	4,00	4,00	4							
D23	12	28	29	1	6	6	1,00	3,00	3,00	3,00	3,00	10	22	22	1	1	1	3,0	1,00	1,00	1,00	47	62	62	1,00	1,00	1,00	1							
D24	23	46	46	4	14	14	2,00	5,00	5,00	5,00	5,00	36	52	54	7	14	15	1,0	5,00	6,00	6,00	73	123	126	2,00	6,00	6,00	6							
D25	16	39	37	1	11	10	1,00	4,00	4,00	4,00	4,00	13	34	50	1	5	13	1,0	2,00	5,00	5,00	47	88	109	1,00	3,00	3,00	4							
D26	16	35	44	1	9	13	1,00	4,00	4,00	5,00	5,00	16	47	51	1	11	13	1,0	4,00	5,00	5,00	47	100	117	1,00	4,00	4,00	5							
D27	30	46	46	7	14	14	3,00	5,00	5,00	5,00	5,00	16	54	54	1	15	15	1,0	6,00	6,00	6,00	65	126	126	1,00	6,00	6,00	6							
D28	31	40	46	7	11	14	3,00	4,00	4,00	5,00	5,00	24	38	50	2	7	12	2,0	3,00	4,00	4,00	68	94	117	1,00	4,00	4,00	4							
D29	30	38	40	6	10	11	3,00	4,00	4,00	4,00	4,00	34	37	49	5	6	11	1,0	3,00	4,00	4,00	73	88	106	2,00	3,00	3,00	4							
D30	22	38	40	3	11	11	1,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4	47	54	1	11	15	1,0	4,00	6,00	6,00	53	106	117	1,00	4,00	4,00	5							
D31	18	33	46	1	8	14	1,00	4,00	4,00	5,00	5,00	20	38	43	1	7	9	1,0	3,00	4,00	4,00	47	85	109	1,00	3,00	3,00	4							
D32	28	37	44	6	10	13	3,00	4,00	4,00	5,00	5,00	24	46	54	2	10	15	3,0	4,00	6,00	6,00	65	100	123	1,00	4,00	4,00	4							
D33	34	46	46	8	14	14	4,00	5,00	5,00	5,00	5,00	38	50	50	7	12	12	3,0	4,00	4,00	4,00	85	117	117	3,00	5,00	5,00	5							
D34	28	37	37	6	10	10	3,00	4,00	4,00	4,00	4,00	36	51	51	6	13	13	4,0	5,00	5,00	5,00	76	109	109	2,00	4,00	4,00	4							
D35	30	40	41	7	11	12	3,00	4,00	4,00	4,00	4,00	38	54	54	8	15	15	4,0	6,00	6,00	6,00	85	117	120	3,00	5,00	5,00	6							

D36	30	41	41	7	12	12	3,00	4,00	4,00	4,00	4,00	1,0	4,00	4,00	88	111	111	3,00	5,00	5,00	5
D37	28	42	46	5	12	14	3,00	4,00	4,00	5,00	5,00	4,0	5,00	5,00	62	114	120	1,00	5,00	5,00	6
D38	32	40	46	8	11	14	4,00	4,00	4,00	5,00	4,00	1,0	4,00	4,00	94	100	114	4,00	4,00	4,00	5
D39	16	46	46	1	14	14	1,00	4,00	4,00	4,00	4,00	3,0	6,00	6,00	47	126	126	1,00	6,00	6,00	6
D40	38	40	46	10	11	14	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,0	4,00	6,00	91	109	126	4,00	4,00	4,00	6
D41	39	39	46	11	11	14	4,00	4,00	4,00	5,00	5,00	3,0	4,00	6,00	103	103	126	4,00	4,00	4,00	6
D42	35	46	46	9	14	14	4,00	5,00	5,00	5,00	5,00	4,0	5,00	5,00	88	120	123	3,00	6,00	6,00	6
D43	36	46	46	10	14	14	4,00	5,00	5,00	5,00	5,00	1,0	4,00	4,00	94	114	117	4,00	5,00	5,00	5
D44	16	32	34	1	8	9	1,00	4,00	4,00	4,00	4,00	2,0	4,00	5,00	47	100	109	1,00	4,00	4,00	4
D45	32	40	46	8	11	14	4,00	4,00	4,00	5,00	5,00	1,0	3,00	4,00	76	85	106	1,00	3,00	3,00	4
D46	22	38	42	3	11	12	1,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,0	4,00	5,00	53	97	114	1,00	4,00	4,00	5
D47	26	32	46	5	8	14	2,00	4,00	4,00	5,00	4,00	4,0	4,00	5,00	82	97	120	3,00	4,00	4,00	6
D48	25	42	46	5	12	14	2,00	4,00	4,00	5,00	5,00	1,0	4,00	5,00	79	109	120	2,00	4,00	4,00	6
D49	24	40	46	4	11	14	2,00	4,00	4,00	5,00	5,00	3,0	4,00	4,00	56	106	117	1,00	4,00	4,00	5
D50	20	40	46	2	11	14	1,00	4,00	4,00	5,00	5,00	1,0	4,00	4,00	65	106	114	1,00	4,00	4,00	5
K1	21	24	20	2	4	2	1,00	2,00	2,00	1,00	1,00	1,0	1,00	1,00	50	56	50	1,00	1,00	1,00	1
K2	18	24	25	1	4	5	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	3	2,00	1,00	47	65	65	1,00	1,00	1,00	1
K3	34	32	30	9	8	7	4,00	4,00	3,00	3,00	3,00	1,0	1,00	1,00	76	71	71	2,00	2,00	2,00	2
K4	24	24	26	4	4	5	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	1,0	1,00	1,00	56	56	59	1,00	1,00	1,00	1
K5	28	24	22	6	4	3	3,00	2,00	2,00	1,00	1,00	1,0	1,00	1,00	62	56	53	1,00	1,00	1,00	1
K6	26	28	28	5	6	6	2,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3	1,00	1,00	62	68	68	1,00	1,00	1,00	1
K7	16	14	20	1	1	2	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,0	1,00	1,00	47	47	50	1,00	1,00	1,00	1
K8	32	28	28	7	6	6	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	1,0	1,00	1,00	65	62	62	1,00	1,00	1,00	1
K9	30	30	32	6	7	7	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	1,0	1,00	1,00	62	68	65	1,00	1,00	1,00	1
K10	18	20	30	1	2	6	1,00	1,00	1,00	3,00	3,00	1,0	1,00	1,00	47	50	62	1,00	1,00	1,00	1
K11	38	42	40	11	12	11	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	1,0	1,00	1,00	76	79	76	2,00	2,00	2,00	2
K12	8	12	20	1	1	2	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	2,0	1,00	1,00	47	47	50	1,00	1,00	1,00	1
K13	22	22	24	3	3	4	1,00	1,00	1,00	2,00	3,00	6	2,00	3,00	62	62	71	1,00	1,00	1,00	2
K14	12	28	26	1	6	5	1,00	3,00	2,00	2,00	2,00	4,0	1,00	1,00	47	62	59	1,00	1,00	1,00	1
K15	40	40	40	11	11	11	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	1,0	4,00	4,00	103	103	103	4,00	4,00	4,00	4
K16	26	24	23	5	4	3	2,00	2,00	2,00	1,00	1,00	2,0	1,00	1,00	59	59	53	1,00	1,00	1,00	1
K17	24	20	20	4	2	2	2,00	1,00	1,00	1,00	1,00	2,0	1,00	1,00	65	53	53	1,00	1,00	1,00	1
K18	18	26	26	1	5	5	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,0	1,00	1,00	53	59	62	1,00	1,00	1,00	1
K19	36	40	40	9	11	11	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	1,0	1,00	1,00	71	76	76	2,00	2,00	2,00	2
K20	16	20	20	1	2	2	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,0	1,00	1,00	47	50	50	1,00	1,00	1,00	1
K21	24	24	24	4	4	4	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2	1,00	1,00	56	59	59	1,00	1,00	1,00	1
K22	22	18	20	3	1	2	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,0	1,00	1,00	53	47	50	1,00	1,00	1,00	1
K23	22	21	22	3	3	3	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,0	1,00	1,00	53	53	53	1,00	1,00	1,00	1
K24	34	28	32	9	6	8	4,00	3,00	3,00	4,00	4,00	1,0	1,00	1,00	71	62	68	2,00	1,00	1,00	1
K25	19	17	19	2	1	2	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,0	1,00	1,00	50	47	50	1,00	1,00	1,00	1
K26	19	40	36	2	11	10	1,00	4,00	4,00	4,00	4,00	1,0	2,00	4,00	50	85	94	1,00	3,00	3,00	4

K27	8	8	10	1	1	1	1,00	1,00	1,00	14	14	14	16	1	1	1,0	1,00	1,00	1,00	47	47	47	1,00	1,00	1
K28	18	19	18	1	1	1	1,00	1,00	1,00	10	10	14	18	1	1	1,0	1,00	1,00	1,00	47	47	47	1,00	1,00	1
K29	40	40	40	11	11	13	4,00	4,00	4,00	24	26	25	25	2	3	1,0	1,00	1,00	1,00	79	82	85	2,00	3,00	3
K30	40	40	42	11	11	12	4,00	5,00	4,00	24	24	24	28	2	2	1,0	1,00	1,00	2,00	79	79	88	2,00	2,00	3
K31	22	21	21	3	2	3	1,00	1,00	1,00	16	16	16	15	1	1	1,0	1,00	1,00	1,00	53	50	53	1,00	1,00	1
K32	26	25	27	5	4	5	2,00	2,00	2,00	12	17	19	19	1	1	1,0	1,00	1,00	1,00	59	56	59	1,00	1,00	1
K33	16	16	20	1	1	2	1,00	1,00	1,00	8	8	12	12	1	1	1,0	1,00	1,00	1,00	47	47	50	1,00	1,00	1
K34	26	28	30	5	6	6	2,00	3,00	3,00	18	18	20	20	1	1	1,0	1,00	1,00	1,00	59	62	62	1,00	1,00	3
K35	10	10	18	1	1	1	1,00	1,00	1,00	38	38	36	36	8	8	1,0	4,00	3,00	3,00	68	68	65	1,00	1,00	1
K36	32	48	42	8	12	12	4,00	5,00	5,00	8	8	8	8	1	1	1,0	1,00	1,00	1,00	68	79	79	1,00	2,00	2
K37	26	36	30	5	5	7	2,00	2,00	3,00	16	16	22	22	1	1	1,0	1,00	1,00	1,00	59	59	65	1,00	1,00	1
K38	27	28	28	5	5	6	2,00	3,00	3,00	20	21	21	21	2	2	1,0	1,00	1,00	1,00	59	65	65	1,00	1,00	1
K39	26	26	28	5	5	6	2,00	2,00	3,00	10	20	22	22	1	2	1,0	1,00	1,00	1,00	59	62	65	1,00	1,00	1
K40	8	8	9	1	1	1	1,00	1,00	1,00	2	1	6	6	1	1	1,0	1,00	1,00	1,00	47	47	47	1,00	1,00	1
K41	30	30	32	7	7	8	3,00	3,00	4,00	22	23	26	26	2	2	1,0	1,00	1,00	1,00	68	68	73	1,00	1,00	2
K42	32	35	34	7	9	8	3,00	4,00	4,00	28	26	28	28	3	2	1,0	1,00	1,00	1,00	71	73	73	2,00	2,00	2
K43	26	24	26	5	4	5	2,00	2,00	2,00	28	28	24	24	3	3	1,0	1,00	1,00	1,00	65	62	62	1,00	1,00	1
K44	28	26	26	6	5	5	3,00	2,00	2,00	20	14	18	18	1	1	1,0	1,00	1,00	1,00	62	59	62	1,00	1,00	1
K45	20	20	21	2	2	3	1,00	1,00	1,00	22	22	22	22	2	2	1,0	1,00	1,00	1,00	53	53	56	1,00	1,00	1
K46	16	18	16	1	1	1	1,00	1,00	1,00	17	17	17	17	1	1	1,0	1,00	1,00	1,00	47	47	47	1,00	1,00	1
K47	34	34	37	8	8	10	4,00	4,00	4,00	20	20	21	21	1	1	1,0	1,00	1,00	1,00	68	68	73	1,00	1,00	2
K48	24	21	38	4	2	11	2,00	1,00	1,00	14	14	30	30	1	1	1,0	1,00	2,00	2,00	56	50	85	1,00	1,00	3
K49	40	40	42	11	11	12	4,00	4,00	4,00	34	34	38	38	5	5	1,0	2,00	4,00	4,00	88	88	100	3,00	3,00	4
K50	32	34	36	8	8	10	4,00	4,00	4,00	8	24	29	29	1	3	1,0	1,00	2,00	2,00	68	73	82	1,00	2,00	3

D: Deney Grubu K: Kontrol Grubu

Ölçekli Puan	1-3	4-5	6-7	8-12	13-14	15-16	17-20
SPSS KOD	1	2	3	5	6	7	8
Tanımlayıcı Terim	Engelli Gecikmeli	Sınırdaki kalmış veya Gecikmeli	Ortalamanın Altında	Ortalama	Ortalamanın Üzerinde	Üstün	Üstün yetenekli veya Çok Gelişmiş
Puan İndeksi	<70	70-79	80-89	90-109	110-119	120-129	>129

Ek- 9. İlkokulda beden eğitimi ve oyun dersinin temel amaçları

<i>Temel ve birleştirilmiş hareket becerilerini, basit kurallı oyun ve fiziki etkinliklerde etkili ve öz güvenle kullanır.</i>
<i>Hareket becerileri ile ilgili kavramları kullanır.</i>
<i>Sağlıklı olmak ve fiziksel uygunluğunu geliştirmek için oyun ve fiziki etkinlik kavramlarıyla ilkelerini açıklar ve bunları uygular.</i>
<i>Sağlıklı olmak ve fiziksel uygunluğunu geliştirmek için oyun ve fiziki etkinliklere istekle düzenli olarak katılır.</i>
<i>Beden eğitimi ve oyun dersinde, kültürel birikimimiz ve değerlerimizle ilgili aşağıdaki amaçlara ulaşılır</i>
<i>Oyun ve fiziki etkinliklerde kendini tanıma, bireysel sorumluluk, kendine güven ve zaman yönetimi becerilerini geliştirir.</i>
<i>Oyun ve fiziki etkinliklerde iletişim becerileri, iş birliği, adil oyun (fair play), sosyal sorumluluk, liderlik, doğaya duyarlılık ve farklılıklara saygı özelliklerini geliştirir (29).</i>